

Crna Gora
Državna revizorska institucija
broj: 05-035/25-491/35
Podgorica, 30.06.2025. godine

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

Godišnjeg finansijskog izvještaja
DOO „EPCG – Solar gradnja“ Nikšić za 2024. godinu

(Konačni izvještaj)

Podgorica, jun 2025. godine

Sadržaj:

Mišljenje i preporuke.....	3
I OPŠTI DIO	10
Pravni osnov za vršenje revizije	10
Opšti podaci o subjektu revizije	10
Vrsta, predmet i cilj revizije	12
Metode vršenja revizije.....	12
Kriterijumi revizije	12
Vrijeme vršenja revizije.....	13
DIO II UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE	14
Planiranje i izvještavanje.....	14
Upravljanje i unutrašnje kontrole	15
Zaštita na radu	18
Zaštita imovine i lica.....	18
Službena vozila	19
Radni odnosi, organizacija i sistematizacija radnih mjesta.....	20
Iskaz o finansijskoj poziciji (Bilans stanja)	21
Aktiva	24
Popis sredstava i izvora sredstava	32
Pasiva	34
Iskaz o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha)	39
Prihodi.....	41
Rashodi.....	44
Javne nabavke.....	58
Sudski postupci	60

MIŠLJENJE I PREPORUKE

Na bazi sprovedene revizije i ovjerenih zapisnika državnih revizora, na osnovu člana 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji i člana 42 Poslovnika Državne revizorske institucije, nadležni Kolegijum DRI u sastavu predsjedavajući Senatom DRI, senator Zoran Jelić (rukovodilac Kolegijuma) i senator dr Milan Dabović (član Kolegijuma), na sjednici Kolegijuma DRI održanoj 27.06.2025. godine usvojio je:

Konačni izvještaj o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja DOO „EPCG – Solar gradnja“ Nikšić za 2024. godinu

Odgovornost subjekta revizije

Rukovodstvo subjekta revizije odgovorno je za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije (DRI) je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji za 2024. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljeni i prezentovani u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Revizija je sprovedena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI - nivo III). Državna revizorska institucija je poštovala etičke zahtjeve, planirala i izvršila reviziju na način kojim je obezbijeđeno razumno uvjerenje da li su finansijski izvještaji DOO „EPCG – Solar gradnja“ Nikšić za 2024. godinu, sačinjeni i prezentovani, u svim materijalno značajnim pitanjima, u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja i da li je poslovanje subjekta revizije bilo u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima.

Revizija je obuhvatila sprovođenje postupaka radi pribavljanja adekvatnih dokaza o iznosima objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Sprovedeni postupci uključili su procjenu sistema unutrašnjih kontrola, procjenu primijenjenih računovodstvenih politika, procjenu materijalno pogrešnog prikazivanja iznosa u finansijskim izvještajima i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

MIŠLJENJE

FINANSIJSKOM REVIZIJOM Godišnjih finansijskih izvještaja DOO „EPCG – Solar gradnja“ Nikšić za 2024. godinu utvrđeno je da su pogrešna prikazivanja u finansijskim izvještajima za 2024. godinu, pojedinačno ili zbirno, imaju materijalan i prožimajući efekat na finansijske izvještaje, u odnosu na postavljene kriterijume za finansijsku reviziju te u skladu s navedenim nadležni Kolegijum izražava **NEGATIVNO MIŠLJENJE NA FINANSIJSKU REVIZIJU.**

REVIZIJOM PRAVILNOSTI Godišnjih finansijskih izvještaja DOO „EPCG - Solar gradnja“ Nikšić za 2024. godinu, utvrđeno je da Društvo nije u potpunosti uskladilo poslovne aktivnosti sa zakonskim i drugim propisima. Revizijom su utvrđena odstupanja i neusklađenosti poslovanja Društva sa sljedećim propisima: Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, Zakonom o radu, Zakonom o obligacionim odnosima, Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, Zakonom o

zaštiti imovine i lica, Zakonom o javnim nabavkama, Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnih lica i Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica. Slučajevi neusklađenosti, pojedinačno ili zbirno imaju i materijalan i prožimajući efekat u odnosu na postavljene kriterijume za reviziju pravilnosti, na osnovu čega nadležni Kolegijum DRI izražava **NEGATIVNO MIŠLJENJE NA REVIZIJU PRAVILNOSTI**.

Finansijska revizija

Nalaz: Društvo nije izvršilo obračun odloženog poreskog sredstva u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 12 – Porez na dobit, a shodno primjeni člana 11a Zakona o porezu na dobit pravnih lica i po tom osnovu je iskazalo manju dobit za 63.699,99 €. Društvo je takođe na poziciji 16 Prijave za utvrđivanje poreza na dobit pravnih lica za poreski period 01.01.2024. godine do 31.12.2024. godine, prikazalo veći iznos troškova koji se ne priznaju u poreske svrhe za 22.319,06 € u odnosu na podatke iz knjigovodstvene evidencije, koji se odnose na neizmirene obaveze shodno članu 11a Zakona.

Preporuka F1: Društvo treba da, nakon identifikacije privremenih razlika, vrši obračun odloženih poreskih sredstava/obaveza. Takođe, preporučuje se Društvu da uskladi pozicije Prijave za utvrđivanje poreza na dobit pravnih lica sa knjigovodstvenim podacima.

Nalaz: Društvo nije knjigovodstveno iskazalo rezervisanja. Ovo se posebno odnosi na rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih, kao što su otpremnine prilikom odlaska u penziju, jubilarne nagrade i eventualno druge obaveze koje se iskazuju u skladu sa stečenim pravima u toku trajanja i nakon prestanka zaposlenja, što ukazuje na nerealno iskazane podatke na pozicijama finansijskih iskaza za 2024. godinu. Značaj uticaja rezervisanja po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju i jubilarnih nagrada na pozicije finansijskih iskaza je nesumnjiv, ako se uzme u obzir broj zaposlenih (koji prema podacima iz Statističkog aneksa u 2024. godini prosječno iznosi 444 zaposlena) i postavljeni kriterijumi za finansijsku reviziju.

Preporuka F2: Preporučuje se Društvu da Računovodstvenim politikama predvidi potrebu rezervisanja, te način tj. postupak priznavanja, vrednovanja i prestanka priznavanja rezervisanja u skladu sa MRS 19 i MRS 37. Takođe, Društvo treba da nakon aktuarske procjene, knjigovodstveno iskaže rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade i da rezultate pravilno prezentira u finansijskim iskazima u skladu sa MRS 8 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

Revizija pravilnosti

Nalaz: Društvo nije, u skladu sa čl. 11 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru utvrdilo Plan za unapređenje upravljanja i kontrola, i u skladu sa čl. 18 sačinilo Godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola za 2024. godinu, a izvještaj za 2023. godinu nije dostavilo osnivaču uz godišnji izvještaj o radu.

- Rukovodilac subjekta nije, u cilju uspostavljanja dobrog kontrolnog okruženja delegirao ovlašćenja rukovodiocima organizacionih jedinica, nijesu utvrđene linije izvještavanja (između funkcija i između subjekata, teme o kojima treba da se izvještava i učestalost izvještavanja). Nije utvrđen plan u slučaju nepopunjenosti radnih mjesta ili odsustva zaposlenih za ključne funkcije kako bi se održao kontinuitet i osiguralo ostvarivanje ciljeva. Strateški i godišnji plan obuka (godišnji plan za 2024. godinu) nijesu donijeti.

- Društvo nema uspostavljen sistem dvojnog potpisa i nije izvršeno razdvajanje odgovornosti kojom se sprječava da jedno lice istovremeno bude odgovorno za odobravanje, ovlašćivanje, odnosno izvršenje, evidentiranje ili kontrolu.

- Društvo u organizacionoj jedinici Unutrašnja revizija ima popunjeno samo jedno radno mjesto, što nije u skladu sa članom 49 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, kojim je predviđeno da jedinica za unutrašnju reviziju ne može imati manje od tri unutrašnja revizora sa rukovodiocem jedinice za unutrašnju reviziju.
- Društvo nije usvojilo Pravilnik o kancelarijskom i arhivskom poslovanju (kojim će regulisati prijem i otvaranje pošte, razvrstavanje, raspoređivanje i zavođenje akata), djelovodnik se ne vodi po sistemu osnovnih brojeva i podbrojeva. Takođe, Društvo nije usvojilo Pravilnik o načinu obračuna i isplate zarada, kojim bi se bliže definisalo način obračuna i isplate zarada, kao i odgovornosti i ovlašćenja pojedinih zaposlenih u tom procesu. Društvo nema usvojenu internu proceduru o načinu odobravanja službenih putovanja, obračunu troškova i isplati sredstava, kojom bi bliže predvidjelo način i uslove za realizaciju službenih putovanja, obračuna i kontrole troškova, obaveze i postupanje zaposlenih u vezi sa realizacijom službenih putovanja. Društvo nije donijelo Internu proceduru za korišćenje službenih mobilnih i fiksnih telefona, odnosno naknadu troškova za korišćenje službenih telefona, kao ni Odluku o limitima, kojom bi se predvidjelo koji zaposleni imaju pravo na naknadu troškova mobilne telefonije i u kojim iznosima.

Preporuka P1: Društvo treba da uspostavi sistem upravljanja i unutrašnjih kontrola u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru u cilju uspješnog upravljanja i ostvarivanja poslovnih ciljeva subjekta, na transparentan, pravilan, ekonomičan, efikasan i efektivan način.

Nalaz: Društvo je preduzelo određene aktivnosti u pogledu uspostavljanja službe u cilju obavljanja djelatnosti zaštite, međutim, još uvijek nije podnijet zahtjev za izdavanje odobrenja koje privredno društvo podnosi policiji, shodno čl. 21 Zakona o zaštiti lica i imovine.

Preporuka P2: Društvo treba da uspostavi Službu za zaštitu imovine i lica u skladu sa Zakonom o zaštiti lica i imovine.

Nalaz: Tokom 2024. godine Društvo je aneksiranjem ugovora o radu izvršilo transformaciju ugovora sa određenog na neodređeno vrijeme za najveći broj od 357 zaposlenih u 2024. godini, bez raspisivanja javnog oglasa i bez ispunjenih uslova za transformaciju radnog odnosa (trajanje ugovora, neprekidno ili sa prekidima, nije bilo duže od 36 mjeseca, kako je to predviđeno tada važećom odredbom Zakona o radu). Navedeno nije u skladu sa članom 24 Zakona o radu kojim je predviđeno da je Zavod za zapošljavanje dužan da, na zahtjev poslodavca, javno oglasi slobodno radno mjesto u privrednom društvu, javnoj ustanovi i drugoj javnoj službi, čiji je osnivač ili većinski vlasnik država i članom 38 Zakona o radu kojim su predviđeni uslovi za transformaciju ugovora o radu sa određenog u ugovor o radu na neodređeno vrijeme.

Preporuka P3: Društvo treba da slobodna radna mjesta popunjava isključivo putem javnog oglašavanja, u skladu sa članom 24 Zakona o radu i članom 38 Zakona kojim su predviđeni uslovi za transformaciju ugovora o radu sa određenog u ugovor o radu na neodređeno vrijeme.

Nalaz: Društvo je koeficijente složenosti radnih mjesta utvrdilo aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta bez saglasnosti Vlade i prethodno pribavljenom mišljenju Ministarstva, što nije u skladu sa članom 24 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru kojim je predviđeno da se koeficijenti za zarade zaposlenih u privrednom društvu koje je u većinskom vlasništvu države ili u drugom pravnom licu čiji je osnivač država ili vrši javna ovlašćenja, zavisno od nivoa kvalifikacije obrazovanja, složenosti poslova, odgovornosti ili drugih elemenata bitnih za vrednovanje određenog posla, utvrđuju kolektivnim ugovorom ili drugim aktom uz saglasnost Vlade, po prethodno pribavljenom mišljenju Ministarstva. Takođe, zaposlenima je ugovarano uvećanje koeficijenta složenosti radnog mjesta predviđenog Kolektivnim ugovorom zbog posjedovanja određene licence bez utemeljenja u pojedinačnom ili opštem aktu poslodavca i saglasnosti.

Preporuka P4: Preporučuje se Društvu da koeficijente za zarade zaposlenih utvrđuje u skladu sa Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru kolektivnim ugovorom ili drugim aktom uz saglasnost Vlade, po prethodno pribavljenom mišljenju Ministarstva.

Nalaz: Društvo je u Iskazima o finansijskoj poziciji za 2022. i 2023. godinu prikazalo gubitak u poslovanju (2.202.455 € i 2.712.640 €), a nije smanjilo ukupan fond zarada, što nije u skladu sa članom 10 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru kojim je predviđeno da su pravna lica (privredno društvo koje je u većinskom vlasništvu države ili u drugo pravno lice čiji je osnivač država ili vrši javna ovlaštenja), koja su u prethodnoj godini ostvarila gubitak u poslovanju dužna da smanje ukupan fond zarada za 10% u prvoj godini i dodatno 5% u narednoj kalendarskoj godini.

Preporuka P5: Preporučuje se Društvu da, u slučaju negativnog poslovanja, primjenjuje član 10 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, i smanji ukupan fond zarada za 10% u prvoj godini i dodatno 5% u narednoj kalendarskoj godini.

Nalaz: Poslovi za koje su angažovana lica ugovorima o djelu predviđeni su aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji kao poslovi radnih mjesta pomoćni radnik i monter. Navedeno nije u skladu sa članom 669 Zakona o obligacionim odnosima kojim je predviđeno da ugovorom o djelu poslenik (preduzimač, izvođač radova) obavezuje se da obavi određeni posao (izrada ili opravka neke stvari ili izvršenje nekog fizičkog ili intelektualnog rada i sl.), a naručilac se obavezuje da mu za to plati naknadu.

Preporuka P6: Preporučuje se Društvu da ugovore o djelu zaključuje za obavljanje poslova koji imaju za predmet samostalnu izradu ili opravku određene stvari u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima, odnosno za vršenje poslova koji nijesu predviđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Nalaz: Poslovi za koje su angažovana lica ugovorima o privremenim i povremenim poslovima predviđeni su aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji kao poslovi radnih mjesta: električar, pomoćni radnik, monter, zaštitar, logističar operater monterskog tima, koordinator službe za logistiku itd. Navedeno nije u skladu sa članom 200 Zakona o radu kojim je predviđeno da poslodavac može, za obavljanje određenih poslova koji nijesu predviđeni aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i koji ne zahtijevaju posebno znanje i stručnost, a po svojoj prirodi su takvi da ne traju duže od 120 radnih dana u kalendarskoj godini (privremeni i povremeni poslovi), sa određenim licem koje se nalazi na evidenciji nezaposlenih lica Zavoda za zapošljavanje, da zaključi ugovor o obavljanju privremenih i povremenih poslova.

Preporuka P7: Preporučuje se Društvu da ugovore o privremenim i povremenim poslovima zaključuje u skladu sa članom 200 Zakona o radu, odnosno za poslove koji nijesu predviđeni aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Nalaz: Putni nalozi se ne izdaju u svim slučajevima i ne pravdaju u skladu sa Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, odnosno, po povratku sa službenog puta u zemlji ili inostranstvu, zaposleni ne podnose izvještaj sa službenog puta i obračun, niti se vrši kontrola obračuna i odobravanje isplate od strane ovlašćenih lica.

Preporuka P8: Preporučuje se Društvu da se prilikom odobravanja službenog putovanja i pravdanja putnih naloga u potpunosti pridržava odredbi Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.

Nalaz: Društvo ne posjeduje Pravilnik o korišćenju sredstava reprezentacije kojom se uređuje način i uslovi korišćenja sredstava za reprezentaciju.

Preporuka P9: Preporučuje se Društvu da donese Uputstvo/proceduru kojim će urediti način i uslove korišćenja sredstava reprezentacije.

Nalaz: U Društvu ne postoji procedura kojom se bliže uređuju: način i uslovi vršenja popisa, nosioci aktivnosti, zaduženja i rokovi za pojedine faze popisa, kao ni procedure kojim se definiše način vršenja otpisa i donošenje odluka u vezi sa tim. Popis nije vršen u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica: nije određen način izvještavanja od strane Popisne komisije; Popisom nijesu obuhvaćena cjelokupna sredstva koja Društvo koristi za obavljanje djelatnosti; Kancelarijska i druga oprema nije označena inventarnim brojevima; Za članove Komisije za vršenje popisa su imenovana lica koja vrše evidenciju imovine; Popis nije vršen na popisnim listama koje pružaju podatke o popisu iz člana 5 Pravilnika; Nijesu uspostavljene procedure (pravila) postupanja u slučaju pojave manjka/viška i pokretanje eventualne odgovornosti u vezi sa tim.

Preporuka P10: Preporučuje se Društvu da donese proceduru kojom se bliže uređuju: način i uslovi vršenja popisa, nosioci aktivnosti, zaduženja i rokovi za pojedine faze popisa, način vršenja otpisa i donošenje odluka u vezi sa tim. Takođe, Društvo treba da sprovede Popis u potpunosti, usklađen sa propisima koji regulišu način i rokove vršenja popisa imovine i obaveza pravnih lica.

Nalaz: U Društvu nijesu uspostavljena pravila (procedure) u slučaju otkrivanja manjka/viška. Nakon što je Popisna komisija konstatovala manjak inventara i opreme, utvrđen prilikom vršenja popisa sa 31.12.2024. godine, nijesu preduzete mjere za utvrđivanje odgovornosti zbog nastalog manjka.

Preporuka P11: Preporučuje se Društvu da donese procedure koje se odnose na odgovornost lica prilikom upravljanja imovinom, kao i postupanje u slučaju utvrđivanja nedostataka prilikom upravljanja imovinom. Takođe, Društvo treba da utvrdi razloge i eventualne odgovornosti za nastanak manjka konstatovanog od strane popisne komisije u Zapisniku o manjku i oštećenom kancelarijskom inventaru broj: 01-00-14311 od 27.12.2024. godine.

Nalaz: U Društvu ne postoji metodologija koja se odnosi na izradu Izvještaja o radu, Izvještaja o aktivnostima, te izvještaja koje sačinjavaju organizacione jedinice za potrebe izvještaja o radu.

Preporuka P12: Preporučuje se Društvu da donese proceduru koja se odnosi na planiranje i izvještavanje sa detaljnom razradom procesa planiranja i izvještavanja i definisanjem vrste planova i izvještaja, njihovog sadržaja, namjene, načina izrade sa podjelom odgovornosti, načina i rokovima usvajanja, korisnika i rokova izrade i dostavljanja korisnicima.

Nalaz: Društvo je na računu nematerijalne imovine evidentiralo vrijednost softvera koji čine sastavni dio hardvera (kompjuterske opreme) čija je funkcija uslovljena softverom. Prema MRS 38 – Nematerijalna imovina, takav softver treba da čini sastavni dio povezanog hardvera (kompjuterske opreme).

Preporuka P13: Društvo treba da se, nakon procjene funkcije i uloge softvera, opredijeli u pogledu karaktera nematerijalne imovine i u skladu sa tim izvrši korekciju vrijednosti nematerijalne imovine i kompjuterske opreme u skladu sa MRS 16, MRS 38 i Pravilnikom o kontnom okviru.

Nalaz: Društvo nije internim aktom definisalo amortizacione stope, niti je u vezi sa tim, nakon analize sredstava, klasifikovalo stalnu imovinu po vrstama i grupama sredstava. Neodređivanjem amortizacionih stopa utemeljenih na procjeni vijeka trajanja pojedinih sredstava (ili grupe), utiče na pravilnost iskazivanja sadašnje vrijednosti sredstava.

Preporuka P14: Preporučuje se Društvu da imovinu koja se amortizuje razvrsta u amortizacione grupe i da nakon procjene vijeka trajanja odredi odgovarajuće amortizacione stope za knjigovodstvene svrhe.

Nalaz: Društvo nije na osnovu uslova priznavanja zakupa u skladu sa MSFI 16, evidentiralo ugovore koji se odnose na korišćenje imovine (objekti, vozila, magacinski i parking prostor) u skladu sa pravilima koja se odnose na primjenu MSFI 16, već je ugovoreni iznos zakupa knjižen na troškove perioda.

Preporuka P15: Društvo treba da prilikom evidentiranja Ugovora o zakupu, shodno uslovima priznavanja iz MSFI 16, prizna sredstva po osnovu lizinga u aktivi, obaveze u pasivi uz evidenciju troškova amortizacije i rashoda kamate.

Nalaz: Društvo u svom knjigovodstvu nakon što je preuzeto vođenje knjigovodstva od Agencije (od aprila 2024. godine), ne posjeduje jasne dokaze o zalihama, niti je izvršen popis naznačenih zaliha, a popisna komisija takođe nije konstatovala stanje zaliha koje su knjigovodstveno evidentirane.

Preporuka P16: Preporučuje se Društvu da identifikuje zalihe koje su iskazane u knjigovodstvenoj evidenciji, utvrdi pravo stanje zaliha i razloge eventualnog smanjenja/povećanja zaliha.

Nalaz: Društvo ne posjeduje interne procedure koje se odnose na način prikupljanja i evidentiranja prihoda, kao ni procedure za praćenje naplate i postupanja prilikom neblagovremene naplate potraživanja.

Preporuka P17: Preporučuje se Društvu da donese Uputstvo/proceduru na način da se obuhvati kompletan proces vezan za način prikupljanja i evidentiranja prihoda kao i postupanja prilikom neblagovremene naplate potraživanja.

Nalaz: Društvo je na računu 520 – Troškovi zarada i naknada zarada i računu 521 - Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca evidentiralo: iznos od 472.733,07 € koji se odnosi na troškove za zarade licima angažovanim preko Agencije za privremeno ustupanje zaposlenih; iznos od 221.591,42 € koji se odnosi na naknadu troškova prevoza zaposlenih; iznos od 272.508,00 € koji se odnosi na isplatu zimnice zaposlenima; iznos od najmanje 27.668,00 € koji se odnosi na troškove naknade zaposlenima za korišćenje sopstvenog vozila u službene svrhe, što nije u skladu sa Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

Društvo je na računima 520 i 521 evidentiralo rashode u iznosu od 114.756,20 €, a koji se odnose na: bruto naknadu za ugovore o djelu za april i pripadajuće poreze i doprinose za šest mjeseci (20.779,11 €), bruto naknade za ugovore o privremenim i povremenim poslovima za četiri mjeseca i pripadajuće poreze i doprinose za preostalih osam mjeseci (77.221,77 €) i bruto naknadu za rad Odbora direktora za april i doprinose za osam mjeseci (16.755,32 €), što nije u skladu sa Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovan za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

Društvo je preostali trošak naknada po ugovorima o privremenim i povremenim poslovima (138.153,82 €) i dio troška naknada za Odbor direktora (731,82 €) evidentiralo na računu 522 - Troškovi naknada po ugovoru o djelu.

Na računu 526 – Troškovi naknada upravnog i nadzornog odbora su iskazani u iznosu od 68.990,98 € i odnose se na bruto naknade za tri mjeseca i neto naknade za osam mjeseci, dok je ostali trošak po ovom osnovu (17.487,14 €) evidentiran na računima 520, 521 i 522.

Društvo je na računu 556900 evidentiralo iznos od 42.995,69 € koji se odnosi na troškove doprinosa za invalidna lica što nije u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i isti je trebalo evidentirati na računu 521 –troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca.

Društvo je troškove posredničke provizije za ustupanje zaposlenih u iznosu od 13.988,00 € evidentiralo na računu 579 - Ostali nepomenuti rashodi, što nije u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica i iste je trebalo evidentirati na računu 539 - Troškovi ostalih usluga.

Preporuka P18: Društvo treba da vrši evidenciju poslovnih promjena u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

Nalaz: Shodno Izvještaju o jednostavnim nabavkama ispod 8.000,00€ na dan 31.12.2024.godine, Društvo je realizovalo 73 direktne nabavke vrijednosti 104.377,75 € sa PDV-om. Upoređujući podatke iz analitičke evidencije dobavljača sa podacima iskazanim u Izvještaju o sprovedenim nabavkama i

zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke, utvrđeno je da Društvo u Izvještaju koji se odnosi na direktne nabavke do 8.000,00€ nije iskazalo nabavke u iznosu od oko 70.000,00 €, što nije u skladu sa članom 182 Zakona o javnim nabavkama.

Preporuka P19: Društvo treba da u Izvještaju o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima /računima za jednostavne nabavke iskaže sve jednostavne nabavke koje se odnose na godinu za koju se izvještaj podnosi u skladu sa članom 182 Zakona o javnim nabavkama.

Nalaz: Utvrđeno je dijeljenje predmeta javne nabavke, na način što je umjesto putem otvorenog postupka/jednostavne nabavke, nabavka roba vršena putem više faktura od istog dobavljača, direktnim izborom predmeta nabavke od određenog ponuđača i uz prihvatanje, računa/ugovora.

Kada je u pitanju nabavka kancelarijskog materijala, Društvo je putem jednostavnih nabavki ispod 8.000,00 € od dobavljača Jolly office d.o.o. izvršilo nabavku kancelarijskog materijala vrijednosti 29.003,7 €, a od dobavljača ICT integracija u vrijednosti 4.225,00 €.

Takođe, Društvo je od dobavljača ICT Integracija izvršilo i direktnu nabavku računara i multifunkcionalnih štampača u vrijednosti od 12.095,56 €.

Društvo je za iznajmljivanje mehanizacije pored sprovedenog otvorenog postupka, dodatno izvršilo nabavku iznajmljivanja teretnog vozila putem direktne nabavke u iznosu od 9.667,90 € od dobavljača Xenex D.o.o. Nikšić.

Preporuka P20: Društvo treba da poštuje vrijednosne razrede predviđene članom 26 Zakona o javnim nabavkama, ne vrši podjelu predmeta nabavke suprotno čl. 27 st. 3 Zakona o javnim nabavkama i sprovodi postupke javnih nabavki u skladu sa Zakonom.

Nalaz: Društvo nije u potpunosti sprovodilo jednostavne nabavke u skladu sa Pravilnikom o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki. Društvo je prekoračilo ukupnu godišnju vrijednost nabavki od 100.000,00 € za jednostavne nabavke roba, usluga i radova, definisane čl. 3 Pravilnika o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki.

Preporuka 21: Preporučuje se Društvu da sprovođenje jednostavnih nabavki vrši u skladu sa Pravilnikom o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki.

Na osnovu člana 13 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji – Primaoci izvještaja o reviziji, nadležni Kolegijum DRI odlučio je da se Izvještaj o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja DOO „EPCG – Solar gradnja“ Nikšić za 2024. godinu dostavi:

- Odboru direktora kao organu upravljanja i rukovođenja Društva, radi preduzimanja mjera iz svoje nadležnosti i jačanja odgovornosti u upravljanju javnim finansijama .
- Elektroprivredi Crne Gore kao osnivaču Društva, radi preduzimanja mjera iz svoje nadležnosti.
- Ministarstvu finansija Crne Gore, radi preduzimanja mjera iz svoje nadležnosti.
- Da se sa sadržajem Izvještaja DRI upozna Odbor za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine CG
- Da se sa sadržajem Izvještaja upozna Vrhovno državno tužilaštvo shodno čl. 3 Protokola o saradnji Vrhovnog državnog tužilaštva i Državne revizorske institucije.
- Da Društvo **do 30.07.2025. godine** dostavi DRI **Plan aktivnosti** za realizaciju izdatih preporuka koji treba da sadrži mjere, nosioce aktivnosti i rokove. Društvo će **do 30.12.2025. godine** dostaviti Državnoj revizorskoj instituciji **Izvještaj** o sprovedenim radnjama po izrađenim i dostavljenim preporukama.

PREDSJEDAVAJUĆI SENATOM DRI
Zoran Jelić

_____
Rukovodilac Kolegijuma

DIO I OPŠTI DIO

Pravni osnov za vršenje revizije

Pravni osnov za vršenje revizije Godišnjih finansijskih iskaza DOO „EPCG – Solar gradnja“ Nikšić, za 2024. godinu sadržan je u:

- Ustavu Crne Gore, član 144 (Sl. list CG, br. 01/07, 038/13),
- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji, član 4 („Sl. list RCG“ br. 28/04, 27/06, 78/06 i „Sl. list CG“ br. 17/07, 73/10, 40/11 i 31/14);
- Godišnjem planu revizija Državne revizorske institucije za 2025. godinu br. 06 – 038/24-282 od 26.12.2024. godine, donešenom od strane Senata Državne revizorske institucije (u daljem tekstu DRI);
- Odluci nadležnog Kolegijuma o vršenju revizije br: 05-035/25-491/2 od 12.02.2025. godine.

Revizija Godišnjih finansijskih iskaza DOO „EPCG – Solar gradnja“ Nikšić, za 2024. godinu vršena je u skladu sa:

- Poslovníkom DRI („Sl. list CG“ br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG“ br. 07/15);
- Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS);
- Međunarodnim standardima revizije za javni sektor (ISSAI – nivo III).

Opšti podaci o subjektu revizije

Društvo sa ograničenom odgovornošću “EPCG – Solar gradnja” Nikšić (u daljem tekstu: Društvo), je osnovano Odlukom o osnivanju br. 10-00-44041 od 20.09.2021. godine, od strane Skupštine Osnivača “Elektroprivrede Crne Gore” AD Nikšić, kao jednočlano Društvo sa 100% učešća Osnivača.

Društvo je specijalizovano je za nabavku, projektovanje, ugradnju i održavanje fotonaponskih sistema. Društvo promovise ulaganje u zelenu energiju i nove tehnologije. U skladu s dugoročnim ciljevima, strategijom održivosti i bilateralnom saradnjom s Evropskom unijom u pogledu smanjenja emisije CO₂, Društvo (u saradnji sa Osnivačem) gaji politiku iniciranja projekata koji se odnose na zamjenu i smanjenje korišćenja štetnih izvora energije. U tom smislu se sprovode projekti Solar 3000+ i 500+, kojima se građanima Crne Gore predstavljaju stvarne mogućnosti energetske i finansijske uštede, u cilju smanjenja emisije ugljen-dioksida i doprinosa očuvanju životne sredine. Pored projekata za domaćinstva i poslovne objekte, planirani su i projekti postavljanja solarnih elektrana na neplodnom zemljištu u ruralnim područjima i na vodenim površinama. Prema politici Društva, realizacije brojnih projekata u oblasti solarne, vjetro i hidro energije u Crnoj Gori predstavljaju ozbiljan iskorak u procesu energetske tranzicije.

Društvo se, u skladu sa kriterijumima čl. 6 Zakona o računovodstvu, svrstava u grupu malih pravnih lica.

Prema odredbama Statuta, opšti akti Društva su: statut, pravilnici i odluke, kojima se na opšti način uređuju određena pitanja.

Statutom Društva br. 10-00-44042 od 20.09.2021. godine uređuje se organizacija i način rada Društva. Sjedište Društva je u Nikšiću Ul. Vuka Karadžića br. 2. Statutom je definisano postojanje pečata i štambilja, kao i zaštitnog loga. Članom 6 Statuta je određena pretežna djelatnost Društva: 43.21 “postavljanje električnih instalacija”, dok su članom 7 određene ostale djelatnosti za koje je Društvo registrovano, kao i naznaku da će se Društvo baviti i spoljnotrgovinskim prometom.

Statutom je definisano da Društvo istupa samostalno u pravnom prometu, zaključuje ugovore i preuzima druge pravne radnje u okviru svoje djelatnosti. Za obaveze prema trećim licima Društvo odgovara cjelokupnom svojom imovinom. Osnivač (EPCG), odgovara za obaveze Društva samo do visine uloženog kapitala i u slučajevima i pod uslovima propisanim zakonom.

Organi Društva su:

- Odbor direktora Osnivača u funkciji Skupštine Društva;
- Odbor Direktora i

- Izvršni direktor.

Skupština Društva:

- donosi Statut Društva i odlučuje o izmjenama osnivačkog akta i Statuta;
- usvaja godišnji izvještaj o realizaciji godišnjeg plana rada Društva (u daljem tekstu: godišnji izvještaj);
- usvaja godišnji izvještaj o izvršenom nadzoru nad privrednim Društvom;
- daje saglasnost na godišnji plan rada Društva i godišnji finansijski plan Društva;
- donosi odluku o raspodjeli dobiti i načinu pokrivanja gubitaka;
- donosi odluku o restrukturiranju ili prestanku rada Društva;
- odlučuje o promjeni osnovnog kapitala Društva;
- imenuje i razrješava članove Odbora direktora;
- imenuje i razrješava Izvršnog direktora;
- odlučuje o politici naknada i o naknadama članova Odbora direktora i Izvršnog direktora;
- vrši i druge poslove u skladu sa zakonom, ovom Odlukom i Statutom Društva.

Odbor direktora Osnivača vrši ovlašćenja Skupštine Društva. Odluke koje Odbor direktora Osnivača donese u vršenju ovlašćenja Skupštine Društva smatraju se odlukama Društva.

Skupština Društva donosi odluke na način i sa većinom utvrđenom Zakonom, Statutom i Poslovníkom o radu Odbora direktora Osnivača. Članove Skupštine Društva čine svi članovi Odbora direktora Osnivača.

Odbor direktora je organ upravljanja Društva i:

- utvrđuje poslovnu politiku Društva;
- utvrđuje predlog statuta Društva i drugih opštih akata koje donosi Odbor direktora osnivača;
- donosi odluke o nabavci i prodaji osnovnih sredstava Društva čija je vrijednost veća od 10.000 eura;
- donosi odluke o zakupu nekretnina, objekata ili dijela objekata u vlasništvu Društva čiji iznos na godišnjem nivou prelazi iznos od 10.000 eura;
- donosi godišnji plan rada i godišnji finansijski plan Društva uz saglasnost Odbora direktora osnivača;
- usvaja godišnji finansijski izvještaj Društva (u daljem tekstu: godišnji finansijski izvještaj), periodične izvještaje o poslovanju i finansijske izkaze Društva;
- predlaže Odboru direktora Osnivača promjenu kapitala Društva;
- predlaže Odboru direktora Osnivača raspodjelu dobiti i način pokrivanja gubitaka;
- donosi druga akta Društva koja nijesu u nadležnosti Odbora direktora Osnivača;
- donosi poslovnik o radu;
- odlučuje o prenosu pojedinih ovlašćenja izvršnom direktoru;
- vrši nadzor nad radom izvršnog direktora i
- obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, odlukom o osnivanju Društva i Statutom.

Odbor direktora odgovara za svoj rad Odboru direktora Osnivača.

Izvršni direktor Društva:

- predstavlja i zastupa Društvo;
- organizuje i rukovodi procesom rada i vodi poslovanje Društva;
- odgovara za zakonitost rada Društva;
- zaključuje ugovore u ime i za račun Društva;
- izvršava odluke Odbora direktora Društva;
- predlaže akte koje donosi Odbor direktora i odgovoran je za sprovođenje odluka i drugih akata Odbora direktora;
- predlaže akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematiciji radnih mjesta;
- donosi odluke o nabavci i prodaji osnovnih sredstava Društva čija je vrijednost do 10.000 eura;
- donosi odluke o zakupu nekretnina, objekata ili dijelova objekata u vlasništvu Društva čiji iznos na godišnjem nivou ne prelazi 10.000 eura;
- priprema i podnosi Odboru direktora predlog godišnjeg plana rada i godišnjeg finansijskog plana Društva;

- priprema i podnosi Odboru direktora predlog godišnjeg finansijskog izvještaja, periodične izvještaje o poslovanju i finansijske izvještaje Društva;
- odlučuje o zapošljavanju lica u Društvu, u skladu sa planovima i potrebama Društva;
- odlučuje o ostvarivanju prava, obaveza i odgovornosti iz rada i po osnovu rada zaposlenih u Društvu, u skladu sa zakonom;
- vrši i druge poslove utvrđene zakonom, Odlukom o osnivanju Društva i Statutom.

Izvršni direktor je odgovoran za sprovođenje odluka i drugih akata Odbora direktora, kao i za zakonitost, efikasnost i ekonomičnost rada Društva.

Izvršni direktor za svoj rad i rad Društva odgovara Odboru direktora i Odboru direktora Osnivača. Izvršnog direktora Društva imenuje i razrješava Odbor direktora Osnivača. Izvršni direktor Društva imenuje se na period od četiri godine, uz mogućnost ponovnog izbora.

Vrsta, predmet i cilj revizije

U skladu sa Godišnjim planom revizije i Odlukom o vršenju revizije, DRI je izvršila finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti Društva za 2024. godinu.

Predmet revizije bio je Godišnji finansijski izvještaj DOO “EPCG - Solar gradnja”, Nikšić za 2024. godinu i usklađenost poslovanja sa zakonskim propisima. Predmet revizije bili su godišnji finansijski iskazi za 2024. godinu:

- Iskaz o finansijskoj poziciji - Bilans stanja;
- Iskaz o ukupnom rezultatu - Bilans uspjeha;
- Napomene uz finansijske iskaze.

Godišnji izvještaj menadžmenta je takođe obuhvaćen revizijom¹.

Predmet revizije bili su i pravna uređenost i organizaciono ustrojstvo Društva, sistem upravljanja i unutrašnjih kontrola, sistem javnih nabavki i sudski sporovi koje vodi Društvo.

Cilj revizije je izricanje mišljenja o pouzdanosti i tačnosti finansijskih podataka iskazanih u Godišnjem finansijskom izvještaju za 2024. godinu i izricanje mišljenja o usaglašenosti poslovanja subjekta revizije sa zakonima i propisima i namjenskom korišćenju sredstava.

Metode vršenja revizije

Revizija je izvršena kombinovanjem metoda dokumentarne i terenske revizije. Revizija je uključivala ispitivanje i pribavljanje dokaza, na bazi provjere uzoraka, kojima se potkrepljuju iznosi i informacije objelodanjene u finansijskim izvještajima. Određivanje uzorka vršeno je korišćenjem programa IDEA. Revizori su na terenu koristili i druge metode revizije kao što su: analize dosijea, evidencija i radnih papira subjekta revizije, konfirmacija kao i vođenje razgovora (intervjui) sa zaposlenima u Društvu.

Materijalnost za reviziju godišnjih finansijskih izvještaja DOO “EPCG - Solar gradnja” Nikšić za 2024. godinu iznosi **1,33 %** od ukupnih rashoda, koji su u 2024. godini iznosili 7.734.062,40 €, tako da materijalnost za predmetnu reviziju iznosi **102.863,03€**.

Kriterijumi revizije

Kriterijumi revizije na osnovu kojih se prosuđuje objektivnost i istinitost finansijskih izvještaja (važeći okvir finansijskog izvještavanja), kao i kriterijumi za reviziju pravilnosti ocjena saglasnosti poslovanja Društva sa zakonskim i podzakonskim propisima relevantnim za poslovanje Društva sadržani su u sljedećim propisima:

- Zakon o računovodstvu („Sl. list Crne Gore“ br. 145/2021 i 152/2022);
- Zakon o reviziji („Sl. list Crne Gore“ br. 01/17);

---

¹ Društvo je izradilo Izvještaj menadžmenta iako nije bilo u obavezi, jer pripada kategoriji malih pravnih lica.

- Zakon o privrednim društvima („Sl. list Crne Gore“, br. 65/20 i 146/2021);
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica ("Sl. list Crne Gore", br. 011/20);
- Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica ("Sl. list Crne Gore", br. 011/20; 13/2021; 13/2022 – ispravka i 139/2022);
- Pravilnik o načinu pripreme, sastavljanja i podnošenja finansijskih izvještaja nezavisnih regulatornih tijela, pravnih lica, akcionarskih društava i društava sa ograničenom odgovornošću u kojima država ili opštine imaju većinski udio u vlasništvu („Sl. list Crne Gore“, br. 12/08 i 35/10);
- Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama preduzeća, broj: 0203-2283/6-1, od 27.07.2020. godine.
- Međunarodni računovodstveni standardi (MRS) i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI);
- Zakon o radu („Sl. list Crne Gore“, br. 74/19, 08/21, 59/21 i 68/21 i 145/2021);
- Zakon o zaštiti i zdravlju na radu ("Službeni list Crne Gore", br. 034/14, 044/18);
- Zakon o zaštiti lica i imovine ("Službeni list Crne Gore", br. 043/18);
- Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru („Sl. list Crne Gore“, br. 75/2018);
- Zakon o sprječavanju nelegalnog poslovanja („Sl. list Crne Gore“, br. 29/2013 i 16/2016 i 152/2022);
- Zakon o javnim nabavkama („Sl. list Crne Gore“, br. 74/2019, 3/2023 i 11/2023);
- Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list Crne Gore", br. 16/07, 40/11, 29/13, 09/15, 53/16, 01/17, 50/17, 46/19, 73/19, 80/20 i 08/21, 59/21, 146/21, 49/22, 65/22, 140/22, 3/23 i 3/23 I);
- Zakon o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list Republike Crne Gore“, br. 65/01, 12/02 i 80/04 i „Sl. list CG“ br. 40/08, 86/09, 73/10, 40/11, 14/12, 61/13, 55/16, 146/21, 152/22);
- Zakon o svojinsko pravnim odnosima („Sl. list Crne Gore“, br. 19/2009);
- Zakon o državnoj imovini („Sl. list Crne Gore“, br. 21/2009, 40/2011);
- Zakon o energetici;
- Zakon o efikasnom korišćenju energije;
- Zakon o životnoj sredini;
- Uredba o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini („Sl. list CG“ br. 13/2010);
- Pravilnik o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije („Sl. list CG“ br. 28/2002 i 130/2021);
- Pravilnik o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica („Sl. list CG“, br. 126/2022);
- Uputstvo o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini („Sl. list CG“, br. 47/2011);
- Statut Društva, broj 0-4611 od 09.06.2023. godine;
- Procedure, pravilnici i odluke, doneseni od strane organa Društva.

Pored kriterijuma na osnovu kojih se vrši ocjena uspostavljenog sistema *finansijskog upravljanja i kontrola* sadržanih u Zakonu o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru (sa podzakonskim aktima) uzeti su u obzir i kriterijumi iz internih akata Društva kojim su regulisana prava, ograničenja i pravdanje pojedinih rashoda.

Vrijeme vršenja revizije

Revizija je realizovana u periodu februar – jun 2025. godine.

DIO II UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE**Planiranje i izvještavanje****Planiranje**

Društvo sačinjava Proizvodno-finansijski plan na godišnjem nivou. Plan se sačinjava prema podacima koji se dostavljaju iz organizacionih jedinica: Direkcije za tehničke poslove, Službe za pravne i kadrovske poslove i finansija i računovodstva, a koje objedinjuje i obrađuje Finansijski sektor.

Proizvodno-finansijski plan sadrži finansijski plan sa elementima: klasifikacione strukture zaposlenih, Swot analize, ostvarenih (iz prethodne godine) i planiranih rashoda, planiranih prihoda, analize prihoda i planiranog poslovnog rezultata.

U Društvu ne postoji usvojena Metodologija planiranja, kojom bi se definisala potreba za planiranjem, vrstom i sadržinom planova, način sačinjavanja planova, lica (službe) odgovorne za sačinjavanje planova, način usvajanja planova, praćenje implementacije planiranih aktivnosti i dr.

Takođe ne postoji metodologija koja se odnosi na izradu Proizvodno-finansijskog plana, Izvještaja o radu, Izvještaja o aktivnostima, te izvještaja koje sačinjavaju organizacione jedinice za potrebe izvještaja o radu.

Proizvodno-finansijski plan nije usvojen od strane Odbora direktora.

Na mjesečnom nivou menadžment informiše Odbor direktora ukoliko je došlo do odstupanja u određenim kategorijama troškova, kao i redovnim sastancima na kojima je izvještavano o učincima odnosno troškovima.

Upoređenjem planiranih kategorija koje se odnose na prihode, rashode i rezultat poslovanja iz Proizvodno-finansijskog plana sa knjigovodstvenim podacima o nastalim troškovima, ostvarenom prihodu i poslovnom rezultatu u 2024. godini, utvrđene su određene razlike između planiranih i ostvarenih veličina. U nastavku je dat prikaz odstupanja:

Opis	Planirano	Izvršeno	Razlika	Procenat odstupanja
Ukupni prihodi	7.234.673,00	7.825.396,18	590.723,18	8,17%
Ukupni rashodi	6.553.334,00	7.734.062,40	1.180.728,40	18,02%
Poslovni rezultat	681.340,00	96.253,00	(585.087,00)	-85,87%
Trošak zarada i ostalih naknada	3.962.220,00	5.309.308,43	1.347.088,43	34,00%
Trošak ustupanja zaposlenih	575.352,00	-	(575.352,00)	-100,00%
Trošak goriva	286.742,00	313.988,30	27.246,30	9,50%
Trošak zakupa mehanizacije	91.888,00	23.360,00	(68.528,00)	-74,58%
Trošak potrošnog materijala	52.559,00	6.620,93	(45.938,07)	-87,40%
Trošak kancelarijskog materijala	24.773,00	31.817,87	7.044,87	28,44%
Trošak reprezentacije	12.659,00	23.020,96	10.361,96	81,85%
Trošak zakupa auta	5.300,00	10.406,00	5.106,00	96,34%
Trošak materijala za održavanje higijene	4.948,00	9.058,12	4.110,12	83,07%

Društvo je u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Statutom društva sačinilo sljedeće iskaze za 2024. godinu: Iskaz o finansijskoj poziciji; Iskaz o ukupnom rezultatu; Statistički aneks; Napomene uz finansijske iskaze i izvještaj menadžmenta.

Finansijski iskazi za 2024 su potpisani, ovjereni i usvojeni od strane Odbora direktora Društva, Odluka br. 01-00-3704 od 11.04.2025. godine, i dostavljeni Poreskoj upravi Crne Gore u produženom roku, 15.04.2025. godine.² S obzirom da se Društvo svrstava u grupu malih pravnih lica, nije u obavezi da sačinjava Iskaz o novčanim tokovima, promjenama na kapitalu i Izvještaj menadžmenta. I pored toga što Društvo nije u obavezi, shodno Zakonu o računovodstvu, da sačinjava Izvještaj menadžmenta, Izvještaj menadžmenta je sačinjen sa prikazom osnovnih elementa rada i poslovanja Društva u izvještajnoj godini kao i osnovnim podacima i informacijama o Društvu.

Način finansijskog izvještavanja je obuhvaćen zakonskom regulativom, dok za ostale vidove izvještavanje u Društvu ne postoje interni akti kojima bi se bliže odredio način izvještavanja, vrste izvještaja, dužnosti u vezi izvještaja i slično. Finansijske iskaze sačinjavaju odgovorna lica iz Sektora za finansijske poslove, a potpisuje ih lice odgovorno sa sastavljanje finansijskih iskaza.

² 97082/2024 od 15.04.2025.god.

U Društvu ne postoji metodologija koja se odnosi na izradu Izvještaja o radu, Izvještaja o aktivnostima, te izvještaja koje sačinjavaju organizacione jedinice za potrebe izvještaja o radu.

Preporuka: Preporučuje se Društvu da donese proceduru koja se odnosi na planiranje i izvještavanje sa detaljnom razradom procesa planiranja i izvještavanja i definisanjem vrste planova i izvještaja, njihovog sadržaja, namjene, načina izrade sa podjelom odgovornosti, načina i rokovima usvajanja, korisnika i rokova izrade i dostavljanja korisnicima.

Upravljanje i unutrašnje kontrole

Shodno članu 3 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru³, upravljanje i unutrašnje kontrole u javnom sektoru obuhvataju postupke upravljanja sredstvima subjekta, finansijske i druge kontrole i unutrašnju reviziju, radi uspješnog upravljanja i ostvarivanja poslovnih ciljeva subjekta, na transparentan, pravilan, ekonomičan, efikasan i efektivan način. Zasnivanje upravljanja i kontrola vrši se primjenom elemenata upravljanja i kontrola:

- kontrolno okruženje,
- upravljanje rizicima,
- kontrolne aktivnosti,
- sistem informacija i komunikacija i
- praćenje i procjena sistema.

Kontrolno okruženje definiše strukturu i disciplinu unutrašnjih kontrola u subjektu, a rukovodilac treba da kreiraju poslovno (kontrolno) okruženje u kojem svi zaposleni poštuju uspostavljene kontrole u subjektu. U cilju uspostavljanja dobrog kontrolnog okruženja Drštvo je usvojilo:

- Etički kodeks br. 01-00-4159 od 19. 09. 2022. godine,
- Pravilnik o pravilima ponašanja poslodavca i zaposlenih u vezi sa prevencijom i zaštitom od zlostavljanja na radu br. 01-00-3400 od 27. 03. 2023. godine,
- Pravilnik o obrazovanju, stručnom usavršavanju, usavršavanju zaposlenih i stipendiranju br. 01-001393 od 08. 02. 2023. godine,
- Pravilnik o odgovornosti zaposlenih br. 01-001125 od 03. 02. 2023. godine,
- Pravilnik o poslovnoj tajni br. 01-003277 od 29. 07. 2022. godine,
- Pravilnik o radnom vremenu i kućnom redu br. 01-003013/1 od 12. 07. 2022. godine,
- Pravilnik o zaštiti podataka o ličnosti br. 01-006524 od 01. 12. 2022. godine,
- Godišnji plan obuka i usavršavanja zaposlenih za 2023. godinu br. 01-00-2881 od 02. 03. 2023. godine,
- Plan osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem br. 01-00-6166 od 08. 05. 2023. godine,
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sa utvrđenim ovlašćenjima i odgovornostima svih rukovodilaca i zaposlenih, kao i Pravilnik o radnim odnosima,

Društvo je uspostavilo sistem za otkrivanje i postupanje po obavještenjima o sumnjama na prevare u subjektu i preduzelo mjere za sprječavanje i otklanjanje rizika od nepravilnosti i prevara, odnosno, donijelo je Pravilnik o uspostavljanju sistema za otkrivanje i postupanje po sumnjama na nepravilnosti i prevare, i odredilo lice za prijem i postupanje po obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji nije jasno definisana organizaciona struktura, odnosno, prilikom izmjena i dopuna pravilnika i formiranja novih organizacionih jedinica u Društvu, njesu utvrđeni poslovi i nadležnosti osnovnih unutrašnjih organizacionih jedinica (Sektor za priključenje i održavanje, Operativna direkcija za izvođenje radova, Sektor za razvoj i inženjering, zaštitu na radu i komunikaciju), kao ni užih unutrašnjih organizacionih jedinica (službi).

Rukovodilac subjekta nije delegirao ovlašćenja rukovodiocima organizacionih jedinica, na koji način bi se obezbjedila veća efikasnost u upravljanju. Takođe, nijesu utvrđene linije izvještavanja (između funkcija i između subjekata, teme o kojima treba da se izvještava i učestalost izvještavanja). Nije

³ "Službeni list Crne Gore", br. 075/18 od 23.11.2018. godine

utvrđen plan u slučaju nepopunjenosti radnih mjesta ili odsustva zaposlenih za ključne funkcije kako bi se održao kontinuitet i osiguralo ostvarivanje ciljeva. Strateški i godišnji plan obuka (godišnji plan za 2024. godinu) nijesu donijeti.

Upravljanje rizicima obezbjeđuje predviđanje mogućnosti nastanka nepovoljnih okolnosti ili događaja koji bi mogli spriječiti ostvarivanje ciljeva i usmjeravanje unutrašnjih kontrola i ograničenih resursa na ključne rizike u poslovnim procesima. Društvo je donijelo Pravilnik o identifikovanju, mjerenju, procjeni i upravljanju rizicima i Strategiju upravljanja rizicima kojom su definisani: cilj strategije; pojam rizika i upravljanje rizikom; proces upravljanja rizicima; uspostavljanje sistema za praćenje i izvještavanje o najznačajnijim rizicima; uloge, ovlašćenja i odgovornosti u procesu upravljanja rizicima; komunikacija i edukacija. Takođe, određeno je lice zaposleno u subjektu za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa upravljanja rizicima odlukom br. 01-00-4765 od 11. 10. 2022. godine i usvojen je registar rizika br. 01-00-2445 od 23. 02. 2023. godine. Registar rizika nije ažuriran.

Svrha **kontrolnih aktivnosti** je da se osigura zakonito, pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno upravljanje prihodima, rashodima, imovinom i obavezama, odnosno spriječi neodgovarajuće upravljanje, neopravdano trošenje, nepravilnosti i prevare.

U cilju uspostavljanja kontrolnih aktivnosti, Društvo je donijelo knjigu procedura koja obuhvata interna pravila, procedure i akta:

- Pravilnik o radnim odnosima Društva sa ograničenom odgovornošću „EPCG – Solar gradnja“ Nikšić br. 01-00-620 od 03. 11. 2021. godine
- Pravilnik o načinu upotrebe i čuvanja pečata i štambilja br. 01-00-3269 od 29.07.2022. godine
- Pravilnik o načinu vođenja registra sponzorstava i donacija i sadržini izvještaja o primljenim sponzorstvima i donacijama br. 01-00-8007 od 28.12.2022. godine
- Pravilnik o upotrebi znaka i vizuelnog identiteta i logotipa „EPCG – Solar gradnje“ DOO Nikšić br. 01-00-3401 od 27. 03. 2023. godine
- Pravilnik o identifikovanju, mjerenju, procjeni i upravljanju rizicima br.01-00-7355 od 05.06.2023.
- Pravilnik o informisanju zaposlenih u „EPCG - Solar gradnja“ DOO Nikšić br. 01-00-10467 od 10.08. 2023. godine
- Pravilnik o davanju donacija, sponzorstava i pomoći br. 01-00-10468 od 10.08.2023. godine
- Pravilnik o protokolu i odnosima sa medijima br. 01-00-11830 od 06.09.2023. godine
- Pravilnik o korišćenju i održavanju službenih vozila br. 01-00-14716 od 06.12.2023. godine
- Pravilnik o zaštiti i zdravlju na radu br. 8274 od 12.08.2024. godine
- Pravilnik o unutrašnjoj reviziji br. 01-00-6116 od 06.06.2024. godine
- Pravilnik o zaduženju i razduženju alata i opreme br. 7714 od 26.07.2024. godine
- Poslovnik o radu Etičkog odbora br. 01-00-3361 od 20.03.2023. godine
- Poslovnik o radu Odbora direktora br. 01-00-7019 od 25.05.2023. godine
- Kriterijumi za dodjelu novčane pomoći zaposlenima za slučajeve propisane Kolektivnim ugovorom br. 01-00-1227 od 11.02.2025. godine
- Procedura za uvođenje vidio-nadzora br. 01-00-532,
- Procedura za vođenje evidencije poklona, sponzorstva i pomoći br. 01-00-13811 i dr.

Društvo nema usvojenu internu proceduru za: odobravanje službenih putovanja, obračun zarada, reprezentaciju, kancelarijsko poslovanje, korišćenje službenih telefona itd.

Društvo nema uspostavljen sistem dvojnog potpisa u kome nijedna obaveza ne može biti preuzeta ili izvršeno plaćanje bez potpisa rukovodioca subjekta i rukovodioca finansijske službe ili drugog ovlašćenog lica i nije izvršeno razdvajanje odgovornosti kojom se sprječava da jedno lice istovremeno bude odgovorno za odobravanje, ovlašćivanje, odnosno izvršenje, evidentiranje ili kontrolu. Nalog za plaćanje u najvećem broju slučajeva potpisuje samo direktor. Razdvajanje dužnosti nije izvršeno kod obračuna i isplate zarada, obračuna troškova službenih putovanja (jedno lice je zadužen za obračun, kontrolu, evidentiranje, plaćanje).

Informacije i komunikacije: Društvo koristi računovodstveni softver Panteon koji obuhvata: knjigovodstvo, osnovna sredstva, KUF i KIF, itd. Obračun zarada je obuhvaćen drugim softverskim

rješenjem. Interna razmjena informacija definisana je Pravilnikom o informisanju zaposlenih u “EPCG – Solar gradnja” DOO Nikšić br. 01-00-10467 od 10. 08. 2023. godine kojim je uređen način, postupak i nosioci redovnog i pravovremenog informisanja zaposlenih, kao i pravovremeno informisanje korisnika usluga, poslovnih partnera i Skupštine društva. Takođe, Pravilnikom o protokolu i odnosima sa medijima br. 01-00-11830 od 06. 09. 2023. godine uređeni su odnosi sa medijima i procedure organizovanja medijskih događaja, ceremonija i svečanosti.

U pogledu eksterne razmjene informacija, Društvo ima kreiranu web stranicu na kojoj su objavljeni osnovni podaci o Društvu, regulativa i akti, projekti, kontakt za medije, javne nabavke, blog. Takođe postoji i korisnički centar i odgovori na najčešće postavljana pitanja.

Praćenje i procjena obavlja se stalnim praćenjem, samoprocjenom, kao i funkcijom unutrašnje revizije. Društvo je odredilo lice odgovorno za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unaprijeđenju upravljanja i kontrola, međutim Plan unapređenja upravljanja i kontrola nije usvojen, niti je sačinjen godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unaprijeđenju upravljanja i kontrola za 2024. godinu, a izvještaj za 2023. godinu nije dostavljen osnivaču uz godišnji izvještaj o radu. Takođe, u prethodnom periodu nije vršena samoprocjena upravljanja i kontrola.

Aktom o unutrašnjoj organizaciji predviđena je organizaciona jedinica – Jedinica za unutrašnju reviziju. Aktom su sistematizovana četiri radna mjesta u unutrašnjoj reviziji, dok je popunjeno jedno radno mjesto rukovodioca unutrašnje revizije. Shodno Godišnjem izvještaju o radu unutrašnje revizije za 2024. godinu, u izvještajnom periodu nijesu planirane ni vršene revizije. Društvo je donijelo Pravilnik o unutrašnjoj reviziji, a u skladu sa čl. 48 Zakona usvojena je Povelja unutrašnje revizije br. 01-00-6112/1 od 6. 6. 2024. godine. **Utvrđene nepravilnosti:**

- Društvo nije, u skladu sa čl. 11 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru utvrdilo Plan za unapređenje upravljanja i kontrola, i u skladu sa čl. 18 sačinilo Godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola za 2024. godinu, a izvještaj za 2023. godinu nije dostavilo osnivaču uz godišnji izvještaj o radu.

- Rukovodilac subjekta nije, u cilju uspostavljanja dobrog kontrolnog okruženja delegirao ovlašćenja rukovodiocima organizacionih jedinica, nijesu utvrđene linije izvještavanja (između funkcija i između subjekata, teme o kojima treba da se izvještava i učestalost izvještavanja). Nije utvrđen plan u slučaju nepopunjenosti radnih mjesta ili odsustva zaposlenih za ključne funkcije kako bi se održao kontinuitet i osiguralo ostvarivanje ciljeva. Strateški i godišnji plan obuka (godišnji plan za 2024. godinu) nijesu donijeti.

- Društvo nema uspostavljen sistem dvojnog potpisa i nije izvršeno razdvajanje odgovornosti kojom se sprječava da jedno lice istovremeno bude odgovorno za odobravanje, ovlašćivanje, odnosno izvršenje, evidentiranje ili kontrolu.

U postupku revizije je izvršena kontrola ulaznih faktura, u vezi sa čim se konstatuje da Društvo nije u dovoljnoj mjeri uspostavilo sistem dvojnog potpisa u kome nijedna obaveza ne može biti preuzeta ili izvršeno plaćanje bez potpisa rukovodioca subjekta i rukovodioca finansijske službe ili drugog ovlašćenog lica i nije izvršeno razdvajanje odgovornosti kojim se sprječava da jedno lice istovremeno bude odgovorno za odobravanje, ovlašćivanje, odnosno izvršenje, evidentiranje ili kontrolu.

- Nakon prestanka radnog odnosa zaposlenom koji je bio imenovan kao lice za: prijem i postupanje po obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare, za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i unutrašnjih kontrola i za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa upravljanja rizicima, Društvo nije imenovalo drugo lice (u 2025. godini).

- Društvo u organizacionoj jedinici Unutrašnja revizija ima popunjeno samo jedno radno mjesto, što nije u skladu sa članom 49 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, kojim je predviđeno da jedinica za unutrašnju reviziju ne može imati manje od tri unutrašnja revizora sa rukovodiocem jedinice za unutrašnju reviziju.

- Društvo nije usvojilo Pravilnik o kancelarijskom i arhivskom poslovanju (kojim će regulisati prijem i otvaranje pošte, razvrstavanje, raspoređivanje i zavođenje akata, ispravka pogrešno unijetog teksta, zaključivanje evidencija), djelovodnik se ne vodi po sistemu osnovnih brojeva i podbrojeva, odnosno, naknadno primljeni akti u vezi sa jednim predmetom označenim osnovnim brojem ne označavaju se podbrojem, već se svakom aktu dodjeljuje novi osnovni broj. Takođe, Društvo nije usvojilo Pravilnik o

načinu obračuna i isplate zarada, kojim bi se bliže definisalo način obračuna i isplate zarada, kao i odgovornosti i ovlašćenja pojedinih zaposlenih u tom procesu. Društvo nema usvojenu internu proceduru o načinu odobravanja službenih putovanja, obračunu troškova i isplati sredstava, kojom bi bliže predvidjelo način i uslove za realizaciju službenih putovanja, obračuna i kontrole troškova, obaveze i postupanje zaposlenih u vezi sa realizacijom službenih putovanja. Društvo nije donijelo Internu proceduru za korišćenje službenih mobilnih i fiksnih telefona, odnosno naknadu troškova za korišćenje službenih telefona, kao ni Odluku o limitima, kojom bi se predvidjelo koji zaposleni imaju pravo na naknadu troškova mobilne telefonije i u kojim iznosima.

Preporuka: Društvo treba da uspostavi sistem upravljanja i unutrašnjih kontrola u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru u cilju uspješnog upravljanja i ostvarivanja poslovnih ciljeva subjekta, na transparentan, pravilan, ekonomičan, efikasan i efektivan način.

Zaštita na radu

Članom 14 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu predviđeno je da je poslodavac dužan da obezbijedi mjere zaštite i zdravlja na radu sprječavanjem, uklanjanjem i kontrolom rizika na radu, obavještavanjem i osposobljavanjem zaposlenih za bezbjedan i zdrav rad, uz odgovarajuću organizaciju i potrebna sredstva. Shodno članu 16 Zakona, poslodavac, saglasno prirodi djelatnosti, broju zaposlenih, organizaciji i načinu rada, prava, obaveze i odgovornosti zaštite i zdravlja na radu uređuje opštim aktom ili ugovorom o radu zaključenim sa zaposlenim. Ovim aktom se bliže uređuju mjere zaštite i zdravlja na radu i način njihovog sprovođenja, a naročito: prava, obaveze i odgovornosti svih zaposlenih; način obavljanja stručnih poslova zaštite i zdravlja na radu; način utvrđivanja i provjere zdravstvenog stanja zaposlenih koji rade na poslovima sa posebnim uslovima rada i drugih zaposlenih; način osposobljavanja zaposlenih i provjere osposobljenosti, korišćenje sredstava i opreme lične zaštite na radu i druga pitanja od značaja za zaštitu i zdravlje na radu. Društvo je:

- shodno članu 16 Zakona, donijelo Pravilnik o zaštiti i zdravlju na radu, Normativ opreme i sredstava za ličnu zaštitu,
- shodno članu 17 Zakona, donijelo Akt o procjeni rizika za radna mjesta (i dopune akta),
- donijelo Plan mjera zaštite i zdravlja na radu, Proceduru o upotrebi sredstava i opreme lične zaštite na radu,
- shodno čl. 50 Zakona, vodilo propisane evidencije: o radnim mjestima, a posebno o radnim mjestima s povećanim rizikom, o povredama na radu i bolestima u vezi sa radom, o izvršenim ispitivanjima radne sredine, o izvršenim pregledima i ispitivanjima sredstava rada i sredstava i opreme lične zaštite i o dokumentaciji iz zaštite na radu.
- shodno članu 30 Zakona, osiguralo zaposlene od povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom.

Zaštita imovine i lica

Shodno Zakonu o zaštiti lica i imovine djelatnost zaštite obuhvata sprječavanje ugrožavanja bezbjednosti lica i imovine i sprječavanje protivpravnih radnji usmjerenih prema licima i imovini koji se štite. Djelatnost zaštite obavlja se kao fizička i tehnička zaštita. Članom 3 predviđeno je da djelatnost zaštite mogu da obavljaju privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji su upisani u Centralni registar privrednih subjekata i imaju odobrenje za obavljanje djelatnosti zaštite izdato u skladu sa zakonom. Poslove zaštite vrše fizička lica koja imaju dozvolu za vršenje poslova zaštite izdatu u skladu sa zakonom, kao preduzetnici ili zaposleni u privrednom društvu ili drugom pravnom licu. Zahtjev za izdavanje odobrenja privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik podnose policiji, shodno čl. 21 Zakona, a uz zahtjev za izdavanje odobrenja privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik dostavljaju dokaze o ispunjenosti uslova za izdavanje odobrenja i uslova za odgovorno lice.

Društvo je aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji formirao posebnu organizacionu jedinicu "Služba zaštite imovine i lica" sa sistematizovana dva radna mjesta - Organizator poslova u Službi za

zaštitu imovine i lica (jedan izvršilac) i zaštitar (četiri izvršioca). Društvo je preduzelo određene aktivnosti u pogledu uspostavljanja službe u cilju obavljanja djelatnosti zaštite (zaštitari posjeduju dozvole za zaštitare lica i imovine, izrađeni su nacrti akta o zaštitnom znaku i akta o uniformi zaposlenih lica koja vrše poslove zaštite), međutim, još uvijek nije podnijet zahtjev za izdavanje odobrenja koje privredno društvo podnosi policiji, shodno čl. 21 Zakona o zaštiti lica i imovine.

Preporuka: Društvo treba da uspostavi Službu za zaštitu imovine i lica u skladu sa Zakonom o zaštiti lica i imovine.

Službena vozila

Društvo je donijelo Pravilnik o korišćenju i održavanju službenih vozila br. 01-00-14716 od 06.12.2023. godine. Pod službenim vozilom, u smislu ovog pravilnika, podrazumijevaju se: vozila koja su u vlasništvu ESG-a, vozila koja su data na privremeno raspolaganje ESG-u i vozila koja su po drugom osnovu u upotrebi u ESG-u. Članom 5 Pravilnika je predviđeno da se vozila koriste na osnovu putnog naloga ili Odluke Izvršnog direktora, a članom 6 da se za korišćenje službenog i drugog vozila izdaje putni nalog za korišćenje službenog vozila radi obavljanja određenog zadatka, i da se uz njega izdaje nalog za potrošnju goriva.

Društvo je sa Elektroprivredom Crne Gore AD Nikšić zaključilo ugovor o ustupanju na korišćenje motornih vozila⁴ kojim se ustupa na korišćenje 6 vozila za mjesečnu naknadu u iznosu od 100,00 € po vozilu i Ugovor o posudi br. 01-00-5684 od 24.05.2024. godine (zaključen na godinu dana) kojim davalac na posudu kao kupac ugovara nabavku osam teretnih kamiona za potrebe EPCG – Solar gradnje, bez naknade. Samim tim, Društvo koristi 14 vozila (6 putničkih i 8 teretnih) koja su im ustupljena/posuđena i nema vozila u svom vlasništvu. Takođe, Društvo je sa zaposlenima i angažovanim licima zaključivalo ugovore o zakupu/korišćenju putničkog vozila, radi korišćenja sopstvenog vozila u službene svrhe uz mjesečnu neto naknadu u iznosu 5,00 – 10,00 € na ime troškova amortizacije za svaki dan korišćenja vozila, i uz obavezu pokrivanja i troškova goriva (12 litara goriva za svakih 100 pređenih kilometara), o čemu se vodi posebna evidencija. Shodno dostavljenoj evidenciji, tokom 2024. godine, 244 lica su imala zaključen ugovor sa Društvom o zakupu radi korišćenja sopstvenih vozila u službene svrhe.

Službena vozila se dodjeljuju na korišćenje o čemu se sačinjava zapisnik o zaduženju vozila. Odlukom br. 10-00-18286 od 24.04.2024. godine Odbora direktora Elektroprivrede Crne Gore AD, između ostalog, priznato je pravo „EPCG Solar gradnja“ DOO na naknadu troškova goriva isključivo radi prevoza zaposlenih do mjesta izvođenja radova na ugradnji FNS, transporta opreme i materijala: 12 l/100 km uz dostavljanje detaljne dokumentacije za svaki utrošeni litar (ovjereni putni nalozi, podaci o pređenoj kilometraži, datumom utroška i korelaciji pređene kilometraže i potrošene količine goriva) i troškove amortizacije privatnih automobila zaposlenih 5€/danu uz obavezu dostavljanja prapratne dokumentacije i ekonomičnu u potrebu automobila za prevoz zaposlenih.

Tokom 2024. godine za korišćenje službenih vozila izdavao se putni nalog za korišćenje teretnih vozila, međutim, putni nalozi se nijesu izdavali za korišćenje svih putničkih vozila. Putne naloge izdaju zaposleni koji nijesu ovlašćeni od strane Izvršnog direktora za izdavanje putnih naloga.

Tokom 2024. godine, nabavka naftnih derivata za potrebe voznog parka od dobavljača se vršila preko kartica koje nijesu limitirane i nijesu naslovljene na registarske oznake vozila, odnosno nije određeno za koje vozilo se kartica može koristiti. Zaposleni koji su zaduženi putničkim motornim vozilom duže i kartice za točenje goriva, dok se snabdijevanje naftnih derivata za teretna i sopstvena vozila koja se koriste u službene svrhe vrši jednom karticom. Naime, na osnovu radnih naloga (nalogom su definisani mjesto rada, radni zadatak, angažovani radnici i vozač) koje prethodnog dana sačinjava odgovorni inženjer, organizator poslova u službi za menadžment u saobraćaju (ili drugi zaposleni iz službe) svako jutro toči gorivo za svako vozilo koje je potrebno za realizaciju svih radnih naloga. Kopija radnog

⁴ br. 01-00-1540 od 10. 02. 2023. godine; br. 714 od 31. 01. 2024. godine i dva aneksa od 24. 05. i 01. 08. 2024. godine

naloga, otpremnice dobavljača i putnog naloga (u kojem se evidentira pređena kilometraža za taj dan), kao i dnevni izvještaj o utrošenom gorivu dostavljaju se osnivaču (koji kontrolira i priznaje troškove), a originalna faktura računovodstvu koje upoređuje pojedinačne fakture sa zbirnom faktrurom koju dostavlja dobavljač. Menadžmentu i računovodstvu se dostavljaju i mjesečni izvještaji mejlom, radi obračuna amortizacije za korišćenje sopstvenih vozila u službene svrhe.

Utvrđene nepravilnosti:

- Društvo nije donijelo Odluku o limitima potrošnje goriva, a kartice za snabdijevanje naftnim derivatima nijesu limitirane i naslovljene na registarske oznake,
- Putne naloge za vozila izdaju lica (zaposleni) bez ovlaštenja Izvršnog direktora, s tim što se ne izdaju za sva vozila koja se koriste, što nije u skladu sa čl. 5 i 6 Pravilnika kojim je predviđeno da se službena vozila koriste na osnovu putnog naloga ili Odluke Izvršnog direktora, te da se za korišćenje službenog i drugog vozila izdaje putni nalog za korišćenje službenog vozila radi obavljanja određenog zadatka.

Preporuka: Preporučuje se Društvu da donese Odluku o limitima na osnovu koje će i limitirati kartice za snabdijevanje naftnim derivatima, te da putne naloge za sva službena vozila izdaje ovlašteno lice.

Radni odnosi, organizacija i sistematizacija radnih mjesta

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta DOO „EPCG – Solar gradnja“ Nikšić br: 01-00660/1 od 29. 01. 2024. godine i njegovim izmjenama i dopunama sistematizovano je 114 radnih mjesta sa 450 izvršioaca, što je prikazano u sljedećoj tabeli:

Organizaciona jedinica	Na dan 31. 12. 2024. godine				
	Sistematizovan br. radnih mjesta	Sistematizovan br. izvršilaca	Zaposleni na neodređeno	Ugovor o privremenim i povremenim poslovima	Ustupljeni zaposleni
Kabinet izvršnog direktora	9	9	8	2	0
Odbor direktora	2	2	1	1	0
Jedinica za unutrašnju reviziju	4	4	1	0	0
Direkcija za tehničke poslove	2	2	2	0	0
Sektor za priključenje i održavanje	10	23	17	0	1
Operativna direkcija za izvođenje radova	40	321	300	62	15
Sektor za razvoj i inženjering, zaštitu na radu i komunikaciju	14	40	35	1	2
Sektor za pravne, kadrovske i opšte poslove	13	26	22	1	0
Finansijski sektor	12	13	10	0	0
Sektor za komercijalne poslove i marketing	8	10	6	1	0
Ukupno:	114	450	402	68	18

Shodno dostavljenim podacima, u Društvu je na dan 31.12.2024. godine bilo zaposleno 402 lica na neodređeno vrijeme. Takođe, ugovorom o privremenim i povremenim poslovima angažovano je 68 lica, a preko Agencije za ustupanje zaposlenih ustupljeno je 18 lica.

Društvo je zaključilo Kolektivni ugovor br. 01-007863 od 30. 07 2024. godine i Pravilnik o radnim odnosima br. 01-00620 od 03.11.2021. godine. Pravilnikom su uređena pitanja zasnivanja radnog odnosa (oglašavanje, komisija za sprovođenje postupka po oglasu, donošenje odluke o izboru, zaključivanje ugovora o radu), raspoređivanje pripravnika i prestanak radnog odnosa.

Unutrašnja organizacija Društva je postavljena kroz organizaciono-funkcionalne jedinice – sektore i direkcije, koji su dalje sastavljeni od službi. Pored sektora i direkcija, u organizacionoj strukturi Društva figuriraju posebne organizacione jedinice Kabinet Odbora direktora, Kabinet Izvršnog direktora i Jedinica za unutrašnju reviziju. Prilog akta o sistematizaciji su liste radnih mjesta sa nazivima radnih mjesta, opisom poslova i uslovima za obavljanje poslova.

U postupku revizije je utvrđeno, da je Društvo tokom 2024. godine raspisalo javne oglase za popunu 18 radnih mjesta sa 35 izvršilaca (higijeničarka, inženjer, monter, tehnički sekretar, pomoćni radnik, električar, referent itd.), i to 13 izvršilaca na neodređeno, dok je na određeno jedan oglas realizovan sa osam izvršilaca.

Shodno podacima koje je dostavio subjekt revizije, na dan 31.12.2023. godine u Društvu je bilo 401 zaposleni na određeno i 46 zaposlenih na neodređeno. U postupku revizije je utvrđeno da je tokom 2024. godine 357 lica zasnovalo radni odnos na neodređeno (22 lica tokom 2023. godine i 21 lice tokom 2022. godine) i to u najvećem broju slučajeva aneksiranjem ugovora o radu sa određenog na neodređeno vrijeme. Dakle, nakon isteka ugovorenog perioda, Društvo je zaključivalo nove ugovore sa istim licima (bez javnog oglasa), i u konačnom aneksiralo iste na neodređeno, bez javnog oglasa, i bez ispunjenih uslova za transformaciju ugovora sa određenog na neodređeno vrijeme. Takođe, određeni broj zaposlenih je preuzet na osnovu sporazuma o preuzimanju zaposlenih. Radno iskustvo zaposlenih nije utvrđivano na osnovu potvrde o radnom iskustvu poslodavca (potvrda nije pribavljena), već uvidom u radnu knjižicu (na koji način se ne može zaključiti koje radno mjesto je zaposleni pokrivaio i sa kojom stručnom spremom).

Ugovori o radu sadrže sve elemente predviđene čl. 31 Zakona o radu (naziv i sjedište poslodavca, ime i prezime zaposlenog, mjesto prebivališta, odnosno boravišta zaposlenog, jedinstveni matični broj zaposlenog, kvalifikaciju nivoa obrazovanja, naziv radnog mjesta i opis poslova koji zaposleni treba da obavlja, mjesto rada, vrijeme na koje se zaključuje ugovor o radu, dan stupanja na rad, radno vrijeme, prava, obaveze i odgovornosti zaposlenog itd.).

Izmjene ugovorenih uslova rada (Aneksi ugovora o radu) zaključivani su iz razloga predviđenih čl. 47 Zakona o radu (raspoređivanje na drugi odgovarajući posao, izmjena koje se odnose na zaradu, transformacije ugovora o radu sa određenog na neodređeno vrijeme itd.).

Dokumentacija vezana za zasnivanje radnog odnosa, prava i obaveze iz radnog odnosa čuva se u personalnim dosijeima predviđenim za te namjene. Personalni dosijeji se adekvatno čuvaju, u zasebnom plakaru, pod ključem.

Utvrđene nepravilnosti:

Tokom 2024. godine Društvo je aneksiranjem ugovora o radu izvršilo transformaciju ugovora sa određenog na neodređeno vrijeme za najveći broj od 357 zaposlenih u 2024. godini, bez raspisivanja javnog oglasa i bez ispunjenih uslova za transformaciju radnog odnosa (trajanje ugovora, neprekidno ili sa prekidima, nije bilo duže od 36 mjeseca, kako je to predviđeno tada važećom odredbom Zakona o radu). Navedeno nije u skladu sa članom 24 Zakona o radu kojim je predviđeno da je Zavod za zapošljavanje dužan da, na zahtjev poslodavca, javno oglasi slobodno radno mjesto u privrednom društvu, javnoj ustanovi i drugoj javnoj službi, čiji je osnivač ili većinski vlasnik država i članom 38 Zakona o radu kojim su predviđeni uslovi za transformaciju ugovora o radu sa određenog u ugovor o radu na neodređeno vrijeme.

Preporuka: Preporučuje se Društvu da slobodna radna mjesta popunjava isključivo putem javnog oglašavanja, u skladu sa članom 24 Zakona o radu i članom 38 Zakona kojim su predviđeni uslovi za transformaciju ugovora o radu sa određenog u ugovor o radu na neodređeno vrijeme.

Iskaz o finansijskoj poziciji (Bilans stanja)

Društvo je sačinilo i dostavilo Poreskoj upravi Iskaz o finansijskoj poziciji (Bilans stanja) na dan 31.12.2024. godine, sa sljedećim pozicijama:

Konačni izvještaj revizije Godišnjeg finansijskog izvještaja DOO „EPCG – Solar gradnja“ Nikšić za 2024. godinu

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena broj	Iznosi	
				Tekuća godina	Prethodna godina
					Krajnje stanje 31. 12. 2023. g.
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
00	A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	001			
	B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	002		86.723,00	92.969
01	I NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	003		1.122,00	4.684
010	1. Ulaganja u razvoj	004			
011 i 014	2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	005		1.122,00	4.684
012	3. Goodwill	001			
016 i 015	4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi	002			
	II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	008		85.601,00	88.285
020 i 022	1. Zemljište i objekti	009			
023, 027 (dio)	2. Postrojenja i oprema	010		85.556,00	88.228
	3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	011		45,00	57
024	3.1. Investicione nekretnine	012			
021 i 025	3.2. Biološka sredstva	013			
026 i 029	3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	014		45,00	57
028 i 027	4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	015			
	III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	016			
030, 039(dio)	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	017			
033(dio), 039(dio)	2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima	018			
031(dio), 032(dio), 039(dio)	3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)	019			
033(dio), 039(dio)	4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)	020			
031(dio), 032(dio)	5. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	021			
032(dio), 034, 035, 036, 039(dio)	6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrednosti)	022			
038, 039(dio)	7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	023			
288	C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	024			
	D. OBRTNA SREDSTVA (026+031+039+043+044)	025		794.379,00	81.544
	I. ZALIHE (027 do 030)	026		12.885,00	12.700
10	1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto oprema)	027		12.700,00	12.700
11	2. Nedovršena proizvodnja	028			
12 i 13	3. Gotovi proizvodi i roba	029			
15	4. Dati avansi	030		185,00	
	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	031		627.384,00	11.778
202, 203, 209(dio)	1. Potraživanja od kupaca	032			
200, 209(dio)	2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	033		612.510,00	
201, 209(dio)	3. Potraživanja od ostalih povezanih lica	034			
	4. Ostala potraživanja (036+037+038)	035		14.874,00	11.778
223	4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	036			
27	4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	037			
21, 22, osim 223	4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	038		14.874,00	11.778
	III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	039			
236(dio)	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namenjeno trgovanju	040			
237	2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	041			
23 osim 236(dio) i osim 237	3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	042			
24	IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	043		154.110,00	57.066
04	V. STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	044			
28 osim 288	E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	045		7.534,00	6.792
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	046		888.636,00	181.305

Konačni izvještaj revizije Godišnjeg finansijskog izvještaja DOO „EPCG – Solar gradnja“ Nikšić za 2024. godinu

PASIVA					
	A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	101		-2.827.837,00	(2.920.297)
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102		2.050.000,00	2.050.000
31	II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103			
320	III. EMISIONA PREMIJA	104			
	IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	105			
321	1. Zakonske rezerve	106			
322(dio)	2. Statutarne rezerve	107			
322(dio)	3. Druge rezerve	108			
330 i potr. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335 i 336	4. Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobiti po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	109			
dugov. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335 i 336	5. Negativne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	110			
	VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	111		-4.877.837,00	(4.970.297)
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	112			
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	113		92.460,00	
350	3. Gubitak ranijih godina	114		-4.970.297,00	2.257.657
351	4. Gubitak tekuće godine	115			2.712.640
	VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU	116			
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	117			
	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	118			
404(dio)	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	119			
400(dio)	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	120			
40, sem 400 i 404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	121			
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	122			
414, 415	1. Dugoročni krediti	123			
41 bez 414, 415	2. Ostale dugoročne obaveze	124			
498	C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	125		740,00	1.866
495(dio)	D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	126			
	E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	127		3.715.733,00	3.091.015
467	I KRATKOROČNA REZERVISANJA	128			
	II KRATKOROČNE OBAVEZE 130 do 137)	129		3.715.733,00	3.091.015
422(dio), 423(dio), 424(dio), 425(dio), 426 i 429(dio)	1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	130			
422(dio), 423(dio), 424(dio),	2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	131			
430	3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	132			433.260
433 i 434	4. Obaveze prema dobavljačima	133		155.425,00	76.466
439(dio)	5. Obaveze po menicama	134			
420 i 431	6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima	135		2.750.066,00	1.974.980
421 i 432	7. Obaveze prema ostalim povezanim licima	136			
	8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	137		810.242,00	606.309
439(dio)	8.1. Ostale obaveze iz poslovanja	138			8.079
45 i 46	8.2. Ostale kratkoročne obaveze	139		568.482,00	542.663
47,48 osim 481	8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	140		241.761,00	55.567
481	8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	141			
427	8.5. Obaveze po osnovu sredstava namjenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	142			
490, 491, 494, 495(dio), 496, 497 i 499	F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	143			8.721
	G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	144		888.636,00	181.305

Društvo nije do 31.12.2024. godine usvojilo računovodstvene politike (a ni tokom 2025. godine), te samim tim ne postoje opredjeljenja u pogledu vrednovanja pojedinih bilansnih pozicija u skladu sa mogućnostima datim u računovodstvenim standardima.

Aktiva

Aktiva Društva je prikazana u iznosu od 888.636 € i odnosi se na sljedeće pozicije:

- Stalna imovina u iznosu od 86.723 €;
- Obrtna sredstva u iznosu od 794.379 €;
- Aktivna vremenska razgraničenja u iznosu od 7.534 €.

Aktiva Društva na kraju 2024. godine iznosi 888.636 €, Društvo je aktivu u odnosu na prethodnu godinu uvećalo za 707.331€, što je u najvećoj mjeri odraz uvećanja obrtne imovine –potraživanja od matičnog pravnog lica koje je prikazano u većem iznosu za 612.510,00 €.

Stalna imovina

Društvo je u poslovnim knjigama i Iskazu o finansijskoj poziciji na dan 31.12.2024. godine, prikazalo vrijednost stalne imovine u ukupnom iznosu od 86.723,00 €. Vrijednost stalne imovine je u odnosu na prethodni period (2023. godine), iskazana u manjem iznosu od 6.246 € ili 6,72%.

Struktura stalne imovine Društva na 31.12.2023. godine sa podacima o stanju na početku posmatranog perioda, uvećanjem/umanjenjem vrijednosti tokom perioda i sadašnjom vrijednošću na dan bilansa (31.12.2024. godine), data je u sljedećem tabelarnom prikazu:

konto	Naziv	Početno stanje		Promjene 2024		Ukupan promet		Sadašnja vrijednost
		Duguje	Potražuje	Duguje	Potražuje	Duguje	Potražuje	
014000	Softveri	10.745,70	0,00	0,00	0,00	10.745,70		1.121,78
014800	ISPRAVKA VRIJEDNOSTI - SOFTVERI	0,00	6.061,70	0,00	3.562,22		9.623,92	
023191	Oprema za vršenje građevinske djelatnosti	27.262,67	0,00	4.979,21	1.062,60	31.179,28		22.759,60
023891	ISPRAVKA VRIJEDNOSTI - OPREMA ZA VRŠENJE GRAĐEVINSKE DJELATNOSTI	0,00	4.114,10	459,80	4.765,38		8.419,68	
023192	Oprema za održavanje OS	0,00	0,00	1.338,81	0,00	1.338,81		1.305,35
023992	ISPRAVKA VRIJEDNOSTI - OPREMA ZA ODRZAVANJE OS	0,00	0,00	0,00	33,46		33,46	
023201	Oprema za kancelarije	37.244,36	0,00	12.560,39	4.166,65	45.638,10		28.608,07
023801	ISPRAVKA VRIJEDNOSTI - OPREMA ZA KANCELARIJE	0,00	11.404,88	2.497,81	8.122,96		17.030,03	
023210	Oprema za klimatizaciju	6.054,77	0,00	730,00	0,00	6.784,77		3.684,64
023810	ISPRAVKA VRIJEDNOSTI - OPREMA ZA KLIMATIZACIJU	0,00	1.806,02	0,00	1.294,11		3.100,13	
023232	Oprema za emitovanje radio i TV programa	0,00	0,00	1.279,34	0,00	1.279,34		1.036,74
023832	ISPRAVKA VRIJEDNOSTI - OPREMA ZA EMITOVANJE RADIO I TV PROGRAMA	0,00	0,00	0,00	242,60		242,60	
023234	Telekomunikaciona oprema	13.227,03	0,00	2.953,59	995,00	15.185,62		9.329,25
023834	ISPRAVKA VRIJEDNOSTI - TELEKOMUNIKACIONA OPREMA	0,00	3.017,80	291,69	3.130,26		5.856,37	
023245	Racunarska oprema	33.512,97	0,00	4.192,00	987,00	36.717,97		18.832,37
023845	ISPRAVKA VRIJEDNOSTI - RACUNARSKA OPREMA	0,00	8.731,40	269,58	9.423,78		17.885,60	
026000	ALAT I INVENTAR	60,00	0,00	0,00	0,00	60,00		44,84
026800	ISPRAVKA VRIJEDNOSTI - ALAT I INVENTAR	0,00	3,20	0,00	11,96		15,16	
029200	ULAGANJA NA TUĐJOJ OPREMI	25.106,95	0,00	0,00	0,00	25.106,95		0,00
029800	ISPRAVKA VRIJED. ULAGANJA NA TUĐJI M SRED.	0,00	25.106,95	0,00	0,00		25.106,95	
UKUPNO		153.214,45	60.246,05	31.552,22	37.797,98	174.036,54	87.313,90	86.722,64

Nematerijalna ulaganja (grupa 01)

Pozicija, Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja (račun 014) je iskazana u iznosu od 1.121,78 € i odnosi se na softvere.

Prema podacima iz Registra osnovnih sredstava, radi se o pet softvera nabavljenih 31.03.2022. godine, ukupne vrijednosti 10.745,70 €. Za amortizaciju softvera Društvo primjenjuje stopu od 33,33%.

Nematerijalna ulaganja su sredstva koja se mogu identifikovati kao nemonetarna i bez materijalnog obilježja. Kao nematerijalna ulaganja priznaju se i podliježu amortizaciji nematerijalna ulaganja koja ispunjavaju uslove propisane MRS 38 Nematerijalna ulaganja.

Ukoliko neki izdatak ne ispunjava uslove da bude priznat kao nematerijalno sredstvo, a ni uslove da bude priznat kao neko drugo sredstvo, priznaje se kao rashod perioda. Početno mjerenje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja.

Naknadno mjerenje nakon početnog priznavanja nematerijalnih ulaganja vrši se po troškovnom modelu iz MRS 38 Nematerijalna ulaganja, odnosno po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja, umanjenoj za ispravke vrijednosti po osnovu kumulirane amortizacije i obezvrijeđenja. Naknadno vrednovanje se može vršiti i po modelu revalorizacije.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja koja podliježu amortizaciji vrši se primjenom proporcionalnog metoda .

Za nematerijalna ulaganja sa neograničenim vijekom trajanja ne obračunava se amortizacija.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja vrši se od početka narednog mjeseca u odnosu na mjesec kada je nematerijalno ulaganje stavljeno u upotrebu.

Osnovicu za obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja čini nabavna vrijednost ili cijena koštanja, umanjena za preostalu vrijednost.

Naknadni izdatak koji se odnosi na nematerijalno ulaganje nakon njegove nabavke ili završetka, uvećava vrijednost nematerijalnog ulaganja ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo, tj. ako je vijek trajanja duži od godinu dana i ako je vrijednost naknadnog izdatka veća od 300 €. Naknadni izdatak koji ne zadovoljava navedene uslove iskazuje se kao trošak poslovanja u periodu u kome je nastao. Za naknadni izdatak koji uvećava vrijednost nematerijalnog ulaganja koriguje se nabavna vrijednost.

Kao što je naznačeno, Društvo je u poslovnim knjigama 31.12.2024. godine, iskazalo ukupnu nabavnu vrijednost softvera kao vida nematerijalne imovine u iznosu od 10.745,7 €. Akumulirana amortizacija iznosi 9.623,92 € - sadašnja vrijednost na 31.12.2024. godine iznosi 1.121,78 €. Softveri su nabavljeni u periodu mart – decembar 2022. godine.

Prema paragrafu 4 MRS 38 „neka nematerijalna imovina može biti sadržana u ili na nekom fizičkom mediju, kao što je kompakt disk (u slučaju kompjuterskog softvera), pravna dokumentacija (u slučaju licence ili patenta) ili film. Prilikom određivanja treba li se neka imovina koja sadrži i nematerijalne i materijalne elemente tretirati prema MRS 16 – *Nekretnine, postrojenja i oprema* ili kao nematerijalna imovina prema ovom Standardu, subjekt koristi rasuđivanje da procijeni koji element je značajniji. Na primjer, kompjuterski softver za mašinski alat kojim se upravlja kompjuterski, a koji ne može da funkcioniše bez tog konkretnog softvera, čini sastavni dio povezanog hardvera i tretira se kao nekretnina, postrojenje ili oprema. Isto važi i za operativni sistem kompjutera. Kada softver nije sastavni dio povezanog hardvera, kompjuterski softver se tretira kao nematerijalna imovina“.

Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na nabavku softvera tokom 2022. godine, konstatuje se nabavka 2 softvera Microsoft Windows 10 –po nabavnoj vrijednosti 161,15 –ukupno 322,31 €. Nabavka je izvršena od dobavljača „Electrick“ Doo po računu br. 001-2 od 23.03.2022. godine. Takođe je izvršena nabavka 3 softvera Windows 10 pro 64 bit. Po nabavnoj vrijednosti bez PDV-a 138,00 € po softveru od Društva „Mainframe“, po računu 9068/2022/M od 20.12.2022. godine.

Utvrđene Nepravilnosti:

Društvo je na računu nematerijalne imovine evidentiralo vrijednost softvera koji čine sastavni dio hardvera (kompjuterske opreme) čija je funkcija uslovljena softverom. Prema MRS 38 – Nematerijalna imovina, takav softver treba da čini sastavni dio povezanog hardvera (kompjuterske opreme).

Preporuka: Društvo treba da se, nakon procjene funkcije i uloge softvera, opredijeli u pogledu karaktera nematerijalne imovine i u skladu sa tim izvrši korekciju vrijednosti nematerijalne imovine i kompjuterske opreme u skladu sa MRS 16, MRS 38 i Pravilnikom o kontnom okviru.

Oprema (račun 023)

Društvo je na poziciji Iskaza o finansijskoj poziciji na 31.12.2024. godini, prikazalo vrijednost opreme u iznosu od 85.601 €. Od naznačenog iznosa vrijednost postrojenja i opreme iznosi 85.556 €, dok je na poziciji „ostala ugrađena oprema, alati i oprema“, prikazan iznos od 45 €.

Oprema koja je evidentirana u knjigovodstvu Društva i prezentirana na poziciji Bilansa stanja „Postrojenja i oprema“, odnosi se na sljedeće:

Vrsta opreme	Vrijednost (31.12.2024.)
Oprema za vršenje građevinske djelatnosti	22.759,60
Oprema za održavanje OS	1.305,35
Oprema za kancelarije	28.608,07
Oprema za klimatizaciju	3.684,64
Oprema za emitovanje radio i TV programa	1.036,74
Telekomunikaciona oprema	9.329,25
Racunarska oprema	18.832,37
Alat i inventar	44,84
Ukupno	85.600,86

MRS 16 propisuje računovodstveni tretman nekretnina, postrojenja i opreme, tako da korisnici finansijskih izvještaja mogu razlikovati informacije o ulaganju subjekta u nekretnine, postrojenja i opremu, kao i promjene u tim ulaganjima. Glavna pitanja u računovodstvu nekretnina, postrojenja i opreme su priznavanje imovine, određivanje njene knjigovodstvene vrijednosti, amortizacije i gubitaka zbog umanjenja koje treba priznati u vezi sa njima.

Prema paragrafima 7 i 8 standarda Trošak pojedine stavke nekretnine, postrojenja i opreme treba se priznati kao imovina ako, i samo ako:

- (a) je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tom stavkom priticati u subjekt i
- (b) se trošak stavke može pouzdano izmjeriti.

Stavke kao što su rezervni dijelovi, rezervna oprema i oprema za servisiranje priznaju se u skladu s ovim MRS –om, kada odgovaraju definiciji nekretnine, postrojenja i opreme. U suprotnom, takve stavke se klasificiraju kao zalihe.

Uvidom u način određivanja početne (nabavne) vrijednosti sredstava na odabranom uzorku, konstatuje se da ona obuhvata troškove nabavke koji se mogu pripisati sredstvu, bez PDV-a sa pravom na odbitak u skladu sa članom 37 Zakona o porezu na dodatu vrijednost i MRS-om.

Prema podacima iz „Registra osnovnih sredstava“, Društvo softverski vodi evidenciju opreme. U registru postoji evidencija o nabavci sa iskazanom inventarskim brojem, podračunom na koji je vrijednost sredstva knjigovodstveno iskazana, nabavnom vrijednošću, ispravkom vrijednosti i amortizacionim stopama za pojedina sredstva. Društvo nije odredilo rezidualnu vrijednost za pojedine stavke opreme koja je evidentirana u poslovnim knjigama.

Prema podacima iz Registra, amortizacione stope se kreću u rasponu od 15 do 100 %, na godišnjem nivou. Stope amortizacije od 100 % su određene za pojedine vrste kancelarijskog inventara (kompjuterski stolovi – 3 komada, kancelarijske fotelje – 7 komada i ladičari – 2 komada). Nedefinisanje načina određivanja amortizacionih stopa prema pojedinim vrstama opreme utiče na pravilno iskazivanje sadašnje vrijednosti sredstva.

Utvrđene nepravilnosti:

Društvo nije internim aktom definisalo amortizacione stope, niti je u vezi sa tim, nakon analize sredstava, klasifikovalo stalnu imovinu po vrstama i grupama sredstava. Neodređivanjem amortizacionih stopa utemeljenih na procjeni vijeka trajanja pojedinih sredstava (ili grupe), utiče na pravilnost iskazivanja sadašnje vrijednosti sredstva.

Preporuka: Preporučuje se Društvu da imovinu koja se amortizuje razvrsta u amortizacione grupe i da nakon procjene vijeka trajanja odredi odgovarajuće amortizacione stope za knjigovodstvene svrhe.

Imovina na korišćenje iz ugovornog odnosa

Društvo je u periodu od osnivanja koristilo sljedeću imovinu po osnovu ugovornog odnosa sa pravnim i fizičkim licima:

- Ugovori o zakupu poslovnog prostora, parkinga i magacinskog prostora u Nikšiću zaključen sa privrednim društvom „Bast“ Doo – Nikšić.

- Ugovor o zakupu poslovnog prostora broj: 49 od 31.01.2022. godine, koji se odnosi na zakup poslovnog prostora površine 1.626,98 m², uz mjesečnu naknadu od 6.263,87 € + PDV u iznosu od 1.315,41 €, na period od 6 mjeseci, sa mogućnošću produženja. Ugovor je u pogledu roka produžavan, pri čemu se zadnjim Aneksom XI broj: 13387 od 30.10.2023. godine, rok za korišćenje predmeta zakupa produžava do 30.11.2023. godine;
- Ugovor o zakupu parkinga i otvorenog magacinskog prostora, površine 2.000 m², broj: 3480 od 15.03.2022. godine, uz mjesečnu nadoknadu od 4.840,00 € sa PDV – om. Ugovor je zaključen za period od 6 mjeseci, sa mogućnošću produženja. Kao i u prethodnom slučaju ugovorom i aneksima je produžavan rok korišćenja predmeta zakupa do 31.11.2023. godine;
- Ugovor o zakupu poslovnog, magacinskog i parking prostora broj: 1045 od 02.02.2024. godine, zaključen sa Doo „Bast“ – Nikšić (kontinuitet prethodnih ugovora), u svojstvu zakupodavca i Doo „EPCG – Solar gradnja“ Nikšić, u svojstvu zakupca. Predmet ugovora je zakup poslovnog prostora površine 1.626,98 m², parking i otvoreni magacinski prostor ukupne površine 2.000,00 m², „na kojem je napravljen trenažni objekat za potrebe obuke mentora“, kako je naznačeno ugovorom. Predmet zakupa se nalazi u Nikšiću na adresi Podgorički put bb. Ugovorom je određena namjena predmeta zakupa za obavljanje djelatnosti Doo „EPCG – Solar gradnja“ Nikšić (Zakupca).
Iznos mjesečne zakupnine za poslovni prostor, određen članom 4 Ugovora iznosi 6.263,87 €, bez PDV – a (iznos PDV – a je 1.315,41 €), dok je na ime zakupa parking i otvorenog magacinskog prostora određen iznos mjesečne zakupnine od 2.000,00 €, bez PDV – a (iznos PDV – a je 420,00€).
Naznačeni iznosi mjesečne zakupnine, Zakupac će plaćati Zakupodavcu u roku od 10 dana od dana prijema fakture u tekućem mjesecu za prethodni mjesec. Ugovorom su definisani uslovi korišćenja poslovnog, parking i magacinskog prostora. Ugovor je zaključen na određeno vrijeme, odnosno do 01.06.2024. godine, sa mogućnošću produženja.
U vezi sa naznačenim ugovorom su potpisani aneksi I i II kojima se produžava trajanje zakupa do 31.12.2024. godine.
Društvo je nepokretnosti koje su predmet naznačenih Ugovora koristilo u periodu od početka 2022. godine, do kraja 2024. godine, nakon čega se koristi poslovni prostor u zgradi „EPCG – Željezara Nikšić“. U postupku revizije nije pružena na uvid dokumentacija koja se odnosi na osnov korišćenja poslovnog prostora u zgradi „EPCG – Željezara Nikšić“, uz obrazloženje da još nije formalizovan osnov i uslovi korišćenja poslovnog prostora.

- Ugovor o zakupu, poslovnog prostora u mjestu Banići (Danilovgrad), zaključen sa privrednim društvom **Doo „Mezon“ Danilovgrad** (Zakupodavac), broj: 1386 od 16.03.2022. godine.

Predmet ovog ugovora je zakup poslovnog prostora 150 m², magacinski prostor zatvorenog tipa, površine 810 m² i magacinski prostor otvorenog tipa, površine 2250 m². Sastavni dio cijene zakupa čine i kancelarijski namještaj, internet, struja, voda, komunalije, grijanje, hlađenje, održavanje poslovnog prostora, manipulativne usluge u magacinima zatvorenog i otvorenog tipa, usluge utovara i istovara viljuškarom, priprema robe za prijem u magacin, priprema robe za izdavanje iz magacina, tehničko higijensko održavanje prostorija, obezbjeđenje objekata i imovine, usluga čajne kuhinje. Prema odredbi člana 3 Ugovora, Zakupac će poslovni prostor koji je predmet ugovora koristiti kao prostor za obavljanje djelatnosti Društva. Cijena Zakupa, prema ugovoru, na mjesečnom nivou iznosi 9.831,00 €, bez PDV-a (iznos PDV-a je 2.064,51 €). Ugovor je zaključen na rok od 6 mjeseci, počev od 16.03.2022. godine uz mogućnost produženja. U postupku revizije nijesu pruženi na uvid aneksi ugovora koji se odnose na produženje roka zakupa.

Po riječima odgovornih lica zakup je korišćen do prelaska u drugi poslovni prostor po osnovu:

- **Ugovora o zakupu poslovne zgrade i zemljišta zaključenog sa Doo „Sigillum CO“** (Zakupodavac), broj: 1248 od 12.11.2024. godine.

Predmet ovog Ugovora je zemljište uz stambeno poslovnu zgradu 889 + 1 m² i poslovna zgrada u privredi površine 349 m² (poslovni, stambeni i nestambeni prostor) po listu nepokretnosti 4152 Ko Podgorica II.

Prema odredbi Ugovora, cijena zakupa na mjesečnom nivou, za prvih 12 mjeseci iznosi 10.720,00 € + PDV, dok je po isteku roka od 12 mjeseci predviđena cijena u mjesečnom iznosu od 9.500,00 € + PDV. Kao početak korišćenja zakupa određen je period od 10 dana od dana zaključenja Ugovora.

- Ugovor o zakupu poslovnog prostora u Beranama, zaključen sa **fizičkim licem V.A. iz Berana** (Zakupodavac) broj: 6501 od 01.12.2022. godine

Predmet zakupa ovog ugovora je poslovni prostor površine 70 m², u vlasništvu Zakupodavca. Iznos mjesečne zakupnine, prema odredbi ugovora (član 3) iznosi 450,00 € bez poreza na prihod od imovine i pripadajućeg prireza koji, shodno Ugovoru, plaća Zakupac.

Ugovor je zaključen na određeno vrijeme do 31.03.2023. godine, sa mogućnošću produženja. U postupku revizije nijesu na uvid pruženi dokazi o produženju (aneks), a na osnovu obavještenja od odgovornih lica iz Društva, i knjigovodstvene evidencije troškova, Društvo je u kontinuitetu koristilo poslovni prostor do perioda vršenja revizije.

Vozila na korišćenje

- Društvo je za obavljanje djelatnosti koristilo građevinsku/operativnu mehanizaciju („teretna vozila sa duplom kabinom-kamion putar“) u periodu od 05.07.2022. godine do 14.06.2024. godine o čemu su prezentirani sljedeći ugovori o nabavci usluga, zaključeni između Doo „EPCG Solar – gradnja“ (Naručilac) i Doo „Mezon“ iz Danilovgrada (Izvršilac):
- Ugovor o nabavci usluga –Iznajmljivanje građevinske opreme broj: 2982 od 05.07.2022. godine, kojim se iznajmljuje građevinska mehanizacija za ugovorenu cijenu od 17.820,00 € + PDV u iznosu od 3.742,20 € (21.562,00 € uključujući PDV). Period zakupa iznosi 3 mjeseca;
  - Aneks ugovora broj: 4649 od 03.10.2023. godine, uznajmljivanje 6 vozila na period od mjesec dana po cijeni od 3.564,00 € + PDV 748,44 € (4.312,44 €);
- Ugovor o nabavci usluga –Iznajmljivanje građevinske opreme broj: 454 od 23.01.2024. godine, kojim se iznajmljuje 6 teretnih vozila sa duplom kabinom/kamion putar, na period od mjesec dana, za ugovorenu cijenu od 7.990,00€ + PDV u iznosu od 1.677,90€ (9.667,90€ uključujući PDV).
- Ugovor o nabavci usluga –Iznajmljivanje građevinske opreme broj: 2798 od 13.03.2024. godine, kojim se iznajmljuje 6 teretnih vozila sa duplom kabinom/kamion putar, na period od četiri mjeseca, za ugovorenu cijenu od 31.980,00 € + PDV u iznosu od 6.715,80 € (38.695,80 € uključujući PDV).

Vozila (predmet zakupa) su vraćena DOO „Mezon“ Danilovgrad 14.06.2024. godine, što je konstatovano zapisnički (Zapisnik broj: 6356 od 14.06.2024. godine).

- Društvo je 24.05.2024. godine, zaključilo Ugovor broj: 5684 sa matičnim pravnim licem „*Elektroprivreda Crne Gore*“ AD Nikšić („*Davalac na posudu*“). *Odredbom člana 1 Ugovora, „Davalac na posudu daje na upotrebu Uzimaocu na posudu robu Iz priloga 1 koji čini sastavni dio ovog ugovora, kojim Davalac na posudu kao kupac ugovorio nabavku osam teretnih kamiona za potrebe „EPCG – Solar gradnje“. Ugovor je zaključen na period od godinu dana počev od dana zaključenja, uz mogućnost produženja“.*
- Sa AD „Elektroprivreda Crne Gore“, Društvo je zaključilo i sljedeće ugovore koji se odnose na korišćenje motornih vozila:
- Ugovor o ustupanju na korišćenje motornih vozila broj: 1540 od 10.02.2023. godine, kojim Davalac (EPCG) ustupa na korišćenje Korisniku („EPCG – Solar – Gradnja“ Doo) 4 putnička i 1 teretno vozilo na period od 3 mjeseca uz mjesečnu naknadu od 100,00 € po jednom vozilu. Davalac vozila garantuje da su motorna vozila njegova svojina i da treća lica ne polažu prava na ista po bilo kom pravnom osnovu (član 3 ugovora);
- Ugovor o ustupanju na korišćenje motornih vozila broj: 714 od 31.01.2024. godine, kojim Davalac (EPCG) ustupa na korišćenje Korisniku („EPCG – Solar gradnja“ Doo) 5 putničkih i 2 teretna vozila na period od 01.02.2024. godine do 01.08.2024. godine, uz mjesečnu naknadu od 100,00 € po jednom vozilu.

- Aneksom prethodno naznačenog Ugovora broj: 5663 od 24.05.2024. godine, mijenjaju se odredbe koje se odnose na broj ustupljenih vozila, tako što se briše alineja koja se odnosi na jedno teretno vozilo, dok ostale odredbe ostaju nepromijenjene;
- Aneksom prethodno naznačenog Ugovora broj: 7914 od 01.08.2024. godine, mijenjaju se odredbe koje se odnose na period korišćenja, tako da se produžava period korišćenja 5 putničkih i jednog teretnog vozila do 31.12.2025. godine, uz nepromijenjene ostale uslove.

Od 01.01.2021. godine u Crnoj Gori je predviđen i u zvaničnoj primjeni Međunarodni standard finansijskog izvještavanja (MSFI) 16 – lizing. Cilj standarda je da propiše principe, vrednovanje, prikazivanje i objelodanjivanje koja se odnose na zakupe (lizinge). Cilj standarda je da osigura da se obezbijede relevantni podaci korisnicima finansijskih izvještaja vjerno prikazujući transakcije u vezi sa zakupom. Ti podaci daju osnov za procjenu efekata zakupa na finansijski položaj, finansijske učinke i novčane tokove subjekta.

Primjenjujući MSFI 16, entitet je u obavezi da po osnovu zakupa, prikaže sredstvo u aktivi, obavezu u pasivi, kao i odgovarajuće troškove amortizacije i kamate kroz bilans uspjeha.

Društvo nije u proteklom periodu vršilo evidenciju ugovora o zakupu u skladu sa Međunarodnim standardom finansijskog izvještavanja 16 (MSFI 16), već su obaveze nastale po osnovu ugovornih odnosa knjižene na troškove perioda na računu 533 –troškovi zakupa. Na ovaj način transakcije u vezi sa zakupom nijesu prikazane u skladu sa MSFI 16, a u finansijskim iskazima nije prikazan efekat zakupa na finansijski položaj, finansijske učinke i novčane tokove Društva.

Utvrđene nepravilnosti:

Društvo nije na osnovu uslova priznavanja zakupa u skladu sa MSFI 16, evidentiralo ugovore koji se odnose na korišćenje imovine (objekti, vozila, magacinski i parking prostor) u skladu sa pravilima koja se odnose na primjenu MSFI 16, već je ugovoreni iznos zakupa knjižen na troškove perioda.

Preporuka: Društvo treba da prilikom evidentiranja Ugovora o zakupu, shodno uslovima priznavanja iz MSFI 16, prizna sredstva po osnovu lizinga u aktivi, obaveze u pasivi uz evidenciju troškova amortizacije i rashoda kamate.

Obrtna sredstva

Prema Iskazu o finansijskoj poziciji na 31.12.2024. godine, obrtna sredstva Društva su evidentirana u iznosu od 794.379,22 €, prema sljedećoj strukturi i vrijednosti:

Konto	Naziv	Poč.stanje DUG	Poč.stanje POT	Promet DUG	Promet POT	Saldo DUG
103000	ALAT I INVENTAR NA ZALIH	12.700,36	0,00	0,00	0,00	12.700,36
150100	AVANS - ISPLATA	0,00	0,00	0,00	0,00	
150101	Dati avansi (pretplate)	0,00	0,00	185,12	0,00	185,12
Klasa 1 (zalihe) Ukupno		12.700,36	0,00	185,12	0,00	12.885,48
200200	Kupci-maticna pravna lica	0,00	0,00	8.891.544,53	8.279.034,28	612.510,25
221000	POTR. PO OSNOVU AKONT. ZA SLUZH. PUTOV.	819,70	0,00	3.000,00	3.000,00	819,70
221300	DRUGA POTRAZIVANJA OD ZAPOSLENIH	10.838,47	0,00	23.173,64	30.048,61	3.963,50
222000	Potrazivanja od drzavnih organa i organizacija po osnovu subvencija, premija, regresa	0,00	0,00	232,31	232,31	
222500	Potrazivanja od Fonda Zdravstvo	0,00	0,00	16.460,92	6.490,33	9.970,59
228613	POTRAZIVANJA PO OSNOVU OROČENIH DEPOZITA	120,00	0,00	0,00	0,00	120,00
241000	TEKUCI RACUN CKB _51000000014970147	56.886,46	0,00	9.060.293,06	8.965.089,05	152.090,47
244000	DEVIZNI RACUNI KOD BANAKA U ZEMLJI	179,60	0,00	7.989,49	6.149,86	2.019,23
244900	TRANSAKCIJA NA DEVIZNI RACUN	0,00	0,00	7.989,49	7.989,49	
248202	Novcana sredstva - biznis kartice	0,00	0,00	0,00	0,00	
270000	PDV U PRIMLJ.RACUN. PO OPS.STOPI	0,00	0,00	72.732,57	72.732,57	
270100	PDV U PRIMLJENIM RACUNIMA - NEPRIZNATI	0,00	0,00	19.405,12	19.405,12	
271000	PDV U PRIMLJ.RACUN. PO SNIŽENOJ STOPI	0,00	0,00	109,06	109,06	
Klasa 2 ukupno (potraživanja i gotovina)		68.844,23	0,00	18.102.930,19	17.390.280,68	781.493,74
Ukupno obrtna sredstva		81.544,59	0,00	18.103.115,31	17.390.280,68	794.379,22

Iskazana vrijednost obrtnih sredstava je u odnosu na isti period 2023. godine veća za 712.835 € (81.544 € -2023. godine). Uvećanje se odnosi: u najvećoj mjeri na uvećanje pozicije „potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica“ u iznosu od 612.510 €; po osnovu stanja gotovine na kraju posmatranog perioda u odnosu na prethodni za 97.044€; po osnovu ostalih potraživanja za 3.096€ i avansa u iznosu od 185€.

Zalihe i dati avansi

Društvo je na računu 103 iskazalo vrijednost zaliha u ukupnom iznosu od 12.700,36 €. Zalihe se odnose na alat i sitan inventar bez kalkulativnog otpisa, koji se razdužuju davanjem u upotrebu.

Prema podacima iz knjigovodstva Društva početno stanje zaliha (01.01.2024. godine) od 12.700,36 € je iskazano i na kraju perioda (stanje zaliha tokom perioda nije promijenjeno).

Prezentirani su knjigovodstveni podaci koji se odnose na prethodni period, „kartice konta 1012 –alat i inventar, prema kojima je stanje na naznačenom podračunu sa 22.08.2023. godine iznosilo 8.153,00 €. Osim naznačenog iznosa, kao objašnjenje, od knjigovodstvene Agencije koja je prethodno vodila knjigovodstvo, proslijeđene su fakture u vrijednosti (bez pdv-a), do iznosa evidentiranih zaliha.

Utvrđene nepravilnosti:

Društvo u svom knjigovodstvu nakon što je preuzeto vođenje knjigovodstva od Agencije (od aprila 2024. godine), ne posjeduje jasne dokaze o zalihama, niti je izvršen popis naznačenih zaliha, a popisna komisija takođe nije konstatovala stanje zaliha koje su knjigovodstveno evidentirane.

Preporuka: Preporučuje se Društvu da identifikuje zalihe koje su iskazane u knjigovodstvenoj evidenciji, utvrdi pravo stanje zaliha i razloge eventualnog smanjenja/povećanja zaliha.

U knjigovodstvu Društva na podračunu 150101 je evidentan iznos od 185,12 €, koji se odnosi na date avanse.

Kratkoročna potraživanja

Kao što je prikazano u prethodnom pregledu kratkoročna potraživanja se odnose na:

- Potraživanja od kupca, matičnog pravnog lica iskazana na podračunu 200200 u iznosu od 612.510,25€;

Uvidom u analitički račun Glavne knjige Društva, konto 200200 – kupci, matična pravna lica – Elektroprivreda Crne Gore, evidentan je ukupan iznos dugovnog prometa u toku godine od 8.891.544,53, dok je potražni saldo iskazan u iznosu od 8.279.034,28 €, što znači da su od strane ovog kupca – matičnog pravnog lica (EPCG) izmirene obaveze sa 21.12.2024. godine, na nivou od 93,11 %.

Prezentiran je Ugovor o poslovno tehničkoj saradnji na realizaciji projekta „Solari 5000 + za pravna i fizička lica“, zaključen između „Elektroprivrede Crne Gore“ AD, Nikšić (Organizator gradnje) i Doo „EPCG – Solar gradnja“, Nikšić (Podizvođač), broj 13480 od 03.11.2023. Predmet Ugovora su usluge i radovi potrebni za realizaciju projekta „Solari 5000 + za fizička i pravna lica“ do 70 MW, koji će se realizovati po fazama. U vezi sa Ugovorom, zaključen je Aneks I Ugovora o poslovno tehničkoj saradnji na realizaciji projekta „Solari 5000 + (70 MW) za pravna i fizička lica“, broj 42625 od 09.10.2024. godine, kojim se mijenjaju odredbe Ugovora koje se odnose na „Fakturisanje i način plaćanja“.

- Potraživanja po osnovu akontacije za službena putovanja, iskazana na podračunu 221000 u iznosu od 819,70 €. Prema dostavljenoj dokumentaciji i podacima iz Društva, potraživanje je nastalo u toku 2023. godine i odnosi se na akontaciju za službeno putovanje u inostranstvo po priloženoj odluci broj: 01-00-13299 od 17.10.2023. godine, u iznosu od 290,50 € i na „obračun putnog troška za tadašnjeg člana odbora direktora A.G. u iznosu od 529,20 €. Prema podacima od odgovornog lica u Društvu, iznos je knjižen u periodu kada je Agencija vršila knjigovodstvene usluge za potrebe Društva (do aprila 2024. godine);

- Druga potraživanja od zaposlenih su iskazana na podračunu 221300 u ukupnom iznosu od 3.963,50 €. U vezi sa nastankom ovog vida potraživanja u postupku revizije nijesmo dobili dokumentaciju uz obrazloženje dato od odgovornih lica u Društvu da se „odnosi na knjiženje agencije, plan za 2025. godinu je da se donese odluka o otpisu potraživanja“
- Potraživanja od Fonda za zdravstvo, iskazana na podračunu 222500 u ukupnom iznosu od 9.970,59 €. Potraživanja se odnose na sredstva koja nijesu isplaćena od Fonda za zdravstveno osiguranje po osnovu zahtjeva za refundaciju isplaćene zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad;
- Potraživanja po osnovu oročenih depozita, su iskazana na podračunu 228613 u iznosu od 120,00 €. U vezi sa osnovom nastanka potraživanja iz Društva u postupku revizije nije pružena na uvid dokumentacija uz obrazloženje „da je u pitanju greška, plan za 2025. godinu je da se donese odluka o otpisu datog potraživanja“.

Gotovina na računima i u blagajni

Društvo je u svrhu poslovanja sa poslovnim bankama na području Crne Gore, zaključilo sljedeće ugovore o otvaranju i vođenju transakcionih računa:

- Ugovor broj: 1202 od 28.10.2021. godine, zaključen sa Crnogorskom komercijalnom bankom AD Podgorica, koji se odnosi na otvaranje i vođenje transakcionog računa za izvršavanje nacionalnog platnog prometa –broj rn: 51000000014970147;
- Ugovor broj: 1202/21 od 28.10.2021. godine, zaključen sa Crnogorskom komercijalnom bankom AD Podgorica, koji se odnosi na otvaranje i vođenje transakcionog računa za izvršavanje međunarodnog platnog prometa –broj rn: 2321011 – 03384624 i
- Ugovor broj: 24/000602 od 01.07.2024. godine, zaključen sa NLB Bankom AD Podgorica koji se odnosi na otvaranje i vođenje transakcionog računa za izvršavanje nacionalnog platnog prometa – broj rn: 530 – 466676 – 83 i računa u međunarodnom platnom prometu broj: ME25530005030006106833.

Lice koje je ovlašćeno za potpisivanje naloga i raspolaganje sredstvima na naznačenim računima je izvršni direktor Društva.

Na poziciji Iskaza o finansijskoj poziciji na 31.12.2024. godine, prikazan je iznos od 154.110 €. Uvidom u analitiku konta iz Glavne knjige konstatuje se da su domaće i međunarodne transakcije vršene preko naznačenih računa otvorenih kod Crnogorske komercijalne banke. Saldo podračuna 241000 – „tekući račun br. 51000000014970147, na 31.12.2024. godine iznosi 152.090,47 €, dok je stanje na deviznom računu evidentirano u iznosu od 2.019,23 €, što ukupno iznosi 154.109,70 €.

Društvo je izvršilo konfirmaciju sa CKB bankom gdje je konstatovano slaganje u pogledu iznosa transakcija i salda računa.

U Društvu nije uspostavljeno blagajničko poslovanje, već se sve uplate i isplate vrše preko računa.

Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja su u poslovnim knjigama Društva na 31.12.2024. godine prikazana u iznosu od 7.534,32 € i odnose se na sljedeće podračune:

Konto	Naziv	Poč.stanje DUG	Poč.stanje POT	Promet DUG	Promet POT	Saldo DUG
280203	UNAP.PLACENO OSIG.OD NEZGODA NA POSLU	6.477,21	0,00	22.381,52	22.542,62	6.316,11
280802	UNAPRIJED PLACENA REGISTRACIJA VOZILA	126,07	0,00	1.165,28	73,14	1.218,21
Ukupno AVR		6.603,28	0,00	23.546,80	22.615,76	7.534,32

Aktivna vremenska razgraničenja se odnose na unaprijed plaćene troškove po osnovu osiguranja, za dio anuiteta na mjesečnom nivou koji se prenose na sljedeće obračunsko razdoblje (Iznos 6.316,11 €) i na unaprijed plaćenu registraciju (1.218,21 €).

Odložena poreska sredstva (račun 288)

Prema Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica, na računu 288 - Odložena poreska sredstva iskazuju se u skladu sa MRS 12 i drugim relevantnim standardima, iznosi poreza iz dobiti koji mogu da se povrate u narednim periodima po osnovu odbitnih privremenih razlika, neiskorišćenih poreskih gubitaka i kredita.

Članom 11a Zakona o porezu na dobit pravnih lica: „troškovi zarada, autorskih naknada, naknada po osnovu ugovora o djelu i ostalih prihoda isplaćenih fizičkim licima po osnovu povremene samostalne djelatnosti, troškovi otpremnina prilikom odlaska u penziju, troškovi usljed tehnološkog viška i ostalih isplata naknada prilikom prestanka radnog odnosa, priznaju se kao rashod u poreske svrhe u periodu kada je izvršena njihova isplata“.

Prema knjigovodstvenim podacima Društva na 31.12.2024. godine, na računima 450, 451, 452, 453, 464 i 465 iskazane su ukupne obaveze od 555.833,27 €. Međutim Društvo je u Prijavi poreza na dobit za poreski period od 01.01.2024. godine do 31.12.2024. godine, prikazalo iznos troška koji se ne priznaje u poreske svrhe u skladu sa članom 11a Zakona o porezu na dobit pravnih lica, u većem iznosu za 22.319,06 €.

Uzimajući u obzir obaveznost primjene MRS 12 i Zakona o porezu na dobit pravnih lica, Društvo je bilo u obavezi da izvrši obračun odloženog poreskog sredstva na sljedeći način:

Obračun OPS			
Osnovica	Stopa	Iznos	
100.000,00	9,00%	9.000,00	
455.833,27	12,00%	54.699,99	
555.833,27		63.699,99	

Obračunati iznos od 63.699,99 €, predstavlja iznos sredstva i utiče na iznos pozicije Iskaza o ukupnom rezultatu „Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja“. Društva je naznačenu poziciju za 2024. godinu prikazalo u manjem iznosu za iznos odloženog poreskog sredstava.

Utvrđene nepravilnosti:

Društvo nije izvršilo obračun odloženog poreskog sredstva u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 12 – Porez na dobit, a shodno primjeni člana 11a Zakona o porezu na dobit pravnih lica i po tom osnovu je iskazalo manju dobit za 63.699,99 €. Društvo je takođe na poziciji 16 Prijave za utvrđivanje poreza na dobit pravnih lica za poreski period 01.01.2024. godine do 31.12.2024. godine, prikazalo veći iznos troškova koji se ne priznaju u poreske svrhe za 22.319,06 € u odnosu na podatke iz knjigovodstvene evidencije, koji se odnose na neizmirene obaveze shodno članu 11a Zakona.

Preporuka: Društvo treba da, nakon identifikacije privremenih razlika, vrši obračun odloženih poreskih sredstava/obaveza. Takođe, preporučuje se Društvu da uskladi pozicije Prijave za utvrđivanje poreza na dobit pravnih lica sa knjigovodstvenim podacima.

Popis sredstava i izvora sredstava

Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica⁵ propisuju se način i rokovi vršenja popisa imovine i obaveza, pravnog lica registrovanog za obavljanje privredne djelatnosti, i dijela stranog društva. Godišnji popis imovine i obaveza vrši se sa stanjem na dan 31. decembar godine za koju se vrši popis. Radi sprovođenja popisa pravno lice imenuje komisiju za popis kod velikih, srednjih, malih i mikro pravnih lica. U komisiju za popis mogu da se imenuju za popis lica koja ne rukuju imovinom, odnosno koja nijesu zadužena za imovinu koja se popisuje, kao i lica koja ne vode evidenciju imovine. Pravilnikom su regulisani zadaci Komisije kao i sadržaj Izvještaja Komisije za popis.

⁵ "Službeni list Crne Gore", br. 126/22 od 18.11.2022

U postupku revizije je dostavljena fotokopija dokumentacije koja se odnosi na popis kancelarijskog inventara i računarske opreme i to:

- Rješenje o imenovanju popisne komisije Društva za **popis kancelarijskog materijala i računarske opreme** broj: 01-00- 13532 od 10.12.2024. godine. Zadatak Komisije je da obavi poslove popisa kancelarijskog inventara i računarske opreme u poslovnim prostorijama Društva koje se nalaze u poslovnoj zgradi BAST u Nikšiću, poslovnim prostorijama u Podgorici i Golubovcima –Zeti, kao i poslovnim prostorijama u Beranama. Prema tački II Rješenja, zadatak komisije je da poslove popisa izvrši najkasnije do 31.12.2024. godine. Za tačnost izvršenog popisa članovi Komisije su odgovorni VD izvršnom direktoru, kako je naznačeno tačkom III Rješenja;
- Tabela pregledi rezultata popisa sa priloženim evidencijama (ručno ispisane evidencije);
- Zapisnik o manjku i oštećenom kancelarijskom inventaru broj: 01-00-14311 od 27.12.2024. godine sa pregledom sredstava koja nedostaju prilikom popisa 31.12.2024. godine i
- Odluka o otpisu oštećenog i polomljenog kancelarijskog materijala i opreme broj: 01-00-14311/1 od 27.12.2024. godine;
- Registar likvidiranih sredstava.
- Rješenje o imenovanju Popisne komisije „EPCG – Solar gradnja“ DOO Nikšić za popis obaveza i potraživanja, broj: 01-00-13596 od 11.12.2024. godine, kojim je određen zadatak Komisije i odgovornost;
- Izvještaj Popisne komisije „EPCG – Solar gradnja“ DOO Nikšić o popisu imovine, kapitala, obaveza i potraživanja, broj: 01-00 14382 od 31.12.2024. godine.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju koja se odnosi na popis konstatuje se sljedeće:

- Rješenjem o imenovanju popisnih komisija je određen rok koji se odnosi na završetak popisa, kao i da su članovi Komisije odgovorni VD izvršnom direktoru za tačnost i blagovremenost vršenja popisa.
- Rješenjem (ili drugim aktom) nije predviđeno izvještavanje popisne komisije i dostavljanje izvještaja shodno članu 3 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza Pravnog lica⁶.
- Društvo nije izvršilo sveobuhvatan popis u smislu Člana 2 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica. Nijesu dostavljeni dokazi o izvršenom popisu opreme koja služi za obavljanje djelatnosti (vibracione bušilice, pneumatski čekić, akumulatorske bušilice, motorna testera, motorni trimmer, akumulatorska udarna bušilica i sl.), a koja je evidentirana u registru osnovnih sredstava, osim kancelarijskog materijala i kompjuterske opreme;
- Za članove Komisije za vršenje popisu su imenovana lica koja vrše evidenciju imovine, što nije u skladu sa članom 4 Pravilnika;
- Popis nije vršen na popisnim listama koje pružaju podatke o popisu iz člana 5 Pravilnika;
- Komisija nije sprovela postupak Izvještavanja tj. nije sastavila Izvještaj o popisu u skladu sa članom 6 Pravilnika.

Popisna Komisija je konstatovala manjak i oštećenje kancelarijskog inventara, telefonske opreme, PP aparata, merdevina, setova prve pomoći, jednog mobilnog telefona (Samsung Galaxy S23 G5), o čemu je sačinjen Zapisnik broj: 01-00-14311 od 27.12.2024. godine i po tom osnovu u knjigovodstvu je sačinjen „Registar likvidiranih osnovnih sredstava“, sa prikazom nabavne vrijednosti, otpisane vrijednosti i sadašnje vrijednosti inventara i opreme za koje je konstatovan manjak i oštećenje. Sadašnja vrijednost ove opreme je prikazana u iznosu od 3.692,02 €. S tim u vezi finansijska direktorica, donosi Odluku o otpisu sa konstatacijom „otpisuju se: kancelarijski materijal, stolice-fotelje, radijatori, protiv-požarni aparati, kompleti prve pomoći, merdevine, mobilni telefon, koji su izgubljeni, oštećeni i polomljeni do stanja da nijesu za dalje korišćenje“.

Nijesu prezentirani podaci o licima zaduženim za čuvanje i rukovanje opremom i eventualnim mjerama za pokretanje odgovornosti, posebno u dijelu nastalog manjka. U Društvu ne postoji procedura kojom se bliže uređuju: način i uslovi vršenja popisa, nosioci aktivnosti, zaduženja i rokovi za pojedine faze popisa, kao ni procedure kojim se definiše način vršenja otpisa i donošenje odluka u vezi sa tim.

---

⁶ „Službeni list Crne Gore“, br. 126/22 od 18.11.2022. godine.

U Registru osnovnih sredstava su za svako sredstvo (inventar) dodijeljeni inventarni brojevi, ali Inventar i oprema nijesu označeni inventarnim brojevima. Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja konstatuje se da izvršenim popisom nije:

- tačno utvrđeno stvarno stanje sveukupne imovine, na određeni dan;
- nijesu usklađeni knjigovodstveni podaci sa stvarnim stanjem;
- nijesu u potpunosti otkrivene eventualne razlike, manjkovi i viškovi ;
- samim tim nije obezbijeđen osnov za pouzdano finansijsko izvještavanje;

Utvrđene nepravilnosti:

U Društvu ne postoji procedura kojom se bliže uređuju: način i uslovi vršenja popisa, nosioci aktivnosti, zaduženja i rokovi za pojedine faze popisa, kao ni procedure kojim se definiše način vršenja otpisa i donošenje odluka u vezi sa tim. Popis nije vršen u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica: nije određen način izvještavanja od strane Popisne komisije; Popisom nijesu obuhvaćena cjelokupna sredstva koja Društvo koristi za obavljanje djelatnosti; Kancelarijski Inventar i druga oprema nije označen inventarnim brojevima. Za članove Komisije za vršenje popisa su imenovana lica koja vrše evidenciju imovine. Popis nije vršen na popisnim listama koje pružaju podatke o popisu iz člana 5 Pravilnika. Nijesu uspostavljene procedure (pravila) postupanja u slučaju pojave manjka/viška i pokretanje eventualne odgovornosti u vezi sa tim.

Preporuka: Preporučuje se Društvu da donese proceduru kojom se bliže uređuju: način i uslovi vršenja popisa, nosioci aktivnosti, zaduženja i rokovi za pojedine faze popisa, način vršenja otpisa i donošenje odluka u vezi sa tim. Takođe, Društvo treba da sprovede Popis u potpunosti usklađen sa propisima koji regulišu način i rokove vršenja popisa imovine i obaveza pravnih lica.

Pasiva

Prema Bilansu Stanja (Iskaz o finansijskoj poziciji) na 31.12.2024. godine, Društvo je iskazalo vrijednost pasive od 888.636 €, što odgovara iskazanoj vrijednosti Aktive. Struktura Pasive Iskaza o finansijskoj pozicije na dan 31.12.2024. godine, prikazana je u narednom pregledu:

Pozicija pasive	Iznos
KAPITAL	-2.827.837,00
ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	740,00
Obaveze prema dobavljačima	155.425,00
Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima	2.750.066,00
Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze	810.242,00
PASIVA - ukupno	888.636,00

Kapital Društva

Društvo je na 31.12.2024. godine iskazalo stanje kapitala na iznos od -2.827.837,00 €, na sljedeći način:

Pozicija	iznos
Osnovni kapital Društva	2.050.000,00
Neraspoređena dobit tekuće godine	92.460,18
Gubitak prethodnog perioda	4.970.297,14
Ukupno	-2.827.836,96

Društvo sa ograničenom odgovornošću "EPCG - Solar gradnja" Nikšić, osnovano je Odlukom o osnivanju br. 10-00-44041 od 20.09.2021. godine, od strane Skupštine Osnivača "Elektroprivrede Crne Gore" AD Nikšić, kao jednočlano Društvo sa 100% učešća Osnivača. Na dan osnivanja Osnivač obezbjeđuje osnovni kapital Društva u novčanom iznosu od 100.000,00 €. Odlukom je naznačeno da Osnovni kapital Društva čine novčana sredstva koja obezbjeđuje Osnivač u iznosu od 100.000,00 €.

Odbor direktora Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić, u funkciji Skupštine Društva, dana 24.12.2021. godine, donosi Odluku broj 10-00-60729, kojom se mijenja osnovni kapital Društva sa ograničenom odgovornošću sa 100.000,00 € na 500.000,00 €. Dana 06.05.2022. godine, Odbor direktora Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić, u funkciji Skupštine Društva, donosi Odluku broj 10-00-21872, o promjeni osnovnog kapitala „EPCG - Solar gradnja“ DOO, sa 500.000,00 € na 1.000.000,00 €. Odlukom Odbora direktora EPCG Ad Nikšić u funkciji Skupštine Društva, o izmjeni i dopuni Statuta „EPCG - Solar gradnja“ DOO Nikšić, broj 10-00-46109 od 09.10.2023. godini, mijenja se iznos osnovnog kapitala Društva sa 1.000.000,00 € na 2.050.000,00 €.

Statutom od 09.10.2023. godine je definisan iznos osnovnog kapitala Društva od 2.050.000,00 €. Takođe je naznačeno da se sredstva za finansiranje Društva obezbjeđuju dodatnim ulozima Osnivača, kao i iz prihoda ostvarenih redovnom djelatnošću i drugih izvora u skladu sa zakonom. Naznačeni iznos Osnovnog kapitala od 2.050.000,00 € je evidentiran u Centralnom registru privrednih subjekata.

Prema podacima iz knjgovodstvene dokumentacije i finansijskih iskaza, Društvo je iskazalo gubitak iz prethodnog perioda u iznosu od 4.970.297,14 €, dok je u tekućoj godini iskazana dobit u iznosu od 92.460,00 €.

Na poziciji „Rezerve“ u Iskazu o finansijskoj poziciji na 31.12.2024. godine, Društvo nije prikazalo stanje, tj. nije formiralo rezerve. *Uzimajući u obzir značaj rezervi u smislu mogućnosti korišćenja (za pokrivanje gubitaka, povećanje osnovnog kapitala..), sugeriše se Društvu da Opštim aktom (Statutom), predvidi način formiranja i korišćenja rezervi.*

Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze

Shodno Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica, na računima grupe 40 se iskazuju dugoročna rezervisanja i to na sljedećim računima: 400 - Rezervisanja za troškove u garantnom roku; 401 – Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava; 402 – Rezervisanja za zadržane kaucije i depozite; 403 – Rezervisanja za troškove restrukturiranja; 404 – Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih i 409 – Ostala dugoročna rezervisanja.

Međunarodni računovodstveni standard 19 – Primanja zaposlenih, pored ostalog propisuje način i uslove rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih.

Poslodavac je dužan primjenjivati u računovodstvu MRS 19 Primanja zaposlenih, za sva primanja zaposlenih (osim onih na koja se primjenjuje MSFI 2 - Plaćanje koje je je utemeljeno na dionicama).

Rezervisanja obuhvaćena MRS 19 – Primanja zaposlenih, su rezervisanja za otpremnine koje se isplaćuju prilikom odlaska u penziju, rezervisanja za jubilarne nagrade i rezervisanja za druge obaveze prema zaposlenima koje se isplaćuju u skladu sa stečenim pravima u toku trajanja i nakon prestanka zaposlenja. MRS 19, zahtijeva da se obaveza po osnovu otpremnina ne iskazuje kada je dospjela za plaćanje, već zahtijeva da se iskaže stečeno pravo na otpremnine. Ovako postupanje je pravilo, a uspostavljeno je u cilju *realnog odražavanja stanja imovine, kapitala i obaveza privrednih društava*. Za potrebe ovih rezervisanja je neophodno izvršiti **sveobuhvatnu aktuarsku procjenu** koja je potrebna za izračunavanje obaveze po osnovu definisanih primanja.

Međunarodni računovodstveni standard 37 (MRS 37) - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, propisuje druge vidove rezervisanja. Prema ovom standardu rezervisanje se priznaje kada:

- (a) subjekt ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat nekog prošlog događaja;
- (b) je vjerovatno da će za izmirenje obaveze biti neophodan odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi; i
- (c) se može napraviti pouzdana procjena iznosa obaveze.

U Crnoj Gori MRS 19 i MRS 37 su u primjeni od 01.01.2009. godine.

Prema izvještajnim podacima (Statistički aneks) za 2024. godinu, Društvo je prikazalo prosječan broj zaposlenih 444, dok je u prethodnoj godini prosječan broj zaposlenih iznosio 420. Ovo posebno ukazuje na obavezu iskazivanja rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih (rezervisanja po prestanku zaposlenja tj. rezervisanja po osnovu odlaska u penziju i drugih rezervisanja zaposlenih).

Neiskazivanje rezervisanja dovodi do nerealnog odražavanja stanja imovine, kapitala i obaveza Društva.

Utvrđene nepravilnosti:

Društvo nije Računovodstvenim politikama, niti drugim aktom predvidjelo potrebu za određenim vrstama rezervisanja, te način tj. postupak priznavanja, vrednovanja i prestanka priznavanja.

Društvo nije knjigovodstveno iskazalo rezervisanja. Ovo se posebno odnosi na rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih, kao što su otpremnine prilikom odlaska u penziju, jubilarne nagrade i eventualno druge obaveze koje se iskazuju u skladu sa stečenim pravima u toku trajanja i nakon prestanka zaposlenja, što ukazuje na nerealno iskazane podatke na pozicijama finansijskih iskaza za 2024. godinu. Značaj uticaja rezervisanja po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju i jubilarnih nagrada na pozicije finansijskih iskaza je nesumnjiv, ako se uzme u obzir broj zaposlenih, koji prema podacima iz Statističkog aneksa u 2024. godini prosječno iznosi 444 zaposlena⁷.

Preporuka: Preporučuje se Društvu da Računovodstvenim politikama predvidi potrebu rezervisanja, te način tj. postupak priznavanja, vrednovanja i prestanka priznavanja rezervisanja u skladu sa MRS 19 i MRS 37. Takođe, Društvo treba da nakon aktuarske procjene, knjigovodstveno iskaže rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade i da rezultate pravilno prezentira u finansijskim iskazima u skladu sa MRS 8 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

Odložene poreske obaveze

Društvo je u Bilansu stanja na 31.12.2024. godine iskazalo na poziciji „Odložene poreske obaveze“ iznos od 740 €.

Društvo vrši obračun odloženih poreskih obaveza na osnovu razlike u obračunu amortizacije za računovodstvene i poreske svrhe. Obračun amortizacije u poreske svrhe Društvo vrši na osnovu Pravilnika o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije⁸. Prema OA obrascu (obračun amortizacije osnovnih sredstava), sredstva Društva su raspoređena u grupama II –V i primijenjene su važeće poreske stope iz Pravilnika.

U obračunskom periodu (2024. godine), prilikom obračuna odloženih poreskih obaveza došlo je do djelimičnog poništenja privremene razlike (početno stanje na računu 498 iznosi 1.866,17€ dok na kraju 2024. godine odložene poreske obaveze iznose 739,77 €), što je uticalo na povećanje rezultata nakon oporezivanja za iznos od 1.126,40 €.

Kratkoročna rezervisanja i kratkoročne obaveze

Društvo je na poziciji Kratkoročna rezervisanja i kratkoročne obaveza na 31.12.2024. godine, iskazalo iznos od 3.715.733 €. Naznačeni iznos kratkoročnih obaveza se odnosi na sljedeće:

---

⁷ Za izračun rezervisanja je neophodno izvršiti detaljnu aktuarsku procjenu na bazi preciznih aktuarskih pretpostavki. Na bazi orjentacione procjene (bez precizne aktuarske procjene) uzimajući u obzir samo osnovne pretpostavke i grube korekcije nominalne vrijednosti (svođenja na sadašnju vrijednost), a radi razumijevanje visine obaveza, izračun obaveza rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade kumulativno iznosi cca 490.000,00 €.

⁸ "Sl. list RCG", br. 028/02 od 13.06.2002, "Službeni list Crne Gore", br. 130/21 od 16.12.2021, 118/24 od 11.12.2024, 124/24 od 25.12.2024

Konto	Naziv	Iznos
420100	Kratkorocni zajmovi od matičnih pravnih lica	2.714.196,31
431000	Dobavljači - maticno pravno lice	35.869,97
433000	Dobavljači u zemlji	155.149,51
434000	Dobavljači u inostranstvu	275,20
450000	Obaveze za neto zarade za redovan rad	410.285,55
451000	Obaveze za poreze na zarade	25.893,91
451001	Obaveze za prirez porezu	3.366,13
452000	Obaveza za doprinos za PIO na teret zaposlenog	54.438,66
452200	Obaveza za doprinos za nezaposlenost na teret zaposlenog	2.655,22
453200	Obaveza za doprinos za nezaposlenost na teret poslodavca	2.655,22
453301	Obaveze za doprinos fondu rada	1.062,80
453302	Obaveze za doprinos -ilica sa invaliditetom	3.750,60
464000	Obav.pr..član.upravn.i nad.odbora na ter.tro	5.754,02
465100	Isplata ug. O djelu	45.971,16
469001	Obaveze za sindikalnu članarinu	789,46
469200	Obaveze po osnovu članskog doprinosa za privrednu komoru	11.858,89
479000	Obaveze za PDV po osn.razlike obračunatog PDV-a i preth.poreza	241.760,76
Ukupno		3.715.733,37

Od ukupnog iznosa obaveza najveći dio se odnosi na obaveze iskazane na podračunu 420100 – Kratkoročni zajmovi od matičnog pravnog lica (2.714.196,31 €) sa procentualnim učešćem u ukupnom iznosu obaveza od 73,05%, zatim obaveze iskazane na grupi 45 -Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada u ukupnom iznosu od 504.108,09 € ili 13,57%, dok su obaveze prema dobavljačima iskazane u ukupnom iznosu od 155.424,71 € ili 4,18% u odnosu na ukupan iznos obaveza.

Kratkoročni zajmovi od matičnog pravnog lica (420100)

Prema Pravilniku o kontnom okviru na računu 420 - Kratkoročni krediti od matičnog i zavisnih pravnih lica iskazuju se obaveze po osnovu primljenih kratkoročnih kredita i zajmova od pravnih lica koja, u skladu sa MSFI 10 i članovima 7 i 8. Zakona o računovodstvu, ulaze u grupu za konsolidovanje.

U postupku revizije, kao osnov nastanka kratkoročnih obaveza po osnovu zajmova od matičnog pravnog lica, su prezentirani sljedeći ugovori o zajmu:

- Ugovor o zajmu broj: 30490 od 28.06.2022. godine, zaključen između „Elektroprivrede Crne Gore“ AD Nikšić u svojstvu Zajmodavca i DOO „EPCG - Solar gradnja“ u svojstvu Zajmoprimca. Odredbom ugovora (član 1) je određeno da se Zajmodavac obavezuje da Zajmoprimcu preda u zajam bez kamate, novčana sredstva u iznosu od 1.000.000,00 €. Prema ugovoru Zajmoprimac se obavezuje da naznačeni iznos vrati Zajmodavcu najkasnije do 31.12.2022. godine;
  - Aneksom I od 28.12.2022. godine - broj:60793, se produžava rok za vraćanje sredstava do 31.12.2023. godine;
  - Aneksom II od 29.12.2023. godine - broj: 15463, je određen novi rok i način povraćaja pozajmice na sljedeći način: da se naznačeni iznos vrati Zajmodavcu do 01.03.2025. godine, stim što će se iznos vratiti u 123 mjesečnih rata, počev od 01.03.2024. godine. Mjesečna rata iznosi 83.333,33 €, kako je predviđeno naznačenim Aneksom II;
  - Aneksom III Ugovora o zajmu od 27.02.2024. godine - broj: 2305, produžava se rok za vraćanje sredstava do 01.09.2025. godine, s tim što se iznos zajma ima vratiti u 12 mjesečnih rata počevši od 01.09.2024. godine. Iznos mjesečne rate je određen kao prethodnim aneksom;
  - Aneksom IV Ugovora o zajmu od 30.10.2024. godine - broj: 48768, produžava se rok za vraćanje sredstava do 01.01.2029. godine, s tim što se iznos zajma ima vratiti u 48 mjesečnih rata počevši od 01.01.2025. godine. Iznos mjesečne rate je određen na iznos od 20.833,33 €.

- Ugovor o zajmu broj: 1828 od 19.01.2023. godine, zaključen između „Elektroprivrede Crne Gore“ AD Nikšić u svojstvu Zajmodavca i DOO „EPCG - Solar gradnja“ u svojstvu Zajmoprimca. Odredbom ugovora (član 1) je određeno da se Zajmodavac obavezuje da Zajmoprimcu preda u zajam bez kamate, novčana sredstva u iznosu od 550.000,00 €. Prema ugovoru zajam se daje na vrijeme od 9 mjeseci, s tim što se ima vratiti u 9 jednakih mjesečnih rata počevši od 30.04.2023. godine. Mjesečna rata je određena na iznos od 61.111,00 €.
  - Aneksom I Ugovora o zajmu od 29.12.2023. godine – broj: 15461 se mijenjaju rokovi otplate zajma, na način što se Zajmoprimac obavezuje da Zajmodavcu vrati pozajmicu u 12 mjesečnih rata počev od 01.03.2024. godine (iznos rate je 45.833,33 €);
  - Aneksom II Ugovora o zajmu od 27.02.2024. godine – broj: 2306 se mijenjaju rokovi otplate zajma, na način što se Zajmoprimac obavezuje da Zajmodavcu vrati cjelokupan dug do 01.09.2025. godine.
  - Aneksom III Ugovora o zajmu od 30.10.2024. godine – broj: 48767 se mijenjaju rokovi otplate zajma, na način što se Zajmoprimac obavezuje da Zajmodavcu vrati cjelokupan dug najkasnije do 01.09.2029. godine.

- Ugovor o zajmu broj: 13778 od 03.04.2023. godine, zaključen između „Elektroprivrede Crne Gore“ AD Nikšić u svojstvu Zajmodavca i DOO „EPCG - Solar Gradnja“ u svojstvu Zajmoprimca. Odredbom ugovora (član 1) je određeno da se Zajmodavac obavezuje da Zajmoprimcu preda u zajam bez kamate, novčana sredstva u iznosu od 405.205,66 €. Prema ugovoru zajam se daje na vrijeme od 9 mjeseci, sa početkom otplate od 30.04.2023 u mjesečnim ratama od 45.022,85 €.
  - Aneksom I ugovora o zajmu broj: 63719 od 29.12.2023. godine, mijenjaju se rokovi vraćanja zajma na način što je Zajmodavac obavezan da izvrši povraćaj sredstava Zajmodavcu u 12 mjesečnih rata počev od 01.03.2024. godine. Mjesečna rata iznosi 33.767,14 €. Zajmoprimac se obavezuje da cjelokupan dug po osnovu ugovora isplati najkasnije do 01.03.2025. godine;
  - Aneksom II ugovora o zajmu broj: 8026 od 27.02.2024. godine, mijenjaju se rokovi vraćanja zajma na način što je Zajmodavac obavezan da izvrši povraćaj sredstava Zajmodavcu u 12 mjesečnih rata počev od 01.09.2024. godine. Mjesečna rata iznosi 33.767,14 €. Zajmoprimac se obavezuje da cjelokupan dug po osnovu ugovora isplati najkasnije do 01.09.2025. godine;
  - Aneksom III ugovora o zajmu broj: 8026 od 27.02.2024. godine, mijenjaju se rokovi vraćanja zajma na način što je Zajmodavac obavezan da izvrši povraćaj sredstava Zajmodavcu u 48 mjesečnih rata počev od 01.01.2025. godine. Mjesečna rata iznosi 8.441,78 €. Zajmoprimac se obavezuje da cjelokupan dug po osnovu ugovora isplati najkasnije do 01.01.2029. godine;

- Ugovor o zajmu broj: 2850 od 23.01.2024. godine, zaključen između „Elektroprivrede Crne Gore“ AD Nikšić u svojstvu Zajmodavca i DOO „EPCG - Solar gradnja“ u svojstvu Zajmoprimca. Odredbom ugovora (član 1) je određeno da se Zajmodavac obavezuje da Zajmoprimcu preda u zajam bez kamate, novčana sredstva u iznosu od 758.990,65 €. Prema ugovoru zajam se daje na vrijeme od 12 mjeseci, sa početkom otplate od 01.03.2024 u mjesečnim ratama od 63.249,22 €. Shodno odredbi člana 6 Ugovora, Zajmoprimac se obavezuje da cjelokupan dug po osnovu ugovora isplati najkasnije do 01.03.2025. godine.
  - Aneksom II ugovora o zajmu broj: 48769 od 30.10.2024. godine, mijenjaju se rokovi vraćanja zajma na način što je Zajmodavac obavezan da izvrši povraćaj sredstava Zajmodavcu u 48 mjesečnih rata počev od 01.01.2025. godine. Mjesečna rata iznosi 15.812,55 €. Zajmoprimac se obavezuje da cjelokupan dug po osnovu ugovora isplati najkasnije do 01.01.2029. godine;

Obaveze prema dobavljačima – matično pravno lice (konto 431000), su iskazane u iznosu od 35.869,97 € i odnose se na neizmirene obaveze po osnovu ugovora o ustupanju na korišćenje motornih vozila od „Elektroprivrede Crne Gore“ AD Nikšić (matično pravno lice). Preneseno stanje obaveza iz prethodnog perioda iznosi 19.773,97 €. Na analitičkoj kartici računa u toku 2024. godine nijesu evidentirana plaćanja od strane DOO „EPCG – Solar gradnja“ prema matičnom pravnom licu radi izmirenja obaveza.

Obaveze prema dobavljačima u zemlji (račun 433), su prikazane u iznosu od 155.149,51 €. Izvršen je uvid u analitičku evidenciju dobavljača i saldo obaveza. Obaveze prema dobavljačima na početku perioda su iskazane u iznosu od 76.191,07 €, što znači da su na dan 31.12.2024. godine uvećane za 78.958,44 €. Obaveze prema INO dobavljačima su na kraju perioda iskazane u iznosu od 275,20 € u istom iznosu kao i na početku perioda, dok su sve nastale obaveze u posmatranom periodu izmirene. Društvo je iniciralo usaglašavanje stanja međusobnih potraživanja i obaveza 31.12.2024. godine, dostavljanjem Izvoda otvorenih stavki većem broju dobavljača.

Obaveze iskazane u grupi 45 se odnose na neisplaćene zarade, pripadajuće poreze i doprinose i 31.12.2024. godine iznose 504.108,09 €, dok obaveze u okviru grupe 46 iznose 64.373,53 € i odnose se na obaveze prema članovima odbora direktora, obaveze po osnovu ugovora o djelu sa fizičkim licima, obaveza za sindikalnu članarinu i obaveza po osnovu članskog doprinosa za privrednu komoru.⁹

Obaveze po osnovu PDV-a su iskazane u iznosu od 241.760,76 € i odnose se na izmijenjenu Mjesečnu prijavu za obračun poreza na dodatu vrijednost za mjesec decembar 2024. godine.

Prema podacima iz knjigovodstvene evidencije i podacima iz Individualnog analitičkog računa poreskog obveznika iz Poreske uprave, Društvo je redovno podnosilo mjesečne prijave za obračun poreza na dodatu vrijednost, u skladu sa rokovima koji su predviđeni Zakonom o porezu na dodatu vrijednost (osim što je izmijenjena prijava za decembar 2024. godine, podnijeta 05.03.2025. godine, sa zakašnjenjem od 49 dana).

Uplate po osnovu Mjesečnih prijava za obračun poreza na dodatu vrijednost su u pojedinim slučajevima vršene sa zakašnjenjem do 15 dana.

Na račun 481 – nijesu iskazane obaveze po osnovu poreza iz rezultata. Društvo je u prethodnom periodu iskazalo gubitak u ukupnom iznosu od 4.015.196,36 € dok je u 2024. godine, prema Prijavi za utvrđivanje poreza na dobit pravnih lica iskazana oporeziva dobit u iznosu od 153.417,29 €. Na poziciji 40 Prijave, iskazan je iznos gubitka koji se prenosi na teret dobiti tekuće godine do visine oporezive dobiti te Društvo u skladu sa tim nije prikazalo oporezivu dobit.

Prema navodima odgovornog lica iz Društva, Poreska inspekcija je započela kontrolu u pogledu pravilnosti obračuna i blagovremenosti plaćanja obaveza po osnovu poreza i doprinosa, ali je kontrola prekinuta uz napomenu postupajućih inspektora da će se nastaviti.

Iskaz o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha)

Prema iskazu o ukupnom rezultatu koji je dostavljen nadležnom organu, Društvo je u 2024. godini ostvarilo ukupne prihode u iznosu 7.825.396 € i ukupne rashode od 7.734.062 €. Iskaz o ukupnom rezultatu za 2023. godinu prikazan je u sljedećoj tabeli:

---

⁹ U vezi sa naznačenim obavezama je izvršen uvid u dokumentaciju koja predstavlja osnov nastanka obaveza.

Konačni izvještaj revizije Godišnjeg finansijskog izvještaja DOO „EPCG – Solar gradnja“ Nikšić za 2024. godinu

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
60 i 61	1. Prihodi od prodaje - neto prihod	201		7.447.304	5.928.430
630 i 631	2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	202			
62	3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203			
	4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	204		378.092	22.249
64 i 65	a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	205		351.033	21.128
67, 691 i 692	b) Ostali prihodi iz poslovanja	206		27.059	1.121
68, sem 683 i 685	c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine	207			
	5. Troškovi poslovanja (209+210)	208		867.627	725.914
50 i 51	a) Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	209		412.131	163.750
53, 54 i 55	b) Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	210		428.021	525.009
540	c) Amortizacija	210a		27.475	37.115
	6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	211		6.821.609	7.383.226
52 (dio)	a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	212		5.408.902	5.877.965
	b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	213		1.412.706	1.505.261
52 (dio)	1/ Troškovi poreza	214		340.306	264.284
52 (dio)	2/ Troškovi doprinosa za penzije	215		997.103	1.132.278
52 (dio)	3/ Troškovi doprinosa	216		75.298	108.699
	7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	217			
580, 581, 582, 589 (dio)	a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)	218			
584, 589 (dio)	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtne imovine (osim finansijske)	219			
57, 591 i 592	8. Ostali rashodi iz poslovanja	220		39.907	541.383
	I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	221		96.253	-2.699.844
	9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	222			
660 (dio)	a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	223			
661 (dio)	b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica	224			
669 (dio)	c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica	225			
	10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite) (227 do 229)	226			
660 (dio)	a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica	227			
661 (dio)	b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica	228			
662 (dio), 663 (dio), 664 (dio), 669 (dio)	c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	229			
	11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	230	7,8		13
660 (dio)	a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	231			
661 (dio)	b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica	232			
662 (dio), 663 (dio), 664 (dio), 669 (dio)	c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	233			13
	12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine (235-236)	234			
683, 685	a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	235			
583, 585	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	236			

Konačni izvještaj revizije Godišnjeg finansijskog izvještaja DOO „EPCG – Solar gradnja“ Nikšić za 2024. godinu

	13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	237	7,9	4.919	10.929
560	a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	238			
561	b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima	239			
562, 563, 564, 569	c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	240		4.919	10.929
	II. Finansijski rezultat (222+226+230+234-237)	241		-4.919	-10.916
	III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	242		91.334	-2.710.760
690 – 590	IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno	243			
	V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	244		91.334	-2.710.760
	14. Poreski rashod perioda (246+247)	245		-1.126	1.880
721	1. Tekući porez na dobit	246			
722	2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	247		-1.126	1.880
	15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	248		92.460	-2.712.640
	VI. BRUTO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (250 do 257)	249			
330	1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava	250			
331	2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	251			
332	3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala	252			
333	4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	253			
334	5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva	254			
335	6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje	255			
336	7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	256			
337	8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka	257			
	VII. ODLOŽENI PORESKI RASHODI ILI PRIHODI PERIODA U VEZI SA DRUGIM STAVKAMA REZULTATA /POVEZANIM SA KAPITALOM/	258			
	VIII. NETO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (249-258)	259			
	IX. NETO SVEOBUHVAJNI REZULTAT (248-259)	260		92.460	-2.712.640
	X. ZARADA PO AKCIJI	261			
	1. Osnovna zarada po akciji	262			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	263			
	XI. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRAVNOG LICA	264			
	XII. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA KOJI NE OBEZBEĐUJU KONTROLU	265			

Prema iskazu o ukupnom rezultaru, rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja iznosi 91.334 €, dok je dobitak nakon oporezivanja iskazan u iznosu od 92.460 €¹⁰.

Prihodi

Društvo je specijalizovano je za nabavku, projektovanje, ugradnju i održavanje fotonaponskih sistema.

Društvo ostvaruje prihode po osnovu usluga koje vrši za EPCG i to: ugradnja fotonaponskih sistema, obilazaka objekata i prihoda od oslobođene energije.

¹⁰ U obračunskom periodu (2024. godine), prilikom obračuna odloženih poreskih obaveza došlo je do djelimičnog poništenja privremene razlike (početno stanje na računu 498 iznosi 1.866,17€ dok na kraju 2024. godine odložene poreske obaveze iznose 739,77 €), što je uticalo na povećanje rezultata nakon oporezivanja za iznos od 1.126,40 €.

Fotonaponski sistem u daljem tekstu FNS uključuje: fotonaponske panele, montažnu potkonstrukciju za potrebe pričvršćenja foto invertore, kablovske vodove za priključenje sistema, ormare i zaštitnu naponskih panela na krovnu površinu objekta, invertore, kablovske vodove za priključenje sistema, ormare i zaštitnu energetsku opremu, sistem nadzora/monitoringa nad FNP, pametno brojilo, ostali materijal za stavljanje sistema u funkcionalno stanje.

Ugovor o kupoprodaji i isporuci robe se zaključuje između kupca i Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić dok se ugovor o montaži fotonaponske opreme zaključuje između kupca i DOO „EPCG - Solar gradnje“.

Fakturisanje usluga ugradnje fotonaponskih sistema i obilazaka lokacija kao i prefakturisanje troškova goriva koji se odnose na pomenute aktivnosti, vrši se na osnovu Ugovora o poslovno-tehničkoj saradnji sa EPCG br.01-00-13480 od 03.11.2023.god, Odluci o priznavanju troškova¹¹ i pripadajućeg Cjenovnika br.01-00-14807 od 13.12.2023.god. i dopune Cjenovnika br. 10-00-28225 od 26.06.2024.god.

Odlukom br.10-00-18286 a shodno članu 4 stav 8 Ugovora o poslovno tehničkoj saradnji na realizaciji projekta Solari 5000+¹² podizvođaču DOO „EPCG - Solar gradnja“ Nikšić, priznaje se pravo na naknadu troškova na realizaciji projekta i to: troškova goriva radi prevoza zaposlenih do mjesta izvođenja radova, troškovi zakupa službenih prostorija, rentiranja kamiona putara, troškovi amortizacije privatnih automobila i sl.

Obračun projektovane proizvodnje aktiviranih fotonaponskih elektrana, tzv. oslobođene energije vrši se na osnovu Odluke EPCG .

Podaci o realizaciji za prethodni mjesec dobijaju se od Direkcije za tehničke poslove Društva. Na osnovu dostavljenih podataka priprema se predračun koji se putem mail-a dostavlja Projekt menadžeru EPCG na provjeru i odobrenje. Nakon usaglašavanja, faktura se priprema i dostavlja putem arhive na odobrenje odgovornim licima u EPCG. Nakon fiskalizacije, odobrene i potpisane fakture se knjiže. Prema podacima iz Zaključnog lista, Društvo je u 2024. godini ostvarilo prihode u iznosu od 7.825.396,18 €.

Prihodi razvrstani po grupama/računima i podračunima su prikazani u sljedećoj tabeli:

Konto	Iznos	Učešće u ukupnim prihodima %
610200- Prihodi od usluga maticnim i zavisnim pravnim licima u zemlji-ostali prihodi do 30.04.2024.	12.734,38	0,16%
610201-Prihodi od izvršenih usluga maticnim i zavisnim pravnim licima u zemlji-obilasci	1.018.755,00	13,02%
610202-Prihodi od izvršenih usluga maticnim i zavisnim pravnim licima u zemlji-ugradnja FNS	4.938.572,50	63,11%
610203-Prihodi od izvršenih usluga maticnim i zavisnim pravnim licima u zemlji-oslobođena energija	1.477.242,55	18,88%
610- Prihodi od izvršenih usluga maticnim i zavisnim pravnim licima u zemlji- Ukupno	7.447.304,43	95,17%
640101-Prihod od refundacija	16.460,92	0,21%
640102-Prihod od subvencija	232,31	0,00%
640- Prihodi od premija, subvencija, dotacija - Ukupno	16.693,23	0,21%
659001-Ostali prihodi - prefakturisan zakup prostora	84.886,94	1,08%
659002-Ostali prihodi - prefakturisan zakup mehanizacije	15.990,00	0,20%
659003-Ostali prihodi - prefakturisana potrošnja goriva	233.462,54	2,98%
659-ostali prihodi -Ukupno	334.339,48	4,27%
679005-Ostali prihod	14,29	0,00%
679- Ostali prihodi	14,29	0,00%
691100-Prihodi-ispravke grešaka iz ranijih godin	27.044,75	0,35%
69-Prihodi od efekata promjene rač.politika -Ukupno	27.044,75	0,35%
Ukupno prihodi	7.825.396,18	

¹¹ Broj 10-0-18286 od 24.04.2024.godine

¹² br.01-00-13480 od 03.11.2023.god

Prema podacima iz dostavljene evidencije zaključnog lista i računa u Glavnoj knjizi, prihod evidentiran u grupi 61 se odnosi na Prihode od izvršenih usluga matičnom pravnom licu (Osnivaču). Ukupan iznos evidentiranih prihoda po ovom osnovu iznosi 7.447.304,43 € ili 95,17 % učešća u ukupnim prihodima.

610200 - Prihodi od izvršenih usluga matičnim i zavisnim pravnim licima u zemlji-ostali prihodi u ukupnom iznosu od 12.734,38 € se odnose na prihode nastale do 30.04.2024.godine, do kad je agencija vodila knjigovodstvenu evidenciju a odnose se na zakup poslovnog i parking prostora u Nikšiću, shodno Odluci o priznavanju prava na naknadu troškova na realizaciji projekta, podizvođaču „EPCG - Solar gradnja“ DOO br.10-00-18286 od 24.04.2024. godine, a vezano za Ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji na realizaciji projekta Solari 5000+ br.10-00-51185 od 03.11.2023.godine.

610201 - Prihodi od usluga matičnim i zavisnim pravnim licima u zemlji-obilasci u iznosu od 1.018.755,00 € se odnose na prihode nastale obilaskom lokacija koje imaju potencijal za ugradnju fotonaponskih sistema, te davanjem ponude zainteresovanim licima¹³.

610202 - Prihodi od usluga matičnim i zavisnim pravnim licima u zemlji-ugradnja FNS u iznosu od 4.938.572,50 € se odnose na prihode od ugradnje foto naponskih sistema, montaže i demontaže, na osnovu Cjenovnika br.01-00-14807 od 13.12.2023.god. i dopune Cjenovnika br. 10-00-28225 od 26.06.2024. godine.

610203 - Prihodi od izvršenih usluga matičnim i zavisnim pravnim licima u zemlji-oslobođena energija u iznosu od 1.477.242,55 € se odnose na prihode od obračunate projektovane proizvodnje aktiviranih FN elektrana (fotonaponski sistemi koji su ugrađeni na objektima i koji su nakon ugradnje pušteni u probni rad, odnosno tehničku aktivaciju u skladu sa ugovorom o poslovno tehničkoj saradnji, uz uslov da postoji izdat atest/stručni nalaz o ispravnosti instalacija fotonaponskog Sistema valorizovane sa prosječnom ostvarenom fjučers cijenom na mađarskoj Hudeks berzi, na poslednji dan obračunskog perioda (mjeseca) bez obzira na datum izdavanja fakture po formuli:

$$= \text{Vrijednost mw} * 1500 * \text{vrijednost eur} * \text{postotak } 0,5$$

Računi grupe 64 - prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dažbina

640101 - prihod od refundacija u iznosu od 16.460,92 € se odnosi na prihode po osnovu trudničkog, porodiljskog i bolovanja preko 60 dana koje refundira Centar za socijalni rad, kao i FZO.

640102- prihod od subvencija u iznosu od 232,31 € se odnosi na prihode po osnovu subvencija zarade zaposlenog lica sa invaliditetom koje refundira Zavod za zapošljavanje - Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom.¹⁴

Računi grupe 65 - Drugi poslovni prihodi

659001 - Ostali prihodi - prefakturisan zakup prostora u iznosu od 84.886,94 € se odnose na prihode po osnovu prefakturisanog zakupa poslovnog, magacinskog i parking prostora sa “Bast” doo Nikšić.¹⁵

659002 - Ostali prihodi - prefakturisan zakup mehanizacije u iznosu od 15.990,00 € se odnose na prihode po osnovu usluga iznajmljivanja građevinske mehanizacije od Mezon d.o.o. Danilovgrad na osnovu Odluke br.10-00-18286 od 24.04.2024.god. i ugovora br.01-00-2798 od 13.03.2024.godine.

659003 - Ostali prihodi u iznosu od 233.462,54 € se odnosi na prefakturisan trošak goriva zaposlenih inženjera, montera, električara, pomoćnih radnika na osnovu Odluke br.10-00-18286 od 24.04.2024. godine.

Računi grupe 67 - Ostali prihodi

¹³ Rn.br.24-3600-00065 od 05.11.2024.god.

¹⁴ Rješenje br.07-118/24-17/1602/2 od 23.10.2024.god.

¹⁵ Ugovor o zakupu br.01-009484 od 06.09.2024.god.

6759005 - Ostali prihod u iznosu od 14,29 € se odnosi na prihod po osnovu uplate NVO za slobodan pristup informacijama.

Računi grupe 69 - dobitak poslovanja koje je obustavljeno, rashodi iz prethodnih izvještajnih perioda i prenos rashoda

691100 – Prihodi/ispravke grešaka iz ranijih godina u iznosu od 27.044,75 € se najvećim dijelom sastoji od naplaćenih prihoda nastalih u prethodnim godinama, povraćaja sredstava po osnovu poreza na dobit na bruto zarade neisplaćene u 2022. godini od GI Group, povraćaja sredstava nakon usaglašavanja stanja i sl.¹⁶¹⁷

U Društvu se ne vrši gotovinska naplata prihoda. Društvo ne posjeduje interne procedure koje se odnose na način prikupljanja i evidentiranja prihoda, kao ni procedure za praćenje naplate i postupanja prilikom neblagovremene naplate potraživanja.

Preporuka: Preporučuje se Društvu da donese Uputstvo/proceduru na način da se obuhvati kompletan proces vezan za način prikupljanja i evidentiranja prihoda kao i postupanja prilikom neblagovremene naplate potraživanja.

Društvo je u postupku izjašnjenja na Preliminarni izvještaj o reviziji dostavilo Proceduru za planiranje prihoda br: 01-00-3938 od 22.04.2025. godine, koja još uvijek nije usvojena od strane Odbora direktora.

Rashodi

Ukupni rashodi Društva u 2024. godini su iskazani u iznosu od 7.734.062,40 €, prema sljedećoj strukturi i procentualnom učešću u ukupnim rashodima:

Grupa	Račun	Naziv računa	Iznos na nivou računa	% učešće u ukupnim trošk.	Iznos na nivou grupe	% učešće u ukupnim trošk.
51	512	Troškovi ostalog materijala	83.435,52	1,08%	412.131,37	5,33%
	513	Troškovi goriva i energije	328.695,85	4,25%		
52	520	Troškovi zarada i dr.lična primanja	6.232.441,37	80,58%	6.821.608,71	88,20%
	521	Troškovi doprinosa	309.724,89	4,00%		
	522	Troškovi naknada po ugovorima	171.262,55	2,21%		
	526	Troškovi naknada - odbori	68.990,98	0,89%		
	529	Troškovi naknada otpremnine, dopunski rad, službeni put i dr.	39.188,92	0,51%		
53	531	Troškovi telef., PTT usluga i transp.usluga	34.082,73	0,44%	203.099,15	2,63%
	532	Troškovi usluga održavanja	6.187,11	0,08%		
	533	Troškovi ostalih zakupnina (pravna lica)	158.711,19	2,05%		
	534	Troškovi sajmovi	1.898,31	0,02%		
	535	Troškovi reklame (štampa, vizuelni mediji)	565,04	0,01%		
	539	Troškovi ostalih usluga	1.654,77	0,02%		
54	540	Troškovi amortizacije	27.474,70	0,36%	27.474,70	0,36%
55	550	Troškovi neproizvodnih usluga	58.762,52	0,76%	224.922,06	2,91%
	551	Troškovi reprezentacije	23.020,96	0,30%		
	552	Troškovi osiguranja	36.398,14	0,47%		
	553	Troškovi platnog prometa	14.394,76	0,19%		
	554	Troškovi članarina	40.963,18	0,53%		
	556	Troškovi doprinosa	42.995,69	0,56%		
	559	Ostali nematerijalni troškovi	8.386,81	0,11%		
56	562	Rashodi kamata	4.918,94	0,06%	4.918,94	0,06%
57	570	Gubici po osnovu rashodovanja	3.692,37	0,05%	24.498,24	0,32%
	579	Ostali nepomenuti rashodi	20.805,87	0,27%		
59	591	Rashodi iz ranijih godina	15.409,23	0,20%	15.409,23	0,20%
Ukupno			7.734.062,40	100,00%	7.734.062,40	100,00%

¹⁶ Kartica dobavljača Inza od 01.01.2024.god

¹⁷ Kartica dobavljača Domaća trgovina 01.08.2024.

Troškovi materijala (Grupa 51)

Shodno Pravilniku o kontnom okviru, na računima grupe **51 - Troškovi materijala** iskazuju se nabavka i troškovi materijala za izradu, troškovi ostalog materijala i troškovi goriva i energije. Društvo je na računu **512** iskazalo **troškove ostalog materijala** u ukupnom iznosu od 83.435,52 € sa strukturom prema sledećem analitičkom prikazu:

512 – Troškovi ostalog materijala		Iznos:
512000	Troškovi materijala za održavanje higijene	9.058,12
512100	Troškovi kancelarijskog materijala	31.817,87
512300	Troškovi alata i inventara	15.719,94
512306	Troškovi radnih odijela - HTZ oprema	8.550,40
512403	Troškovi potrošnog materijala	6.620,93
512406	Troškovi materijala za održavanje vozila	9.123,82
512414	Troškovi ulaganja/uređenja poslovnog prostora	2.544,44
Ukupno:		83.435,52

Na računu 512000 evidentirani su **troškovi materijala za održavanje higijene** u iznosu od 9.058,12€. Društvo je zaključilo ugovor za nabavku sredstava za održavanje higijene sa dobavljačem Tekom promet d.o.o. broj 01-00-4060 od 09.04.2024.god.

Fakture su zavedene na arhivi Društva, ovjerene od strane izvršne direktorice, a pojedine račune prati i zahtjev za nabavku robe. Na fakturama se ne primjenjuje sistem dvojnog potpisa odnosno veći broj faktura-otpremnica nisu potpisane od strane rukovodioca finansijske službe/sektora.

Sve fakture su unešene u izvještaj o nabavkama ispod 8.000,00 €.

Na računu 512100 evidentirani su **troškovi kancelarijskog materijala** u ukupnom iznosu od 31.817,87€, od čega se većina nabavki odnosi na nabavke materijala od dobavljača Jolly office sa kojim je Društvo zaključilo ugovor br.01-006362 od 14.06.2024. godine. Sve fakture su unešene u izvještaj o nabavkama ispod 8.000,00 €.

Društvo nije sprovelo adekvatan postupak jednostavne/javne nabavke, već je nabavku sprovelo direktnim izborom predmeta nabavke od ponuđača uz prihvatanje faktura/ugovora.

Fakture su većinom zavedene na arhivi Društva, pojedine ovjerene od strane izvršne direktorice, dok na većini faktura nema potpisa ni jednog od ovlašćenih lica.

Društvo nije uspostavilo sistem dvojnog potpisa u kome nijedna obaveza ne može biti preuzeta ili izvršeno plaćanje bez potpisa rukovodioca subjekta i rukovodioca finansijske službe ili drugog ovlašćenog lica i nije izvršeno razdvajanje odgovornosti kojim se sprječava da jedno lice istovremeno bude odgovorno za odobravanje, ovlašćivanje, odnosno izvršenje, evidentiranje ili kontrolu¹⁸.

Na računu 512300 evidentirani su **troškovi alata i inventara** u ukupnom iznosu od 15.719,94€, od čega se većina nabavki (9.560,18€) odnosi na nabavke materijala od dobavljača OKOV d.o.o. U izvještaju o nabavkama ispod 8.000,00€ evidentirane su nabavke od dobavljača OKOV d.o.o u iznosu od 326,44 € (sa pdv-om), dok preostali iznos od 9.233,74 € (bez pdv-a) nije evidentiran. Takođe, nabavka terminala za evidenciju radnog vremena od dobavljača S Connect d.o.o. u iznosu od 1.948,00 € (bez pdv-a), evidentirana je na kontu 5123 umjesto na kontu 0231 – osnovna sredstva-oprema a račun koji se odnosi na nabavku¹⁹ nije unešen u izvještaju o nabavkama ispod 8.000,00 €.

Na računu 512306 evidentirani su **troškovi HTZ opreme** u ukupnom iznosu od 8.550,40 €, koji se odnose na nabavku radnih odijela od dobavljača Spark d.o.o. U izvještaju o nabavkama ispod 8.000,00 € evidentirana je nabavka od dobavljača Spark d.o.o u iznosu od 8.258,00 €, dok preostali iznos od 292,53 € koji se odnosi na fakture od dobavljača Kips d.o.o. Okov d.o.o. i Niskal d.o.o. nije evidentiran.

Na računu 512403 evidentirani su **troškovi potrošnog materijala** u ukupnom iznosu od 6.620,93 €, koji se odnose na nabavku potrošnog materijala (kablovi, karton, ploče, žica) od dobavljača Trgotehna d.o.o. Kips d.o.o. Okov d.o.o. Niskal d.o.o. Euro-Unit d.o.o. U izvještaju o nabavkama ispod 8.000,00 € nisu evidentirane nabavke od dobavljača: Trgotehna d.o.o. u iznosu od 1.589,92 € (1.923,80 € sa pdv-

¹⁸ Nepravilnost je konstatovana u dijelu izvještaja „upravljanje i unutrašnje kontrole“, gdje je data preporuka u vezi sa tim.

¹⁹ Br. 82 od 07.10.2024.godine

om), Euro-Unit d.o.o. u iznosu od 395,12 € (478,10 € sa pdv-om), Niksal d.o.o. u iznosu od 662,17 €, Kips d.o.o u iznosu od 1.188,26 €.

Račun br.1057/24 od 08.02.2024.god. u iznosu od 2.789,00 € (3.374,69€ sa pdv-om) je storniran 17.07.2024. Uz račun je dostavljena i otpremnica potpisana od strane zaposlenog u Društvu da je primio robu.

Društvo se izjasnilo da su primili robu a da je faktura stornirana jer je upućena na plaćanje Elektroprivredi Crne Gore, o čemu nisu priloženi dokazi.

Fakture su većinom zavedene na arhivi Društva, pojedine ovjerene od strane izvršnog direktora, dok na većini faktura nema potpisa ni jednog od ovlašćenih lica.

Društvo nije uspostavilo sistem dvojnog potpisa u kome nijedna obaveza ne može biti preuzeta ili izvršeno plaćanje bez potpisa rukovodioca subjekta i rukovodioca finansijske službe ili drugog ovlašćenog lica i nije izvršeno je razdvajanje odgovornosti kojim se sprječava da jedno lice istovremeno bude odgovorno za odobravanje, ovlašćivanje, odnosno izvršenje, evidentiranje ili kontrolu.

Na računu 512406 evidentirani su **troškovi materijala za održavanje vozila** u ukupnom iznosu od 9.123,82 € od dobavljača: Osmanagić d.o.o. u iznosu od 3.954,85 €, (evidentiran iznos od 370,00 € u izvještaju o nabavkama ispod 8.000 €), Lemajic Co u iznosu od 3.678,25 € (nije evidentiran u izvještaju o nabavkama ispod 8.000,00 €), Alliance u iznosu od 479,18 € (u izvještaju o nabavkama ispod 8.000,00€ evidentiran je iznos od 223,88€ sa pdv-om).

Na računu 512414 evidentirani su **troškovi uređenja poslovnog prostora** u ukupnom iznosu od 2.544,44 €. Ni jedna od faktura za uređenje prostora nije unešena u izvještaj o nabavkama, dok je samo jedna od faktura potpisana od strane ovlašćenih lica.²⁰

Na računu 513 – Troškovi goriva i energije iskazani su troškovi goriva i energije u ukupnom iznosu od 328.695,85 €, kako je prikazano u narednoj tabeli:

513 – Troškovi goriva i energije		Iznos:
513000	Troškovi električne energije	14.707,55
513300	Troškovi goriva za vozila	313.988,30
Ukupno:		328.695,85

Na računu 513000 evidentirani su prefakturisani **troškovi električne energije** za period od decembra 2023. godine do novembra 2024. god od dobavljača Bast d.o.o./zakupodavca, u ukupnom iznosu od 14.407,55 €.

Na kontu **513300 Troškovi goriva za vozila** evidentiran je trošak u iznosu od 313.988,30 € i odnosi se na nabavku naftnih derivata od dobavljača „Jugopetrol“ AD Podgorica shodno zaključenim ugovorima²¹, i na osnovu sprovedenih otvorenih postupaka javnih nabavki.

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (grupa 52)

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi u 2024. godini ostvareni su u iznosu od 6.821.608,71 €. Struktura računa grupe 52 – Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi, data je u tabeli:

Grupa računa	Račun	Pozicija	Iznos (€):
52		Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	6,821,608.71
	520	Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	6,232,441.37
	521	Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	309,724.89
	522	Troškovi naknada po ugovoru o djelu	171,262.55
	526	Troškovi naknade članovima upravnog i nadzornog odbora	68,990.98
	529	Ostali lični rashodi i naknade	39,188.92

Na računima 520 i 521 evidentirani su ukupni troškovi u iznosu od 6.542.166,26 €.

²⁰ Rn-br.21/2024 od 21.03.2024 Bast d.o.o.

²¹ Ugovor br. 01-00-9350 od 11.07.2023. g. (242.000,00 € sa PDV-om) i br. 01-00-5263 od 08.05.2024. g. (363.000,00 € sa PDV-om).

Kolektivnim ugovorom kod poslodavca je predviđeno da se zarada zaposlenog sastoji od posebnog dijela zarade, zarade za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu u propisanim radnim uslovima, uvećanje zarade po osnovu ostvarenih rezultata rada i uvećanja po drugim osnovima utvrđenih Kolektivnim ugovorom i naknade zarade. Članom 35 je predviđeno da se osnovna zarada zaposlenog uvećava za rad na poslovima sa posebnim uslovima rada sa stepenom pojedinih uticaja (mali, srednji i veliki) koji je srazmjernan vremenu provedenom na radu i kreće se 1,025 – 1,180. Aktom o sistematizaciji radnih mjesta utvrđuju se radna mjesta sa posebnim uslovima rada.

U postupku revizije je utvrđeno:

- Društvo nije usvojilo Pravilnik o načinu obračuna i isplate zarada, kojim bi se bliže definisao način obračuna i isplate zarada, kao i odgovornosti i ovlašćenja pojedinih zaposlenih u tom procesu.
- Koeficijenti složenosti radnog mjesta i koeficijenti uvećanja po osnovu posebnih uslova rada utvrđeni su aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, a 37 radnih mjesta ima koeficijent uvećanja (1,150 ili 1,180) po osnovu posebnih uslova rada. Koeficijenti u obračunskim listama odgovaraju koeficijentima definisanim ugovorima o radu i aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.
- Aneksima ugovora o radu inženjerima koji posjeduju licence za ovlašćenog inženjere za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekata uvećan je koeficijent složenosti radnog mjesta za 1,00, međutim, bez pravnog utemeljenja u pojedinačnom ili opštem aktu poslodavca.
- Nije dostavljena odluka br. 01-00-2861 od 27.06.2022. godine kojom je utvrđena zarada izvršnom direktoru u iznosu od 3,50 prosječne neto zarade ostvarene u Društvu u mjesecu koji prethodi mjesecu za koji se vrši isplata. Ugovorom o radu izvršnog direktora, pored ove zarade utvrđena je i naknada zarade u iznosu od 0,50 prosječne neto zarade zbog posjedovanja određene licence/sertifikata.
- Odlukom Odbora direktora br. 01-00-1180 od 06.02.2024. godine utvrđeni su koeficijenti za ugovorene zarade za zaposlene u menadžmentu u rasponu od 2 do 3 prosječne zarade u Društvu u mjesecu koji prethodi mjesecu za koji se vrši isplata. Aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji sistematizovano je 11 radnih mjesta sa ugovorenom zaradom (Izvršni direktor, Sekretar društva, Savjetnik izvršnog direktora i rukovodioci organizacionih jedinica).
- Obračunska vrijednost koeficijenta u bruto iznosu utvrđena je članom 30 Kolektivnog ugovora i predviđeno je da ne može biti manja od 172,00 €, dok je članom 29 Kolektivnog ugovora predviđeno da posebni dio zarade iznosi 75% obračunske vrijednosti koeficijenta, i iznosila je 129,00 €.

Tokom 2024. godine prilikom obračuna zarade Društvo je primjenjivalo obračunsku vrijednost koeficijenta i posebni dio zarade u navedenim iznosima, mada prije zaključivanja Kolektivnog ugovora (zaključen 30.07.2024. godine, a počeo je da se primjenjuje od 01.08.2024. godine) **nije postojala formalna odluka o visini OVK i posebnog dijela zarade.**

- Društvo je sa zaposlenima i angažovanim licima zaključivalo ugovore o zakupu/korišćenju putničkog vozila, radi korišćenja sopstvenog vozila u službene svrhe uz mjesečnu neto naknadu u iznosu 5,00 – 10,00 €²² na ime troškova amortizacije za svaki dan korišćenja vozila, ali ne više od 100,00 € na mjesečnom nivou.
- Zaposlenima je isplaćena zimnica u skladu sa članom 46 Kolektivnog ugovora kod poslodavca, kojim je predviđeno da Poslodavac isplaćuje zaposlenom zimnicu u visini četiri obračunskih vrijednosti koeficijentata u bruto iznosu (688,00 €), odnosno u ukupnom iznosu od 272.508,00 €.
- Naknadu troškova prevoza na posao i sa posla imali su svi zaposleni u visini od 2,68 € bruto za svaki dan proveden na radu. Troškovi po ovom osnovu u 2024. godini iznosili su 221.591,42 €. Članom 58 Kolektivnog ugovora predviđeno je da naknadu troškova prevoza na posao i sa posla u visini cijene koštanja karte u javnom međugradskom prevozu imaju zaposleni koji se zbog potreba Poslodavca raspoređuju za obavljanje poslova u drugom mjestu rada, a Poslodavac nije organizovao prevoz zaposlenih.

U postupku revizije je utvrđeno:

- Društvo je naknadu troškova prevoza isplaćivao svim zaposlenima, a ne samo zaposlenima koji su raspoređeni za obavljanje poslova u drugom mjestu rada, kako je to predviđeno Kolektivnim ugovorom;

---

²² 1-50 pređenih km naknada je 5 € po danu, 50-70km – 7 € po danu i preko 70km – 10 € po danu.

- Društvo je donijelo Normativ za vrednovanje ostvarenog radnog učinka za moneterske i elektro radove br. 010-00-10719 od 08.10.2024. godine. Na osnovu ostvarenog radnog učinka zaposlenima se uvećavala zarada do 30% shodno članu 31 Kolektivnog ugovora, međutim, obračun uvećanja je vršen pretežno na osnovu predloga rukovodilaca organizacionih jedinica, bez formalne odluke o uvećanju zarade. Subjekt revizije nije dostavio dokaz o više obračunatim stimulacijama za četiri zaposlena²³;
- Izvještaji o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima (Obrazac IOPPD) su uglavnom u roku podnošeni nadležnom poreskom organu;
- Na računu 520 evidentiran je iznos od 472.733,07 € koji se odnosi na troškove za angažovanje lica preko Agencije za privremeno ustupanje zaposlenih “Gi Group Outsourcing” DOO, shodno zaključenom Sporazumu o ustupanju zaposlenih br. 01-00-15455 od 29.12.2023. godine. Predmet sporazuma je privremeno ustupanje 34 zaposlena tokom 2024. godine, a sadrži i podatke o mjestu rada, poslove koji će zaposleni obavljati i druge podatke u skladu sa članom 54 Zakona o radu;
- Društvo je na računima 520 i 521 evidentiralo i rashode u iznosu od 114.756,20 €, a koji se odnose na: bruto naknadu za ugovore o djelu za april i pripadajuće poreze i doprinose za šest mjeseci (20.779,11 €), bruto naknade za ugovore o privremenim i povremenim poslovima za četiri mjeseca i pripadajuće poreze i doprinose za preostalih osam mjeseci (77.221,77 €) i bruto naknadu za rad Odbora direktora za april i doprinose za osam mjeseci (16.755,32 €).

Utvrđene nepravilnosti:

- Društvo je koeficijente složenosti radnih mjesta utvrdilo aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta bez saglasnosti Vlade i prethodno pribavljenom mišljenju Ministarstva, što nije u skladu sa članom 24 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru kojim je predviđeno da se koeficijenti za zarade zaposlenih u privrednom društvu koje je u većinskom vlasništvu države ili u drugom pravnom licu čiji je osnivač država ili vrši javna ovlaštenja, zavisno od nivoa kvalifikacije obrazovanja, složenosti poslova, odgovornosti ili drugih elemenata bitnih za vrednovanje određenog posla, utvrđuju kolektivnim ugovorom ili drugim aktom uz saglasnost Vlade, po prethodno pribavljenom mišljenju Ministarstva. Takođe, zaposlenima je ugovarano uvećanje koeficijenta složenosti radnog mjesta predviđenog Kolektivnim ugovorom zbog posjedovanja određene licence bez utemeljenja u pojedinačnom ili opštem aktu poslodavca i saglasnosti.

Preporuka: Preporučuje se Društvu da koeficijente za zarade zaposlenih utvrđuje u skladu sa Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru kolektivnim ugovorom ili drugim aktom uz saglasnost Vlade, po prethodno pribavljenom mišljenju Ministarstva.

- Društvo je u Iskazima o finansijskoj poziciji za 2022. i 2023. godinu prikazalo gubitak u poslovanju (2.202.455 € i 2.712.640 €), a nije smanjilo ukupan fond zarada²⁴, što nije u skladu sa članom 10 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru kojim je predviđeno da su pravna lica (privredno društvo koje je u većinskom vlasništvu države ili u drugo pravno lice čiji je osnivač država ili vrši javna ovlaštenja), koja su u prethodnoj godini ostvarila gubitak u poslovanju dužna da smanje ukupan fond zarada za 10% u prvoj godini i dodatno 5% u narednoj kalendarskoj godini.

- Preporuka: Preporučuje se Društvu da, u slučaju negativnog poslovanja, primjenjuje član 10 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru smanje ukupan fond zarada za 10% u prvoj godini i dodatno 5% u narednoj kalendarskoj godini.

- Društvo je na računu 520 – Troškovi zarada i naknada zarada i računu 521 - Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca evidentiralo: iznos od 472.733,07 € koji se odnosi na troškove za zarade licima angažovanim preko Agencije za privremeno ustupanje zaposlenih;

²³ V. V, J. Z. za mart, V. V, J. B. za mart

²⁴ Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi u 2022. godini su iznosili 3.300.977 €; u 2023. godini 7.383.226 € i u 2024. godini 6.821.609 €.

iznos od 221.591,42 € koji se odnosi na naknadu troškova prevoza zaposlenih; iznos od 272.508,00 € koji se odnosi na isplatu zimnice zaposlenima; iznos od najmanje 27.668,00 € koji se odnosi na troškove naknade zaposlenima za korišćenje sopstvenog vozila u službene svrhe, što nije u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

Preporuka: Društvo treba da vrši evidenciju poslovnih promjena u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

Na računu 522 – troškovi naknada po ugovoru o djelu iskazuju se ukupni troškovi naknada po ugovoru o djelu, a u korist računa 465 i odgovarajućih računa grupe 48 na kojima se iskazuju obaveze za poreze i doprinose.

Društvo je na ovom računu iskazalo (dio) troškova naknada za angažovanje lica ugovorima o djelu i ugovorima o privremenim i povremenim poslovima u iznosu od 171.262,55 €, dok su ukupni troškovi naknada za ugovore o djelu iznosili 53.156,02 €, a za ugovore o privremenim i povremenim poslovima 215.375,59 €.

U postupku revizije je utvrđeno da je tokom godine ugovorom o djelu angažovano ukupno 13 lica za poslove: obavljanje jednostavnih poslova na ugradnji i održavanju opreme, prenošenje i transport opreme, čišćenje i uređenje prostora; obavljanje svih potrebnih administrativnih poslova za potrebe OD, učestvuje u realizaciji dnevnih aktivnosti, izrada potrebnih izvještaja i zapisnika; održavanje i adaptacija instalisanog aplikativnog softvera; obavljanje radova na montaži i instalaciji opreme pojedinačno ili u grupi, zaduženje s grupnim alatom ili priborom; terenska ili druga koordinacija u realizaciji solar 5000 + u dijelu koji se odnosi na prezentaciju projekta potencijalnim korisnicima.

Pregled broja angažovanih lica po mjesecima prikazan je u narednoj tabeli:

Šifra/mjesec	januar	februar	mart	april	maj	jun	jul	avgust	septembar	oktobar	novembar	decembar	Ukupno:
47	1	1	1	3	0	0	2	1	1	1	1	1	13
48		1	0	0	0	0	0	9	7	4	8	10	39
Ukupno:	1	2	1	3	0	0	2	10	8	5	9	11	52

Napomena: Za tri lica nijesu dostavljeni na uvid ugovori o djelu.

Društvo je po osnovu zaključenih ugovora obračunalo porez i doprinose u skladu sa propisima, i prihode na koje se plaćaju porez na dohodak i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje evidentiralo u IOPPD obrascu pod šifrom 047 koja se odnosi na naknade po osnovu Ugovora o djelu za lica koja su prijavljena na PIO i zdravstveno osiguranje po drugom osnovu i 048 - za lica koja nijesu prijavljena na obavezno socijalno osiguranje po drugom osnovu.

Uvidom u IOPPD obrasce utvrđeno je da je tokom 2024. godine ugovorom o privremenim i povremenim poslovima angažovano ukupno 89 lica, a broj angažovanih lica po mjesecima je prikazan u narednoj tabeli:

Ugovor o privremenim i povremenim poslovima	januar	februar	mart	april	maj	jun	jul	avgust	septembar	oktobar	novembar	decembar
	19	19	15	14	7	9	7	1	44	56	53	59

U postupku revizije je utvrđeno da su ugovorima o privremenim i povremenim poslovima angažovana lica na period između 1 i 5 mjeseci, za obavljanje sljedećih poslova:

- obavljanje radova na montaži i instalaciji opreme, posebno elektro radova, zaduženje sa materijalom za ugradnju i montažu kod magacina;
- obavljanje jednostavnih poslova na ugradnji i održavanju opreme, prenošenje i transport opreme, čišćenje i uređenje prostora itd;
- obavljanje svih potrebnih administrativnih poslova za potrebe OD, učestvuje u realizaciji dnevnih aktivnosti, izrada potrebnih izvještaja i zapisnika;
- obezbjeđenje objekata, zgrada, postrojenja i druge imovine u domenu stražarskog mjesta, sprečavanje neovlašćenim licima pristup objektima i postrojenjima koje obezbjeđuju;

- upravljanje tehničkom dokumentacijom, koordinacija sa drugim org. djelovima društva u vezi procesa rada, evidencija trebovnog i ugrađenog materijala i opreme, obezbjeđivanje logistiku vezano za dopremanje opreme, obrada dokumentacije;
- terenska ili druga koordinacija u realizaciji projekta Solari 5000+ u dijelu koji se odnosi na prezentaciju projekta potencijalnim korisnicima.

Utvrđene nepravilnosti:

Poslovi za koje su angažovana lica ugovorima o djelu predviđeni su aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji kao poslovi radnih mjesta pomoćni radnik i monter. Navedeno nije u skladu sa članom 669 Zakona o obligacionim odnosima kojim je predviđeno da ugovorom o djelu poslenik (preduzimač, izvođač radova) obavezuje se da obavi određeni posao (izrada ili opravka neke stvari ili izvršenje nekog fizičkog ili intelektualnog rada i sl.), a naručilac se obavezuje da mu za to plati naknadu.

Preporuka: Preporučuje se Društvu da ugovore o djelu zaključuje za obavljanje poslova koji imaju za predmet samostalnu izradu ili opravku određene stvari u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima, odnosno za vršenje poslova koji nijesu predviđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Poslovi za koje su angažovana lica ugovorima o privremenim i povremenim poslovima predviđeni su aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji kao poslovi radnih mjesta: električar, pomoćni radnik, monter, zaštitar, logističar operater monterskog tima, koordinator službe za logistiku itd. Navedeno nije u skladu sa članom 200 Zakona o radu kojim je predviđeno da poslodavac može, za obavljanje određenih poslova koji nijesu predviđeni aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i koji ne zahtijevaju posebno znanje i stručnost, a po svojoj prirodi su takvi da ne traju duže od 120 radnih dana u kalendarskoj godini (privremeni i povremeni poslovi), sa određenim licem koje se nalazi na evidenciji nezaposlenih lica Zavoda za zapošljavanje, da zaključi ugovor o obavljanju privremenih i povremenih poslova.

Preporuka: Preporučuje se Društvu da ugovore o privremenim i povremenim poslovima zaključuje u skladu sa članom 200 Zakona o radu, odnosno za poslove koji nijesu predviđeni aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Na računu 526 – troškovi naknade članovima upravnog i nadzornog odbora iskazuju se ukupni troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora, a u korist računa 464 i odgovarajućih računa grupe 48 na kojima se iskazuju obaveze za poreze i doprinose. Društvo je na ovom računu iskazalo troškove u iznosu od 68.990,98 €.

Odbor direktora Elektroprivrede Crne Gore, u svojstvu skupštine akcionara, donio je Odluke o imenovanju (sedam) članova Odbora direktora DOO “EPCG – Solar gradnja” Nikšić. Odlukom br. 10-00-5887 od 07. 11. 2022. godine odobrene su naknade predsjedniku Odbora direktora u iznosu od 1.359,69 € bruto i članovima Odbora direktora u iznosu 974,47 € bruto.

Utvrđene nepravilnosti:

Društvo je na računima 520 i 521 evidentiralo rashode u iznosu od 114.756,20 €, a koji se odnose na: bruto naknadu za ugovore o djelu za april i pripadajuće poreze i doprinose za šest mjeseci (20.779,11 €), bruto naknade za ugovore o privremenim i povremenim poslovima za četiri mjeseca i pripadajuće poreze i doprinose za preostalih osam mjeseci (77.221,77 €) i bruto naknadu za rad Odbora direktora za april i doprinose za osam mjeseci (16.755,32 €), kao što je prikazano u sljedećoj tabeli:

Osnov	Rekapitulacije	Računi glavne knjige			
		520/521	522	526	Ukupno:
Ugovori o djelu	53,156.02	20,779.11	32,376.91	0.00	53,156.02
Ugovori o privremenim i povremenim poslovima	215,375.59	77,221.77	138,153.82	0.00	215,375.59
Odbor direktora	86,478.12	16,755.32	731.82	68,990.98	86,478.12
Ukupno:	355,009.73	114,756.20	171,262.55	68,990.98	355,009.73

Takođe, Društvo je preostali trošak naknada po ugovorima o privremenim i povremenim poslovima (138.153,82 €) i dio troška naknada za Odbor direktora (731,82 €) evidentiralo na računu 522 - Troškovi naknada po ugovoru o djelu, što nije u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

U postupku revizije je utvrđeno da su ukupne naknade za rad Odbora direktora u 2024. godini iznosile 86.478,12 €, naknade su obračunate u skladu sa odlukom, a prihod od naknada evidentiran u IOPPD obrascu pod šifrom 033 i 034. Međutim, na računu 526 – Troškovi naknada upravnog i nadzornog odbora su iskazani u iznosu od 68.990,98 € i odnose se na bruto naknade za tri mjeseca i neto naknade za osam mjeseci, dok je ostali trošak po ovom osnovu (17.487,14 €) evidentiran na računima 520, 521 i 522.

Preporuka: Društvo treba da vrši evidenciju poslovnih promjena u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

Na računu 529 – ostali lični rashodi i naknade iskazani su ukupni troškovi u iznosu od 39.188,92 €, kao što je prikazano u narednoj tabeli:

529 – Ostali lični rashodi i naknade		Iznos:
5290	Pomoći zaposlenima i ostale naknade	8,585.90
5291	Troškovi za službena putovanja, prevoz i dr.	27,378.39
5299	Troškovi edukacije zaposlenih	3,224.63
Ukupno:		39,188.92

Pomoći zaposlenima i ostale naknade u iznosu od 8.585,90 € odnose se na pomoći zaposlenima u slučaju smrti člana uže porodice i radi liječenja (na osnovu pojedinačnih odluka Izvršnog direktora i u skladu sa Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o davanju donacija, sponzorstava i pomoći) i dodjeli individualnih nagrada zaposlenima po osnovu ostvarenog radnog učinka (na osnovu odluke Izvršnog direktora, a u skladu sa članom 33 Kolektivnog ugovora).

Troškovi za službena putovanja, prevoz itd. u iznosu od 27.378,39 € odnose se na troškove dnevnica za službena putovanja (14.226,02 €), troškove smještaja na službenom putu (7.456,59 €) i troškove ostalih naknada (naknade za Dan žena i dr. naknade - 5.695,78 €).

Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na službena putovanja utvrđeno je sljedeće: Društvo nema usvojenu internu proceduru o načinu odobravanja službenih putovanja, obračunu troškova i isplati sredstava, kojom bi bliže predvidjelo način i uslove za realizaciju službenih putovanja, obračuna i kontrole troškova, obaveze i postupanje zaposlenih u vezi sa realizacijom službenih putovanja.

Službeni put se odobrava odlukom izvršnog direktora, kojom se određuju lica koja se upućuju na službeni put, iznos dnevnica, troškovi smještaja i drugi troškovi koji padaju na teret Društva. Na osnovu odluke izdaje se nalog za službeno putovanje, međutim za dva službena puta (Bijelo Polje i Berane na koja je upućeno 80 zaposlenih) nijesu izdavani nalozi za službeno putovanje. Po povratku sa službenog puta, zaposleni ne podnosi izvještaj sa službenog puta i obračun troškova (već samo prilaže odgovarajuće dokaze o visini troškova). Kontrola obračuna i odobravanje isplate od strane ovlašćenih lica se ne vrši.

Troškove edukacije zaposlenih u iznosu od 3.224,63 € odnosi se na osposobljavanje zaposlenih za bezbjedan rad (Institut Sigurnost), edukaciju za ovlašćenog računovođu (Institut računovođa i revizora CG) i kotizacije za učešće na semire i druge obuke.

Utvrđene nepravilnosti:

Putni nalozi se ne izdaju u svim slučajevima i ne pravdaju u skladu sa Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, odnosno, po povratku sa službenog puta u zemlji ili inostranstvu, zaposleni ne podnose izvještaj sa službenog puta i obračun, niti se vrši kontrola obračuna i odobravanje isplate od strane ovlašćenih lica. Navedeno nije u skladu sa Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru kojom je predviđeno da prije polaska na službeno putovanje, rukovodilac ili lice koje on ovlasti izdaje zaposlenom nalog za službeno putovanje u zemlji ili inostranstvo, a da je zaposleni dužan da u roku od tri/sedam dana od dana povratka sa službenog putovanja, rukovodiocu

ili licu koje on ovlasti podnese nalog za službeno putovanje sa obračunom putnih troškova i izvještaj o službenom putovanju.

Preporuka: Preporučuje se Društvu da se prilikom odobravanja službenog putovanja i pravdanja putnih naloga u potpunosti pridržava odredbi Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.

Troškovi proizvodnih usluga (Grupa 53)

Na računima grupe **53 - Troškovi proizvodnih usluga** iskazuju se proizvodne usluge na izradi učinaka, transportne usluge, usluge održavanja, zakupnine, troškovi sajмова, reklame i propagande, troškovi istraživanja i ostale proizvodne usluge. Troškovi proizvodnih usluga u 2024. godini realizovani su u iznosu od 203.099,15 €, kako je i prikazano u sljedećoj tabeli:

Grupa računa	Račun	Naziv-grupa/račun	Iznos
53		Troškovi proizvodnih usluga	203.099,15 €
	531	Troškovi transportnih usluga	34.082,73 €
	532	Troškovi usluga održavanja	6.187,11 €
	533	Troškovi zakupnina	158.711,19 €
	534	Troškovi sajмова	1.898,31 €
	535	Troškovi reklame i propagande	565,04 €
	539	Troškovi ostalih usluga	1.654,77 €

531 - Troškovi transportnih usluga ostvareni su u iznosu od 34.082,73 € i isti uključuju troškove usluga transporta u zemlji koji se prevashodno odnose na troškove iznajmljivanja teretnog vozila u iznosu od 15.979,67 € shodno ugovorima sa dobavljačem Xenex DOO²⁵, usluga mobilne telefonije u iznosu od 11.273,17 € od dobavljača One i 1.551,59 € od dobavljača M-tel, usluga hostinga i održavanja web-sajta u iznosu od 1.500,00 € shodno ugovoru sa Logate DOO²⁶, rent-a-car usluga, usluga kablovske televizije i usluga pošte. Troškovi transportnih usluga prikazani su u sljedećoj tabeli:

531	Troškovi transportnih usluga	34.082,73 €
531000	Troškovi usluga transporta u zemlji	16.359,67 €
531003	Troškovi rent-a-car usluga	774,40 €
531200	Troškovi PTT usluga	1.888,12 €
531201	Troškovi interneta i IT linkova	2.116,32 €
531203	Troškovi PTT usluga - mobilni telefoni	11.273,17 €
531205	Troškovi usluga pošte - DHL	1.671,05 €

532 - Troškovi usluga održavanja ostvareni su u iznosu od 6.187,11 € i isti se odnose na troškove održavanja vozila u iznosu od 4.689,11 €, troškove usluga održavanja osnovnih sredstava u iznosu od 250,00 €, troškove održavanja softvera u iznosu od 200,00 € i troškove GPS-praćenja vozila u iznosu od 1.048,00 €. Fature prate nalozi za nabavku.

533 - Troškovi zakupa

Društvo je na računu 533 iskazalo troškove zakupa u ukupnom iznosu od 158.711,19 €, sa strukturom prema sljedećem analitičkom prikazu:

²⁵ Ugovori 01-002598 od 06.03.2024 (nije dostavljen na uvid) i 01-00-8193 od 09.08.2024.

²⁶ Ugovor 01-0010655 od 03.10.2024

533 – Troškovi ostalih zakupnina (pravna lica)		Iznos:
533101	TROŠKOVI ZAKUPA VOZILA OD PRAVNIH LICA	10.406,00
533201	TROŠKOVI ZAKUPA OPREME	23.360,00
533400	TROŠKOVI ZAKUPA POSL.PROSTORA FIZ.LICA	14.414,85
533402	TROŠKOVI ZAKUPA POSL.PROSTORA PR.LICA	83.910,34
533901	TROŠKOVI IZNAJMLJIVANJA RADNE SNAGE	0
533902	TROŠKOVI ZAKUPA PARKING MJESTA	26.620,00
Ukupno:		158.711,19

U vezi sa naznačenim troškovima detaljnije je dat opis u dijelu koji se odnosi na primjenu MSFI 16²⁷

534 - Troškovi sajмова ostvareni su u iznosu od 1.898,31 € i isti se odnose na troškove kotizacije za učešće na seminarima u zemlji i inostranstvu.

535 - Troškovi reklame i propagande ostvareni su u iznosu od 565,04 € i isti se odnose na troškove izrade reklamnog materijala.

539 - Troškovi ostalih usluga ostvareni su u iznosu od 1.654,77 € i isti se prevashodno odnose na troškove u iznosu od 1.515,00 € nastale po osnovu rješenja javnog izvršitelja²⁸, međutim bez dodatne dokumentacije nije moguće utvrditi po kom osnovu je Društvo preuzelo obaveze po istom.

Utvrđene nepravilnosti u postupku revizije:

- Društvo nije uspostavilo sistem dvojnog potpisa u kome nijedna obaveza ne može biti preuzeta ili izvršeno plaćanje bez potpisa rukovodioca subjekta i rukovodioca finansijske službe ili drugog ovlašćenog lica. Fature su ili nepotpisane ili ih je potpisivalo samo jedno lice. Značajan broj faktura nije zaveden na arhivi Društva i nije unesen u izvještaj o nabavkama ispod 8.000,00 €.
- Pravilnik o **korišćenju i održavanju službenih vozila**²⁹ je donesen od strane izvršnog direktora što nije u skladu sa članom 12 Statuta Društva³⁰ kojim je propisano da Odbor direktora donosi druga opšta akta Društva koja nijesu u nadležnosti Odbora direktora Osnivača.

Troškovi amortizacije i rezervisanja (Grupa 54)

540 – Troškovi amortizacije

Društvo je iskazalo troškove amortizacije u ukupnom iznosu od 27.474,70 €, kako slijedi:

540 – Troškovi amortizacije		Iznos:
540000	TROŠ. AMORTIZ.NEMATERJ.ULAGANJA OBRAČUN.	3.562,22
540400	TROŠ.AMORT.NEKRET,POSTR.I OPREME OBRAČ.-PROPORC	23.912,48
Ukupno:		27.474,70

Troškovi se odnose na obračunatu godišnju amortizaciju nematerijalnih ulaganja i opreme. Amortizaciona stopa za nematerijalna ulaganja iznosi 33,33%, dok je za amortizovanje opreme Društvo primjenjivalo sljedeće stope:

- 100% za određene djelove kancelarijskog namještaja (kompjuterske stolove, kancelarijske fotelje i mobilni ladikari) lice zaduženo za vođenje evidencije opreme navodi da mu nije poznat razlog određivanja amortizacionih stopa i da su stope određene u Agenciji koja je prethodno bila angažovana za pružanje knjigovodstvenih usluga (do aprila 2024. godine, kada knjigovodstvo prelazi u nadležnosti Društva)
- 30% za kompjutersku opremu, dron sa kamerom;
- 25% za mobilne telefone i TV uređaj;

²⁷ Detaljno opisano u dijelu Izvještaja „Imovina na korišćenje iz ugovornog odnosa“

²⁸ Rješenje br. I-1247/23 - EPCG Solar gradnja se navodi kao dužnik izvršnog dužnika

²⁹ 01-00-14716 od 06.12.2023. godine

³⁰ 10-00-46110 od 09.10.2023. godine

- 20%, kancelarijski namještaj, klima uređaji, oprema za izvođenje građevinskih radova, baštenski motorni trimeri, lap top uređaji, mobilni telefoni, računari, projektori, protiv požarni aparati, štampači i dr.
- 15% -kancelarijski namještaj, ventilatori, laserski štampači.

Društvo nije računovodstvenim politikama ili posebnim aktom odredilo grupe opreme i u skladu sa tim amortizacione stope za pojedine grupe³¹. Društvo nije iskazalo troškove rezervisanja³².

Nematerijalni troškovi (Grupa 55)

Na računima grupe **55 - Nematerijalni troškovi** iskazuju se troškovi neproizvodnih usluga, reprezentacije, premija osiguranja, troškovi platnog prometa, članarina, poreza, doprinosa i ostali nematerijalni troškovi. Preduzeće je na računima grupe 55 - nematerijalni troškovi iskazalo iznos od 224.922,06 € prema sljedećoj strukturi:

55 Nematerijalni troškovi		224.922,06 €
550	Troškovi neproizvodnih usluga	58.762,52 €
551	Troškovi reprezentacije	23.020,96 €
552	Troškovi osiguranja	36.398,14 €
553	Troškovi platnog prometa	14.394,76 €
554	Troškovi članarina	40.963,18 €
556	Troškovi doprinosa	42.995,69 €
559	Ostali nematerijalni troškovi	8.386,81 €

Na računu 550 evidentirani su **troškovi neproizvodnih usluga** u iznosu od 58.762,52 € i isti uključuju troškove advokatskih i pravnih usluga (shodno ugovorima o pružanju advokatskih usluga, usluga konsaltinga i zastupanja³³), računovodstvenih usluga (shodno Ugovoru o pružanju računovodstveno-knjigovodstvenih usluga³⁴), usluga revizije (shodno Ugovoru o vršenju revizije³⁵), usluga obezbjeđenja (shodno Ugovor o pružanju usluga fizičke zaštite imovine i lica³⁶), izvršenja poslova iz oblasti zaštite i zdravlja na radu (shodno Ugovoru sa Zopt DOO³⁷), putarine, obaveznih zdravstvenih pregleda, komunalnih usluga, čišćenja prostorija, notara, usluga štampe i pretplate na stručne publikacije.

Na računu **550 (550907)** evidentirani su i troškovi kupovine licence, implementacije, održavanja i nadogradnje računarskog sistema (shodno Ugovoru o godišnjem održavanju i nadogradnji računarskog sistema Pantheon³⁸) u utvrđenom iznosu od 5.571,39 €. Ugovor o licenci nije dostavljen na uvid usled čega nije bilo moguće utvrditi prirodu troška, odnosno da li je riječ o trošku ili sredstvu.

Troškovi drugih neproizvodnih usluga prikazani su u sljedećoj tabeli:

550	Troškovi neproizvodnih usluga	58.762,52 €
550100	Troškovi advokatskih usluga	1.000,00 €
550300	Troškovi usluga računovodstva	3.270,30 €
550301	Troškovi usluga revizije	4.850,00 €
550422	Troškovi pravnih usluga	6.878,00 €
550501	Troškovi čišćenja prostorije	690,00 €
550510	Troškovi notara	161,56 €
550900	Troškovi usluga štampe	110,00 €

³¹ Preporuka u vezi sa utvrđenom nepravilnošću je data u u dijelu Izvještaja „Oprema“ - rn. 023).

³² Nepravilnosti iskazane u dijelu Izvještaja koji se odnosi na Pasivu – „Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze“

³³ Ugovor 01-006895/1 od 26.06.2024 sa advokatom Nikolom Ivanovićem i Ugovor 01-0011533 od 28.10.2024. sa advokatom D.Ć.

³⁴ Ugovor 01-007239 od 01.06.2023. sa Finance Plus DOO

³⁵ Ugovor 10-00-9703 od 08.03.2024 i 10-00-11793 od 18.03.2024 sa Elektroprivredom

³⁶ Ugovor br.2421 od 28.02.2024 I Anex I br. 2642 od 08.03.2024 sa Vector system security – nije dostavljen na uvid

³⁷ Ugovor 201-02/24 od 01.11.2024 sa Zopt DOO) – nije dostavljen na uvid

³⁸ Ugovor 01-0014728 od 06.12.2023. sa Datalab MN DOO

550901	Troškovi komunalnih usluga	1.146,16 €
550903	Troškovi pretplate na stručne publikacije	343,46 €
550907	Troškovi drugih neproizvodnih usluga - datalab	5.571,39 €
550911	Troškovi usluga obezbjeđenja	11.840,00 €
550912	Troškovi izrade izvještaja o procjeni i akata o zaštiti na radu	490,00 €
550932	Troškovi putarine	12.157,65 €
550994	Troškovi obaveznih zdravstvenih pregleda	10.254,00 €

Na računu 551 evidentirani su **troškovi reprezentacije** u zemlji i inostranstvu u ukupnom iznosu od 23.020,96 €, od čega u zemlji 21.130,13 € a u inostranstvu 1.890,83 € i isti se odnose većim djelom na troškove nabavke robe za potrebe kafe kuhinje³⁹.

Proizvodno finansijskim planom za 2024. godinu, za troškove reprezentacije je predviđen iznos od 12.659,00 €, dok je na računu troškova reprezentacije evidentiran iznos od 23.020,96 €, što predstavlja više ostvaren trošak reprezentacije od planiranog za 10.361,96 €. Prikazani troškovi reprezentacije u iznosu 23.020,96 € iznose 0,3% od ukupnog prihoda Društva. Društvo ne posjeduje Pravilnik o korišćenju sredstava reprezentacije kojom se uređuje način i uslovi korišćenja sredstava za reprezentaciju. Fature su zavedene na arhivi Društva, pojedine račune prati zahtjev za nabavku robe. Na fakturama se ne primjenjuje sistem dvojnog potpisa odnosno veći broj faktura-otpremnicama nisu potpisane od strane ovlašćenih lica. Za potrebe reprezentacije nije sproveden postupak javne nabavke i veći dio broj faktura nije unešen u izvještaju o jednostavnim nabavkama ispod 8.000,00 €, odnosno unešeno je svega 1.697,15 € ili 7,37%.⁴⁰ U drugoj polovini godine reprezentacija u ugostiteljskim objektima nije korištena, osim za catering za zaposlene povodom obilježavanja 3 godine poslovanja Društva.

Utvrđene nepravilnosti u postupku revizije:

- Društvo nije uspostavilo sistem dvojnog potpisa u kome nijedna obaveza ne može biti preuzeta ili izvršeno plaćanje bez potpisa rukovodioca subjekta i rukovodioca finansijske službe ili drugog ovlašćenog lica.
- Društvo ne posjeduje Pravilnik o korišćenju sredstava reprezentacije kojom se uređuje način i uslovi korišćenja sredstava za reprezentaciju.

Preporuka: Preporučuje se Društvu da donese Uputstvo/proceduru kojim će urediti način i uslove korišćenja sredstava reprezentacije.

Na računu 552 evidentirani su **troškovi premija osiguranja** u iznosu od 36.398,14 € i isti se odnose na troškove osiguranja zaposlenih u toku rada⁴¹(30.372,79 €), i troškove osiguranja odgovornosti prema trećim licima⁴²(6.025,35 €). Za potrebe nabavke usluga osiguranja je sproveden postupak jednostavne nabavke i sklopljen ugovor sa Lovćen osiguranjem AD Podgorica br.01-004871 od 23.04.2024. godine.

Na računu 553 evidentirani su **troškovi platnog prometa** u iznosu od 14.394,76 €, od čega se 14.214,76 € odnosi na troškove platnog prometa u zemlji preko CKB banke po osnovu ugovora br.1202/21 od 28.10.2021.god. dok se iznos od 180,00 € odnosi na troškove platnog prometa u inostranstvu.

Na računu 554 evidentirani su **troškovi članarina** u iznosu od 40.963,18 € i isti se odnose na troškove po osnovu članarina poslovnim udruženjima - 4.588,25 € i troškove doprinosa za privrednu komoru- 36.374,93 €. Iznos od 21.121,89 € se odnosi na dug po osnovu troška doprinosa Privrednoj komori iz 2022/2023 godine. Trošak je trebalo knjižiti na 591-rashodi iz prethodnog perioda.

³⁹ Domaća trgovina doo račun br.2024-2741-457 od 26.01.2024.god.

⁴⁰ Manipe doo rn.br.rest/peka/0077/20024 od 19.09.2024.god

⁴¹ Polisa osiguranja/račun br.OKOL008730

⁴² Polisa osiguranja/račun br.ODG005739

Na računu 556 evidentirani su **troškovi doprinosa za invalidna lica** u iznosu od 42.995,69 €. Poslodavac koji ima više od 50 zaposlenih-dužan je da zaposli najmanje 5% lica sa invaliditetom u odnosu na ukupan broj zaposlenih. Poslodavac koji nije zaposlio lice sa invaliditetom, dužan je da, za svako lice koje nije zaposlio, prilikom mjesečne isplate zarada i naknada zarada zaposlenih, uplati poseban doprinos za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom. Stopa posebnog doprinosa iznosi 20% od prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori ostvarene u godini koja prethodi plaćanju doprinosa. Društvo je na računu 556900 evidentiralo iznos od 42.995,69 € koji se odnosi na troškove doprinosa za invalidna lica što nije u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i isti je trebalo evidentirati na računu 521 –troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca.

Preporuka: Društvo treba da vrši evidenciju poslovnih promjena u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

Na računu 559 evidentirani su **ostali nematerijalni troškovi** u iznosu od 8.386,81 € i isti se odnose na troškove pomoći i donacija u iznosu od 3.999,00 €⁴³, troškove donacija fizičkim licima u iznosu od 2.000,00 €⁴⁴, troškove proizvođača za usluge u iznosu od 1.500,00 €, troškove registracije vozila u iznosu od 845,81 € i troškove administrativnih taksi u iznosu od 42,00€. Pojedine fakture koje se odnose na troškove registracije prate nalozi za nabavku.

Utvrđene nepravilnosti u postupku revizije:

- Društvo nije uspostavilo sistem dvojnog potpisa u kome nijedna obaveza ne može biti preuzeta ili izvršeno plaćanje bez potpisa rukovodioca subjekta i rukovodioca finansijske službe ili drugog ovlašćenog lica. Fakture su ili nepotpisane ili ih je potpisivalo samo jedno lice. Takođe, značajan broj faktura nije zaveden, dok su pojedine zavedene sa značajnim zakašnjenjem.
- Pravilnik o **davanju donacija, sponzorstava i pomoći**⁴⁵ je donesen od strane izvršnog direktora što nije u skladu sa članom 12 Statuta Društva kojim je propisano da Odbor direktora donosi druga opšta akta Društva koja nijesu u nadležnosti Odbora direktora Osnivača.

Finansijski rashodi (Grupa 56)

Na računima grupe 56 - **Finansijski rashodi** iskazuju se rashodi kamata i drugi rashodi koji nastaju u vezi sa finansiranjem iz tuđih izvora. Društvo je na računu 562901 iskazalo ukupne finansijske rashode u iznosu od 4.918,94 € i odnose se na zateznu kamatu za neblagovremeno plaćanje poreza i doprinosa kao i PDV-a .

Ostali rashodi (Grupa 57)

Na računima grupe 57 - **Ostali rashodi** iskazuju se gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu rashodovanja i prodaje bioloških sredstava, gubici po osnovu prodaje HOV i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja i ostali nepomenuti rashodi. Ostali rashodi u 2024. godini realizovani su u iznosu od 24.498,24 €, kako je i prikazano u sljedećoj tabeli:

570 - Gubici po osnovu rashodovanja		Iznos:
570400	GUBITAK OD RASHODOVANJA POSTROJENJA I OP	3.692,37
Ukupno:		3.692,37
579 - Ostali nepomenuti rashodi		Iznos:
579100	TROŠKOVI PRINUDNE NAPLATE	5.087,87
579300	NAKNADNE ŠTETA DRUGIM LICIMA	1.730,00
579906	TROŠKOVI POSREDNIČKE PROVIZIJE	13.988,00
Ukupno:		20.805,87

⁴³ Odluke br. 01-00-10396 od 30.09.2024; 01-00-5436 od 14.05.2024; 01-00-3925 od 03.04.2024

⁴⁴ Odluke br. 01-00-5014 od 26.04.2024 i 01-00-3014 od 19.03.2024

⁴⁵ Pravilnik br. 01-00-10468 od 10.08.2023. godine

570 - Gubitak po osnovu rashodovanja postrojenja i opreme

U okviru računa 570 na kojem se prema Kontnom okviru, evidentiraju gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme, evidentiran je rashod na sljedećem podračunu u datom iznosu:

Članovi popisne komisije su sačinili Zapisnik o manjku i oštećenom kancelarijskom inventaru (broj: 01-00-14311 od 27.12.2024. godine, kojim se konstatuje: „Prilikom popisa kancelarijskog inventara DOO „EPCG - Solar gradnja“, Nikšić, zaključno sa 27.12.2024. godine utvrđen je manjak kancelarijskog inventara, kao i dio kancelarijskog inventara koji je slomljen i više nije za dalju upotrebu...“ Uz Zapisnik je dostavljena tabela sa prikazom manjka inventara i oštećenog inventara. Popisna komisija predlaže otpis inventara prema specifikaciji iz priložene tabele. U skladu sa tim u knjigovodstvu je sačinjen Registar likvidiranih osnovnih sredstava sa ukupnom vrijednošću od 3.692,02 €. Prezentirana je „Odluka o otpisu oštećenog i polomljenog kancelarijskog materijala i opreme“ broj: 01-00-14311/1 od 27.12.2024. godine, potpisana od strane finansijske direktorice.

Utvrđene nepravilnosti: U Društvu nijesu uspostavljena pravila (procedure) u slučaju otkrivanja manjka/viška. Nakon što je Popisna komisija konstatovala manjak inventara i opreme, utvrđen prilikom vršenja popisa sa 31.12.2024. godine, nijesu preduzete mjere za utvrđivanje odgovornosti zbog nastalog manjka.

Preporuka: Preporučuje se Društvu da donese procedure koje se odnose na odgovornost lica prilikom upravljanja imovinom, kao i postupanje u slučaju utvrđivanja nedostataka prilikom upravljanja imovinom. Takođe, Društvo treba da utvrdi razloge i eventualne odgovornosti za nastanak manjka konstatovanog od strane popisne komisije u Zapisniku o manjku i oštećenom kancelarijskom inventaru broj: 01-00-14311 od 27.12.2024. godine.

Na računu **579 - Ostali nepomenuti rashodi** iskazuju se ostali rashodi za koje nije propisan poseban račun u okviru računa grupe 57.

579100 – Troškovi prinudne naplate u iznosu od 5.087,87 € odnose se na troškove prinudne naplate po osnovu rješenja javnih izvršitelja⁴⁶. Trošak u iznosu od 3.123,45 € nastao je po osnovu rješenja IV-8004/2018 koje ne navodi Društvo kao izvršnog dužnika i bez dodatne dokumentacije nije moguće utvrditi po kom osnovu je Društvo preuzelo obaveze po istom.

579300 – Naknade šteta drugim licima u iznosu od 1.730,00 € odnose se na troškove nastale po osnovu sporazuma o vansudskom poravnanju.⁴⁷

579906 –Troškovi posredničke provizije

Troškovi posredničke provizije odnose se na troškove Agencijske provizije za ustupanje zaposlenih u ukupnom iznosu od 13.988,00 € (bez PDV-a). Sporazumom o ustupanju zaposlenih, koji je zaključen sa “Gi Group Outsourcing” DOO predviđeno je da nadoknada Agencije iznosi 42,35 € (35,00 € bez PDV-a) po jednom zaposlenom koji je ustupljen.

Društvo nije za nabavku usluga Agencije za privremeno ustupanje zaposlenih sprovelo jednostavnu nabavku u skladu sa Pravilnikom o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki.

Preporuka: Preporučuje se Društvu da za nabavku usluga Agencije za privremeno ustupanje zaposlenih sprovede postupak nabavke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i Pravilnikom o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki.

Društvo je troškove posredničke provizije za ustupanje zaposlenih u iznosu od 13.988,00 € evidentiralo na računu 579 - Ostali nepomenuti rashodi, što nije u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini

⁴⁶ Rješenja IV-577/2024, I-1253/2024, I-2546/2024, IV-237/2024 i IV-8004/2018

⁴⁷ Sporazumi o vansudskom poravnanju br. 5736, 9729, 8526, 12847 i 13922

računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica i iste je trebalo evidentirati na računu 539 - Troškovi ostalih usluga.

Rashodi iz prethodnih izvještajnih perioda (59)

Na računu 591 evidentiraju se rashodi (efekti) promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz prethodnih izvještajnih perioda. Društvo je iskazalo Rashode iz ranijeg izvještajnog perioda na podračunu 591001 u iznosu od 15.409,23 €. Naznačeni troškovi su nastali usljed neevidentiranja računa iz prethodnog perioda, pogrešnog evidentiranja početnog stanja i sl. Po navodima odgovornih lica radi se o propustu knjigovodstvene Agencije, koja je vodila knjigovodstvo do aprila 2024. godine. Računi kojima se pravdaju troškovi koji se nalaze u regulatorima, u određenom broju slučajeva, nijesu potpisani što bi potvrdilo adekvatno sprovođenje kontrole knjiženja troškova.

Javne nabavke

Planom javnih nabavki za 2024 godinu, usvojenom od strane Odbora direktora br. 01/00-661 od 29.01.2024. godine planirane su nabavke roba i usluga ukupne procijenjene vrijednosti 552.000,00 € i ukupne vrijednosti PDV-a u iznosu od 115.920,00 €, koje bi se realizovale putem 4 postupka. Plan javnih nabavki je prikazan u sljedećoj tabeli:

Plan javnih nabavki	amandman br. i datum	Datum donošenja	Ukupna vrijednost plana	Ukupna vrijednost PDV-a	Br. Postupaka
Plan	01-00-661	29.1.2024.	552,000.00	115,920.00	4

Izvor podataka: Plan javnih nabavki i izmjene - ESJN

Pregled plana po vrsti postupka:

Vrsta postupka	Vrsta predmeta	Procijenjena vrijednost	PDV	Ukupna vrijednost	br. postupaka
OTVORENI POSTUPAK	Robe	420,000.00	88,200.00	508,200.00	2
	Usluge	132,000.00	27,720.00	159,720.00	2
	Radovi	0.00	0.00	0.00	0
Ukupno:		552,000.00	115,920.00	667,920.00	4

Izvor podataka: Plan javnih nabavki objavljen na ESJN

Realizacija nabavki (531.023,55 €) je u odnosu na plan (667.920,00€) iznosila 79,5% za 2024. godinu. Iz Izvještaja koji su dostavljeni Ministarstvu, Društvo je sprovelo sljedeće postupke javnih nabavki:

Izvještaj	Vrsta postupka/nabavke	Broj postupaka	Procijenjena vrijednost	Ugovorena vrijednost sa pdv-om
Izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke	Otvoreni postupak	2	332,000.00	401,695.80
Izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke	Jednostavne nabavke preko 8.000,00€	1	24,950.00	24,950.00
	Jednostavne nabavke do 8.000,00€	73		104,377.75
Ukupno:		76	356,950.00	531,023.55

- 2 otvorena postupka ukupne ugovorene vrijednosti nabavki u iznosu od 401.695,80€,
- 1 jednostavnu nabavku preko 8.000 € ukupne ugovorene vrijednosti u iznosu od 24.950,00€,
- 73 jednostavne nabavke do 8.000 € ukupne vrijednosti nabavki u iznosu od 104.377,75 €.

Službenik za javne nabavke ima položen stručni ispit za rad na poslovima javnih nabavki br.01-5735 od 27.07.2015. godine. Društvo posjeduje Proceduru o nabavci roba i usluga od 25.01.2025. godine, potpisanu od strane komercijalne direktorice, a koja nije usvojena od strane Odbora direktora, što nije u skladu sa članom 12 Statuta Društva kojim je propisano da Odbor direktora donosi druga opšta akta Društva koja nijesu u nadležnosti Odbora direktora Osnivača.

Fakture se po zavođenju prosljeđuju podnosiocima zahtjeva za nabavkom, na potvrđivanje isporuke robe odnosno usluge, na osnovu koje je podnijeta faktura. Podnosilac zahtjeva potpisuje otpremnicu o prijemu robe/usluge. Ovo lice je dužno da u roku od dva dana potpiše fakturu, na koji način potvrđuje da je roba isporučena, odnosno usluga izvršena, nakon čega se faktura **ne dostavlja** Službi za javne nabavke, već prosleđuje Službi za računovodstvo na knjiženje i nakon toga se dostavljaju direktoru na odobrenje za plaćanje. Nakon odobrenja faktura se šalje na plaćanje.

Shodno Izvještaju o jednostavnim nabavkama ispod 8.000,00€ na dan 31.12.2024.godine, Društvo je realizovalo 73 direktne nabavke vrijednosti 104.377,75 € sa PDV-om. Upoređujući podatke iz analitičke evidencije dobavljača sa podacima iskazanim u Izvještaju o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke, utvrđeno je da Društvo u Izvještaju koji se odnosi na direktne nabavke do 8.000,00€ nije iskazalo nabavke u iznosu od oko 70.000,00 €, što nije u skladu sa članom 182 Zakona o javnim nabavkama.

Naručilac je dužan da u skladu sa čl. 182 Zakona o javnim nabavkama dostavi Ministarstvu izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama, kao i izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke, i to:

- 1) polugodišnji izvještaj za period od 1. januara do 30. juna tekuće godine do 31. jula tekuće godine;
- 2) godišnji izvještaj za prethodnu godinu do 28. februara tekuće godine.

Preporuka: Društvo treba da u Izvještaju o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima /računima za jednostavne nabavke iskaže sve jednostavne nabavke koje se odnose na godinu za koju se izvještaj podnosi u skladu sa članom 182 Zakona o javnim nabavkama.

Takođe, uočeno je dijeljenje predmeta javne nabavke, na način što je umjesto putem otvorenog postupka/jednostavne nabavke, nabavka roba vršena putem više faktura od istog dobavljača, direktnim izborom predmeta nabavke od određenog ponuđača i uz prihvatanje, računa/ugovora.

Kada je u pitanju nabavka kancelarijskog materijala, Društvo je putem jednostavnih nabavki ispod 8.000,00 € od dobavljača Jolly office d.o.o. izvršilo nabavku kancelarijskog materijala vrijednosti 29.003,7 €, a od dobavljača ICT integracija u vrijednosti 4.225,00 €.

Takođe, Društvo je od dobavljača ICT Integracija izvršilo i direktnu nabavku računara i multifunkcionalnih štampača u vrijednosti od 12.095,56 €.

Društvo je za iznajmljivanje mehanizacije pored sprovedenog otvorenog postupka, dodatno izvršilo nabavku iznajmljivanja teretnog vozila putem direktne nabavke u iznosu od 9.667,90 € od dobavljača Xenex D.o.o. Nikšić.

Preporuka: Društvo treba da poštuje vrijednosne razrede predviđene članom 26 Zakona o javnim nabavkama, ne vrši podjelu predmeta nabavke suprotno čl. 27 st. 3 Zakona o javnim nabavkama i sprovodi postupke javnih nabavki u skladu sa Zakonom.

Društvo nije u potpunosti sprovodilo jednostavne nabavke u skladu sa Pravilnikom o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki. Društvo je prekoračilo ukupnu godišnju vrijednost nabavki od 100.000,00 € za jednostavne nabavke roba, usluga i radova, definisane čl. 3 Pravilnika o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki. Fakture koje nijesu unešene u izvještaj se pretežno odnose na nabavku reprezentacije, održavanje vozila, uređenje poslovnog prostora, osposobljavanje zaposlenih, održavanje softvera, nabavku aluminijskih ljestvi, terminala za evidenciju radnog vremena, registracije vozila itd. Takođe, Društvo nije za nabavku usluga Agencije za privremeno ustupanje zaposlenih sprovedo jednostavnu nabavku u skladu sa Pravilnikom o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki.

Preporuka: Preporučuje se Društvu da sprovođenje jednostavnih nabavki vrši u skladu Pravilnikom o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki.

Sudski postupci

Društvo je dostavilo Pregled sporova sa stanjem na dan 31.12.2024. godine. Shodno navedenoj evidenciji, Društvo vodi 16 sporova u kojima je tužena strana. U navedenim postupcima, predmeti spora su proistekli iz radnog prava (poništaj odluke o izboru, odluke o razrješenju, odluke o otkazu, diskriminacija itd.), i u jednom predmetu radi se o naknadi štete procijenjene vrijednosti 6.000,00 €. U svim predmetima Društvo zastupa punomoćnik - advokat, na osnovu zaključenog ugovora o advokatskom zastupanju br. 11533 od 28.10.2024. godine.

PREDSJEDAVAJUĆI SENATOM DRI
Zoran Jelić
Rukovodilac Kolegijuma